

BUDAPEST FŐVÁROS XV. KERÜLETI
ÖNKORMÁNYZAT
POLGÁRMESTERE

Képviselői Csoportnak
leadva:

2016. MARCH 24.

Átvette: *Zoltán Thir*

Szám: ESZB ...*2/65-109*...../2016

Ülés időpontja: 2016. március 30.

ESZB ülés dátuma: 2/64-6/2016.

Hiv. sz. 5/90-*40*./2016

(Népjóléti és Intézményfelügyeleti Főosztály)

ELŐTERJESZTÉS

az Egyesített Szociális Intézmény szakmai programjának jóváhagyásáról, szakmai munkájának értékeléséről és törvényességi ellenőrzéséről

Tisztelt Egészségügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Bizottság!

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.) 92/B. § (1) bekezdés b)-d) pontjai a fenntartó feladatkörébe utalják a szociális intézmények beszámoltatását, a szakmai program elfogadását és az intézmény működése törvényességének ellenőrzését. Kerületünkben a szociális szolgáltatásokról szóló 7/2005. (IV. 04.) ök. rendelet 11. §-a ezt a hatáskört a Egészségügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Bizottsághoz telepítette.

Az Egyesített Szociális Intézmény (továbbiakban: ESZI) igazgatója elkészítette az intézmény 2015. évi szakmai munkájáról a beszámolót (1. melléklet), és a Szakmai Programhoz igazodó 2016. évi feladatok munkatervét (2. melléklet).

Tájékoztatom a tisztelt Bizottságot, hogy az elmúlt évben az ESZI-ben a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal és a Magyar Államkincstár egy-egy alkalommal végzett ellenőrzést. Az ellenőrzések nem tártak fel hiányosságot, illetve szabályszerűtlenséget.

A Fővárosi Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala (a továbbiakban: BFKH) az elmúlt év végén ellenőrizte a FIÓKA Gyermek- és Ifjúságvédelmi Központ működését. Az ellenőrzés eredménye még nem ismert.

A BFKH Munkavédelmi és Munkaügyi Szakigazgatási Szerv Munkaügyi Felügyelősége két, volt ESZI alkalmazottal kapcsolatos panasz alapján tartott vizsgálatot.

Polgármesteri Hivatalunk Belső Ellenőrzési Osztálya rendszerellenőrzést tartott az intézménynél. A vizsgálat által feltárt kisebb hiányosságok megszüntetése érdekében intézkedési terv készült, melynek végrehajtását a Népjóléti és Intézményfelügyeleti Főosztály (a továbbiakban: NIF) ellenőrzi.

A NIF intézményi referense 2016. február hóban ellenőrizte az intézmény működésének törvényességét, az erről készült összefoglaló az előterjesztés 3. melléklete.

A törvényességi ellenőrzés megállapításai:

- az értékelési, ellenőrzési időszakban az intézmény tevékenysége megfelelt a jogszabályi előírásoknak,
- az ESZI és telephelyei a munkavégzéshez szükséges működési engedélyekkel rendelkeznek,

- az intézmény rendelkezik a jogszabályban előírt szabályzatokkal (ügyiratkezelés, anyaggazdálkodás, selejtezés stb.),
- az intézményben a tárgyi feltételek megfelelnek a jogszabályi előírásoknak, igazodnak az ellátottak egészségi állapotához, életkorához,
- a személyi állomány szakképzettsége, a szakemberek képzése és továbbképzése megfelel a jogszabályi előírásoknak,
- a jogszabályokban előírt nyilvántartásokat megfelelően, naprakészen, egységesen vezetik, tartalmuk megfelel az előírásoknak,
- a vizsgált időszakban az intézmény tevékenysége megfelel a működési engedélyben foglaltaknak.

Összességében megállapítható, hogy az intézmény rendelkezik a működéséhez szükséges jogszabályi, személyi és tárgyi feltételekkel. Az ESZI telephelyeivel ellátja a vonatkozó jogszabályban kötelezően előírt, valamint az önként vállalt ellátási formákat, az intézmény által nyújtott szolgáltatások minden érintett számára elérhetők. A működés ellenőrzése során jogszabálysértést nem tapasztaltunk.

Kérem, hogy a tisztelt Bizottság a beszámolót és a szakmai programot vitassa meg, értékelje az Egyesített Szociális Intézmény működésének törvényességét a mellékelt ellenőrzési anyag alapján, és fogadja el a határozati javaslatokat.

Budapest, 2016. március 24.

Hajdu László
polgármester

Mellékletek: 1. intézmény igazgatójának szakmai beszámolója,
2. az intézmény éves munkaterve,
3. a Népjóléti és Humán Főosztály törvényességi ellenőrzéséről készült összefoglaló.

1. **Témafelelős:** Népjóléti és Intézményfelügyeleti Főosztály
2. **Egveztetésre megküldve:** 2016. március.....nap
Németh Angéla alpolgármester 2016.03.25. Németh Angéla 249
3. **Jegyzői láttamozás:** 2016. március 22. nap **Aláírás:**
4. **Meghívandók:** Gráczer Irma igazgató
5. **Az előterjesztést kapják:** -

Határozati javaslatok:

A Bizottság úgy dönt, hogy

(1) az Egyesített Szociális Intézmény szakmai munkájának eredményességét az igazgató 2015. évi szakmai tevékenységről szóló beszámolója alapján megfelelőnek értékeli.

Határidő: 2016. március 30.

Felelős: polgármester

(2) jóváhagyja az Egyesített Szociális Intézmény igazgatója által készített szakmai programot, az ahhoz kapcsolódó 2016. évi munkatervet és annak ütemezését.

Határidő: 2016. március 30.

Felelős: polgármester

(3) a felügyeleti törvényességi ellenőrzés alapján megállapítja, hogy az Egyesített Szociális Intézmény a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően látja el tevékenységét, működése törvényes.

Határidő: 2016. március 30.

Felelős: polgármester

A döntés alapjául szolgáló jogszabályhelyek:

- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 92/B § (1) bek. b- d) pontjai,

- a szociális szolgáltatásokról szóló 7/2005. (IV. 04.) ök. rendelet 11. § (1) bek.

A határozatok elfogadásához egyszerű szavazattöbbség szükséges!

felülvizsgálati eljárás - 2016

03. hó 16. n

R. Flint

Egyesített Szociális Intézmény
1152 Budapest, Széchenyi tér 10.
www.eszixv.hu

Területi Gondozás
Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona
Fejlesztő Gondozó Központ
FIÓKA Gyermek- és Ifjúságvédelmi Központ
Újpalotai Családsegítő Szolgálat

Szakmai Beszámoló

2015. év

Az **Egyesített Szociális Intézmény** középtávú intézményfejlesztési koncepcióját 2012. június 27-i ülésén fogadta el Budapest Főváros XV. ker. Önkormányzat Képviselő-testülete. Ehhez kapcsolódóan a 2015. év legnagyobb szakmai eseménye az volt, hogy átadásra került a formálódó Szociális Városközpont a Bp. XV. ker. Zsóka-vár utca 24-26. sz. alatti Spirálház épületben. Az új közösségi szolgáltatások mellett, - Mosoda-Varroda, Pajtás Étterem - itt kapott új helyet az Újpalotai Családsegítő Szolgálat és az általa működtetett ifjúsági iroda, a Munkanélküli Fiatalok Tanácsadó Irodája. A szeptember végi átadás óta eltelt időszak tapasztalata, hogy a lakosság pozitívan, örömmel vette birtokba az új és megújult szolgáltatásokat egyaránt. Az év végi időszakban zajlott az Újpalotai Családsegítő Szolgálat és a FIOKA Gyermek- és Ifjúságjóléti Központ szervezeti integrációjának, valamint a Területi Gondozáson belül működő házi segítségnyújtásban lezajló változások előkészítése.

Főbb külső ellenőrzések

- **Február:** Az **NRSZH Szociális Főosztály** helyszíni ellenőrzést végzett a Klebelsberg K. utcai Házi Gondozó Szolgálat, Idősek Klubja telephelyen a Területi Gondozás által nyújtott házi segítségnyújtás szolgáltatás vonatkozásában. A hatósági ellenőrzés megállapította, hogy az ESZI működése megfelel a hatályos jogszabályoknak. **BFKH Munkavédelmi és Munkaügyi Szakigazgatási Szerv Munkaügyi Felügyelősége** „ügyfél meghallgatás” keretében tartott vizsgálatot 2 fő, 2014 végén kilépett munkavállalói panaszbejelentés alapján, miszerint nem kapták meg a MÁK-tól időben a kilépő papírjaikat. Felhívták a figyelmet arra, hogy a 2012. évi I. törvény (Mt.) 80. § (2) bekezdésében foglaltakat, mely szerint a munkaviszony felmondással történő megszüntetésekor legkésőbb az utolsó munkában töltött napon, egyébként legkésőbb a munkaviszony megszűnésétől számított ötödik munkanapon a munkavállaló részére ki kell fizetni a munkabérét, egyéb járandóságát, valamint ki kell adni a munkaviszonyra vonatkozó szabályban és egyéb jogszabályokban előírt igazolásokat.
- **Április:** A **MÁK** ellenőrizte a szociális foglalkoztatás és az utcai szociális munka feladatellátást. Az ellenőrzés célja a 2014. évben a támogatási, illetve finanszírozási szerződések alapján igénybevett támogatások elszámolásának szabályszerűsége, a közölt adatok valódiságának és a felhasználás jogszerűségének vizsgálata volt.
- **Május-június:** Budapest, Főváros XV. kerületi Polgármesteri Hivatal **Belső Ellenőrzési Osztálya** tartott rendszerellenőrzést. Az ellenőrzött időszak 2013., 2014. év, 2015. év időarányos része, valamint a 2013. november és 2014. április havi bank- és pénztárbizonylatok voltak. A vizsgálat után készített intézkedési terv jóváhagyása augusztus 27-én megtörtént, az átfogó rendszervizsgálatról szóló Ellenőrzési Jelentés megtárgyalására tartó realizáló értekezletre 2015. szeptember 07-én került sor.
- **December:** A **BFKH Gyámügyi és Gyermekvédelmi Osztálya** által tartott ellenőrzés célja az volt, hogy az ESZI-n belül működő FIOKA Gyermek- és Ifjúságjóléti Központ a jogszabályokban és a működési engedélyekben foglaltaknak megfelelően működik-e. Ennek az ellenőrzésnek a jegyzőkönyve még nem érkezett meg, lezárása folyamatban van.

A XV. kerületi Polgármesteri Hivatal **Népjóléti és Intézményfelügyeleti Főosztály** intézményi referens munkatársa az év során több alkalommal is tartott szakmai ellenőrzést:

- **Október:** A belső ellenőrzés intézkedési terve végrehajtásának ellenőrzése.
- **November:** Újpalotai Családsegítő Szolgálat nyilvántartási dokumentációjának ellenőrzése.
- **December:** A Területi Gondozás házi segítségnyújtás nyilvántartási dokumentációjának vizsgálata.

Munkaügyi jellemzők

Tavaly az **engedélyezett álláshelyek** száma az Egyesített Szociális Intézményben **150** volt. Ebből a létszámból 2015. december 31-én összesen **8,75** álláshely volt betöltetlen, **8 fő** GYED-en, GYES-en vagy GYET-en lévő munkavállaló volt.

Az álláshelyek egységek közötti megoszlása, 2015. év		
Egység, telephely	Álláshely (fő)	Munkakör
ESZI Központ	7	igazgató, munkaügyi ügyintéző, pénztáros / gazdasági ügyintéző, pénzügyi ügyintéző, gépkocsivezető, technikai dolgozó
Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona (ÉNO)	17 + 1 (pályázat terhére)	egységvezető, gyógypedagógus, pszichológiai tanácsadó, szociális gondozó, segédgondozó, technikai dolgozó
Fejlesztő Gondozó Központ (FENO)	22,25	egységvezető, gyógypedagógus, gyógypedagógiai asszisztens, szociális gondozó, konduktor, szociális segítő, technikai dolgozó
Gondozó Ház	8	egységvezető, mentálhigiénés asszisztens, szociális gondozó, technikai dolgozó
Házi Gondozó Szolgálat	28,75	szociális munkás, szociális gondozó, szociális asszisztens, gyógytornász
Idősek Klubja	11	szociális munkás, szociális gondozó, technikai dolgozó
Házi gyermekfelügyelet	2	szociális gondozó
„FIÓKA” Gyermek- és Ifjúságvédelmi Központ	23,5	egységvezető, családgondozó, fejlesztő pedagógus, pszichológiai tanácsadó, szociális segítő, technikai dolgozó
Újpalotai Családsegítő Szolgálat	18,5	egységvezető, családgondozó, pszichológus, tanácsadó, szociális segítő
Nappali Melegedő	3	szociális segítő, szociális, mentálhigiénés munkatárs
Utcai Gondozó Szolgálat	4	utcai szociális munkás, szociális segítő
Munkanélküli Fiatalok Tanácsadó Irodája (MUFTI)	4	családgondozó

1. táblázat, forrás: ESZI Központ, 2016

Az ESZI-ben tavaly **28 fő** közalkalmazotti jogviszonya szűnt meg és **22 fővel** kötött az ESZI új közalkalmazotti munkaviszonyra szóló szerződést. Betegszabadság miatt **539 napot**, táppénz és gyermekápolási táppénz miatt **858 napot** hiányoztak a munkatársak. Gyes-en havi átlagban **8 fő**, tartós táppénzen **9 fő** volt. 2015. január 1. és december 31. között teljesített túlórák száma **1862 óra** volt, ebből a hétvégi ügyelet **1882 óra** volt.

Az ESZI egyes munkaügyi jellemzői			
Munkaügyi adat neve	2013. év	2014. év	2015. év
Közalkalmazotti jogviszony megszűnése (fő)	41	31	28
Közalkalmazotti jogviszony keletkezése (fő)	32	21	22
Betegszabadság (nap)	685	608	539
Táppénz (nap)	893	921	858
Túlóra (óra)	2648	1904	1862
Hétfégi ügyeleti idő (óra)	1847	1823	1882

2. táblázat, forrás: ESZI Központ, 2016

Felsőfokú állami iskolai végzettsége **68,5 főnek** van. Szakmai felsőfokú képesítése **22,75 főnek** van, középfokú képesítéssel **48,25 fő** rendelkezik. 10,5 főnek nincs szakképesítése, ők általában képesítést nem igénylő munkakörben vannak foglalkoztatva. 2015-ben **3 fő** járt iskolarendszerű képzésbe, **3 fő** felsőfokú képesítést fog megszerezni. Tavaly is részt vettek a kollégák a

kötelezően előírt továbbképzéseken. A felsőfokú végzettségűek 460 kreditpontot, a középfokú végzettségűek 525 pontot szereztek, 7 fő zárta le a hatéves képzési időszakát.

Az ESZI munkavállalóinak képesítési, szakképzettségi, képzési jellemzői			
Végzettség, képzés neve	2013. év	2014. év	2015. év
Felsőfokú végzettség (fő)	61,5	69,5	68,5
Szakmai felsőfokú szakképesítés (fő)	27	22,75	22,75
Középfokú szakképesítés (fő)	47,25	47,25	48,25
Nincs szakképesítése (fő)	10,5	10,5	10,5
Iskolarendszeren belüli továbbképzésen való részvétel (fő)	2	4	3
Kötelező szakmai továbbképzési időszak lezárása (fő)	14	7	7

3. táblázat, forrás: ESZI Központ, 2016

Az ESZI munkavállalóinak főbb bérügyi jellemzői			
Bér típusa	2013. év	2014. év	2015. év
Minimálbéren alkalmazottak száma (fő)	9	11	11
Garantált bérminimumi bérkiegészítésben részesülők száma (fő)	68	78	72

4. táblázat, forrás: ESZI Központ, 2016

A KSH adatok szerint **2015. január–november** hónapokban a teljes munkaidőben alkalmazásban állók nemzetgazdasági szintű **átlagos bruttó keresete** - a legalább öt főt foglalkoztató vállalkozásoknál, a költségvetési intézményeknél és a megfigyelt nonprofit szervezeteknél - **245.500.-Ft** volt. A **bruttó átlagkeresetek** a pénzügyi, biztosítási tevékenység gazdasági ágban voltak a legmagasabbak, 490.800.-Ft, a **humán-egészségügyi, szociális ellátás területén** pedig a **legalacsonyabbak, 146.400.-Ft**. Az ESZI-ben minimálbért (105.000,- Ft) kereső közalkalmazott **11 fő** volt. A szakképzetteknek járó minimálbér (122.000,- Ft) eléréséhez **72 fő** kapott bérkiegészítést. Személyi bére **67 főnek** volt. Az ÉNO-ban a Szociális foglalkoztatásban munkát végzők minimálbéren voltak foglalkoztatva.

2013 vége óta tart az egyeztetés a szociális terület és a politikai döntéshozók között a *szociális életpálya-modell* bevezetéséről. A kérdés sürgető, ugyanis hiába népszerűek a főiskolák, egyetemek szociális ágazati képzései, egyre többen hagyják el a pályát, vagy már a végzettség megszerzése után sem kezdenek szociális területen dolgozni a kiemelkedően alacsony bérezés miatt. 2014-ben a szociális szférában bevezetésre került az **ágazati pótlék**, 2015 júliustól pedig a **kiegészítő ágazati pótlék**. Az utóbbi összegnek a nagysága a fizetési osztály, illetve a közalkalmazotti jogviszonyban töltött évek alapján változó, egyrészt az iskolai végzettség, másrészt a korábbi illetményemelések érvényesített hatásának függvényében.

2015 tavaszán, az ESZI intézményi éves költségvetésében jóváhagyott 10.350.000.-Ft felhasználásával lehetőség adódott a munkavállalók anyagi elismerésére abban a tekintetben, hogy kimondottan a jó teljesítmény elismerésének eszközeként történt a rendelkezésre álló keret felhasználása. A minél differenciáltabb értékelés lehetővé tétele érdekében a munkavállalókat a Kjt. szerint minősítettük és a minősítés fókuszába az adott munkavállaló által nyújtott teljesítmény került. Az ESZI működése során első alkalommal megvalósuló teljesítmény-értékeléshez kötött anyagi elismerést pozitív attitűddel, jól fogadták a munkavállalók. Több munkatársi visszajelzés is megerősítette azt a tapasztalatot, hogy a magas fluktuáció ellen hatékony eszköz lehet, ha a munkavállalók teljesítményének adekvát méréséhez kapcsolódni tud célzott anyagi ösztönző rendszer is. Ennél alacsonyabb határfokú ösztönző eszközként tekintenek a munkavállalók a jutalomosztásra, mivel az kevésbé objektív

mérésen alapuló, rengeteg szubjektivitást is tartalmazó eleme az éves jövedelemnek, valamint a megvalósulás gyakorisága és nagysága is előre nehezen tervezhető.

Az ESZI álláshelyeire vonatkozóan készült egy kimutatás, mely részleteiben mutatja be, hogy munkavállalóinkat a Kjt. bértábla szerinti fizetési osztályok szerint hogyan érinti az ágazati pótlék, illetve kiegészítő ágazati pótlék, ezek átlagosan mennyi bruttó és nettó összeget jelentenek a XV. kerületi szociális intézményben dolgozó közalkalmazottak esetében. Intézményünkben az ágazati pótlék legalacsonyabb bruttó összege 6.000.-Ft (nettó 3.990.-Ft), a legmagasabb bruttó összege 13.500.-Ft (nettó 8.978.-Ft). A kiegészítő ágazati pótlék legalacsonyabb bruttó összege 1.902.-Ft (nettó 1.265.-Ft), legmagasabb összege bruttó 45.248.-Ft (nettó 30.090.-Ft).

Kjt. fizetési osztály	Álláshely	Ágazati pótlék				
		Fő	Ft összege		súlyozott átlaga	
			legkisebb	legnagyobb	bruttó	nettó
A	9,5	10	6.000	10.400	7.874	5.236
B	6	6	7.300	10.100	8.433	5.608
C	20	20	6.300	11.500	9.620	6.397
D	22,75	23	7.600	11.600	9.886	6.574
E	31,25	33	6.500	11.700	8.519	5.665
F	43,5	44	7.500	12.700	9.063	6.027
G	2	2	11.200	12.400	11.800	7.847
H	9,5	11	9.400	12.600	10.463	6.958
I	5,5	6	12.700	13.500	13.245	8.808
J	0	0				
<i>Összesen:</i>	<i>150</i>	<i>155</i>				

5. táblázat, forrás: ESZI Központ, 2016

Kjt. fizetési osztály	Álláshely	Kiegészítő ágazati pótlék				
		Fő	Ft összege		súlyozott átlaga	
			legkisebb	legnagyobb	bruttó	nettó
A	9,5	2	2.087	5.350	3.719	2.473
B	6	1	11.026	11.026	11.026	7.332
C	20	9	3.691	14.298	8.887	5.910
D	22,75	23	1.902	21.018	14.573	9.691
E	31,25	32	2.370	20.639	18.616	12.380
F	43,5	40	23.265	37.319	33.029	21.964
G	2	2	11.200	13.791	12.496	8.310
H	9,5	10	21.523	45.248	38.782	25.790
I	5,5	6	1.919	17.454	12.033	8.002
J	0	0				
<i>Összesen:</i>	<i>150</i>	<i>125</i>				

6. táblázat, forrás: ESZI Központ, 2016

A jogszabály szerint a szociális területen ágazati pótléket minden közalkalmazott kap, viszont a hatályos előírások szerint vannak, akiket nem érint a kiegészítő ágazati pótlék. Az ESZI-ben - 1 üres álláshely mellett - **24 fő** van az **A, B, C fizetési osztályban**, aki **nem részesül kiegészítő ágazati pótlékban**. A **D és az E fizetési osztályba** tartoznak a középfokú (D) és felsőfokú (E) szakképesítéssel rendelkező közalkalmazottak. Az ESZI-ben jelenleg **55 főre** tehető azok létszáma, akik a D és E fizetési osztályba vannak besorolva. Ebben a két fizetési osztályban, ha megvizsgáljuk a közalkalmazotti illetmény, az ágazati pótlék és a kiegészítő ágazati pótlék összeadása során keletkező bért, akkor elmondható, hogy a D fizetési osztályban csak a 9. fokozatban (minimum 25 év közalkalmazotti jogviszony), az E fizetési osztályban a 6. fokozatban (minimum 17 év közalkalmazotti jogviszony) éri el a nettó havi fizetés a 100.000.-Ft-ot. Az 5. és a 6. táblázatban jól látszik, hogy főleg az **F és a H fizetési osztályba** tartozó munkavállalók esetében beszélhetünk jelentősebb bérnövekedésről. Az ő esetükben, ha a nettó

súlyozott átlagot vesszük, akkor ez az összeg a főiskolai végzettségűek esetében nettó 27.991.- Ft (ágazati+kiegészítő ágazati pótlék), az egyetemi végzettségű dolgozók esetében nettó 32.748.-Ft (ágazati+kiegészítő ágazati pótlék). Ennek a csoportnak a létszáma - 4,75 üres álláshely mellett - **50 fő** az ESZI dolgozói összlétszámán belül. Amennyiben részletesen megvizsgáljuk, hogy az F fizetési osztálynál a közalkalmazotti illetmény, az ágazati pótlék és a kiegészítő ágazati pótlék összeadása után, hogyan alakul a nettó havi jövedelem, akkor megállapítható, hogy a pályájuk első szakaszában (1-6 év) lévő kollégák havi nettó 114.000.- 115.00.-Ft-ot keresnek, az 5. fizetési fokozatban (13-15 év) érik el a nettó 120.000.- Ft-ot. A H fizetési osztályban a hasonló számításoknál látható, hogy a 3. fizetési fokozatban (9 közalkalmazotti év után) éri el a havi nettó fizetés a 130.000 Ft-ot.

Fokozat	Közalkalmazotti illetmény + ágazati pótlék + kiegészítő ágazati pótlék összege a 2016. évi minimálbérre és a garantált bérminimumra kiegészítve, bruttó (Ft)									
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1	117.000	135.100	135.300	135.400	140.240	172.690	<i>167.690</i>	181.546	<i>181.546</i>	181.546
2	117.400	135.500	135.700	135.800	140.240- 143.371	168.420- 174.219	<i>165.690- 171.489</i>	181.546- 190.623	<i>181.546- 190.623</i>	181.546- 190.623
3	117.800	135.900	136.100	136.200- 138.502	143.371- 146.502	171.489- 177.703	<i>171.490- 177.703</i>	190.623- 199.700	<i>190.623- 199.700</i>	190.623- 199.701
4	118.200	136.300	136.500	138.502	146.502	177.703	<i>177.703</i>	199.700	<i>199.700</i>	200.145
5	118.600	136.700	136.900	141.633	149.633	183.916	<i>183.916</i>	208.777	<i>208.777</i>	212.133
6	119.000	137.100	137.300	141.633- 144.764	149.633- 152.764	183.916- 190.129	<i>183.916- 190.129</i>	208.777- 217.855	<i>208.777- 217.855</i>	224.120
7	119.400	137.500- 139.750	137.700- 139.750	144.764- 147.895	152.764- 155.895	190.129- 196.343	<i>190.130- 196.343</i>	217.855- 228.748	<i>217.855- 228.747</i>	233.790
8	119.800	139.750	139.750	147.895	155.895	196.343	<i>196.343</i>	228.747	<i>228.747</i>	243.846
9	122.287	142.191	142.191	151.339	189.339	202.556	<i>202.557</i>	242.364	<i>242.363</i>	253.903
10	122.287- 124.388	142.191- 146.159	142.191- 146.159	151.339- 155.722	159.339- 163.722	202.556- 209.598	<i>202.556- 209.598</i>	242.363- 255.979	<i>242.363- 255.979</i>	263.959
11	124.388- 126.750	146.159- 150.126	146.159- 150.126	155.722- 160.418	163.722- 168.418	209.598- 216.640	<i>209.598- 216.640</i>	255.980- 269.596	<i>255.979- 269.595</i>	274.015
12	126.750	150.126	150.126	160.418	167.821	216.640	<i>216.640</i>	269.595	<i>269.595</i>	284.071
13	129.113	154.398	154.398	165.115	169.847	226.581	<i>226.582</i>	283.212	<i>283.211</i>	295.286
14	129.113- 131.475	154.398- 158.671	154.398- 158.671	165.115- 169.811	166.732- 171.429	226.581- 236.522	<i>226.581- 236.522</i>	283.211- 295.011	<i>283.211- 295.011</i>	306.501
15	131.475- 133.838	158.671- 162.943	158.671- 162.943	169.811- 174.508	173.927- 178.623	243.842- 253.784	<i>244.460- 254.402</i>	303.429- 315.230	<i>304.951- 316.752</i>	317.316
16	133.838	162.943	162.943	174.508	181.738	261.104	<i>262.339</i>	323.647	<i>326.692</i>	328.131
17	136.200	167.216	167.216	179.208	189.550	278.365	<i>280.218</i>	343.865	<i>348.432</i>	351.057

7. táblázat, forrás: ESZI Központ, 2016

A 7. táblázatban jól látszik, hogy a **G és az I fizetési osztályban** lévők esetében az F és a H kategóriákhoz képest csekély mértékben érvényesül a kiegészítő ágazati pótlék hatása. Ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy megszüntetésre került az F és a G, valamint a H és az I kategória között a bruttó fizetések közötti különbség. A G és az I fizetési osztályba besorolt munkatársi létszám az ESZI-ben jelenleg **8 fő**. A G fizetési osztályba tartoznak azok a munkavállalók,

akiknek több főiskolai diplomája is van vagy a főiskolai végzettségük mellett letették a szociális szakvizsgát is. Az I fizetési osztályban azok a munkatársak találhatók, akik az egyetemi végzettségük mellett szakvizsgával is rendelkeznek a saját szakterületükön. A fizetési fokozatok közötti, korábbi pénzben kifejezhető különbségek megszüntetése a többdiplomás, kimagaslóan jól képzett szakemberek körében kiváltotta, hogy a munkavállalók úgy érzik a megszerzett tudásuk értéke devalválódott, a magas kvalifikáció a bérezés szempontjából értékkel nem rendelkezik. Ez a helyzet a főiskolai, egyetemi végzettséggel rendelkező munkatársakat sem ösztönzi arra, hogy sok esetben jelentős anyagi áldozatvállalást igénylően továbbképezzék magukat, miközben szakmailag óriási szükség lenne arra, hogy olyan szakembereket tudjunk alkalmazni, akik korszerű és sokoldalú ismeretekkel rendelkeznek, valamint magas szinten képesek a megszerzett tudásukat alkalmazni, nyitottak az új ismeretekre, képesek szakmai ismereteiket időről időre megújítani.

Területi Gondozás

Területi Gondozás főbb forgalmi adatai			
Szolgáltatás neve	2013. év	2014. év	2015. év
Étkeztetés (fő)	455	495	445
Házi segítségnyújtás (fő)	164	285	265
Gyógytorna (alkalom)	645	594	507
Gondozó Ház (fő)	23	24	18
Idősek Klubja (fő)	292	294	281
Házi gyermekfelügyelet (fő)	7	8	3
Környezettanulmány végzése (alkalom)	105	231	31

8. táblázat, forrás: Területi Gondozás, 2016

Étkeztetés

Az étkeztetést a **Területi Gondozás** három módon biztosítja:

- helyben fogyasztással,
- elvitellel,
- házhoz szállítással.

Az étkezést igénybe vevők száma az előző évhez képest csökkenő tendenciát mutat: a helyben fogyasztók vagy az ételt saját **maguk által elvitt** kliensek létszáma **247-ről 222-re**, a **lakásra szállított** étkeztetésben részesülők létszáma **248-ról 223-ra** változott. A szociális szolgáltatásokról szóló 7/2005. (IV.4.) önkormányzat helyi rendelet 8. §-a alapján ingyenes étkeztetésben azok is részesülhetnek, akik az Újpalotai Családsegítő Szolgálat, a „FIÓKA” Gyermek- és Ifjúságjóléti Központ vezetőjének írásbeli javaslata szerint, bár jövedelemmel rendelkeztek, de önmaguk illetve eltartottjuk napi egyszeri meleg étkezéséről tartósan vagy átmeneti jelleggel nem voltak képesek gondoskodni. Így a szolgáltatást 12 hónapon belül két hónapig ingyenesen lehetett igénybe venni, mely időtartam legfeljebb két alkalommal további két hónappal meghosszabbítható volt. Az ebéd házhoz szállítása gépkocsival történik, közvetlenül a főzőkonyháról. Az igénybe vevők menürendszer alapján saját maguknak választják ki az ebédet. Lehetőség van cukorbeteg és epekímélő diétás étkezésre is. Az Idősek Klubjába járó klubtagoknak is rendelkezésre áll a hétfégi étkeztetés. A klubok (havi váltásban) 8-12-óráig hétfégen is nyitva tartanak, így biztosítva az ebéd elvitelét.

Fontos fejlesztésként szeptember végén kezdte meg működését a Területi Gondozás új **Szociális Konyha** telephelye (Pajtás Étterem). Ezért a Kontyfa utcai Idősek Klubból áthelyezésre került az étkeztetési szolgáltatás a Zsókovári utcába. Az étkeztetésben résztvevők száma az előző évhez képest 50 fővel csökkent. Ennek egyik oka, hogy szeptembertől a Junior vendéglátó Zrt. főzi és szállítja a megrendelt szolgáltatást. Az új ízek, és az új

konyhatechnológia alapján készülő ételek megszokása és elfogadása okozott nehézségeket az étkeztetésben részesülők körében. A helyzet javulása érdekében több intézkedésre is sor került:

- A szolgáltatást igénybe vevők részére részletes írásos tájékoztatás kiküldésére került sor, részletesen leírva az új konyhatechnológiával kapcsolatos információkat.
- A beérkező panaszokat összesítették a munkatársak és hetente e-mailben megküldték a szolgáltató számára.
- Többször is személyes egyeztetés volt a szolgáltatóval, fel lett szólítva, hogy a jogos és kezelhető panaszok tekintetében tegye meg a szükséges változtatásokat.

Gyakran emlegetett probléma a házhozszállításnál használt doboz színe, az osztatlan doboz használata, az ételkészítés során használt sokkolás-technológia. Probléma sok esetben a köretek keménysége, szárazsága, ízetlensége, az ételek egyhangúsága, a kenyér állaga. További problémát jelentett, hogy az étlapok a következő hónapra későn érkeztek meg és nagyon apró betűvel voltak írva, amit az idősek nehezen tudtak elolvasni és nehezen tudták bejelölni, melyik menüt kérik. A Junior Zrt.-vel folytatott folyamatos párbeszéd eredménye, hogy az étlapok már időben és az idősek számára olvashatóan érkeznek. Az igénybe vevők elfogadták a tároló dobozok színét, azt, hogy így környezetbarát, újrahasznosítható anyagból készült dobozt használhatnak, amiben nincs színező anyag, ami melegítés után kioldódhatna a dobozból. Kevésbé tudják elfogadni, hogy az ételek speciális konyhatechnológiával készülnek, ezért az ételek a csomagolástól számított négy napon belül fogyaszthatók. Másik ok, amiért volt lemondás az étkeztetésben az, hogy az Arany J. utcai Idősek Klubja felújítása során átmenetileg az ebéd elvitelét más telephelyekről vagy házhozszállítással tudták igénybe venni. 6 fő volt, aki egyik megoldást sem tudta elfogadni.

Területi Gondozás Étkeztetés lemondásának oka, 2015. év				
Étkeztetés típusa	elkölthözött a kerületből	minőségi kifogások	elhalálozás	egyéb okok (eü. állapot)
elvitel	6	7	2	6
házhozszállítás	4	10	7	0
helyben étkezés	1	7	0	0
Összesen	11	24	9	6

9. táblázat, forrás: Területi Gondozás, 2016

Közösségi étkeztetés

A Pajtás Étterem ad helyet az ún. közösségi étkezésnek, amely kedvezményes térítés ellenében a XV. kerületi lakosoknak nyújt ebédelési lehetőséget. Az étterem minden hétköznap 11 órától 15 óráig tart nyitva. Két menüből lehet választani, amit helyben elfogyasztanak, vagy az ingyen biztosított dobozokban elvisznek. Lehetőség van minden hétfőn és kedden a napi, heti, vagy havi ebéd-befizetésre. 2015.09.28-tól 12.31-ig **1895 fő** kerületi lakos regisztrált a Pajtás Étteremben, ebből **1639 fő** vette igénybe az étkezést, ami **7520 eladott adagot** jelent. 2015.12.21-től 12.31-ig biztosított volt a kerületben élő gyermekek szünidei étkeztetése a Pajtás étteremben. Az étkezésben részesülő gyermekek száma **104 fő** volt.

Házi segítségnyújtás

Saját lakókörnyezetükben, területi gondozók segítségével biztosítja a Területi Gondozás az önálló életvitel fenntartását azok számára, akik szociálisan rászorultak, vagy akiknek egészségi állapota ezt indokolja.

A házi segítségnyújtás keretébe tartozó gyakoribb gondozási tevékenységek:

- folyamatos segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása,
- az orvos előírása szerinti alapvető gondozási, ápolási feladatok ellátása,
- gyógytorna,

- személyi és lakókörnyezeti higiéné kialakítása, megtartása,
- közreműködés az igénylő háztartási tevékenységeiben,
- segítségnyújtás az igénybe vevőnek a környezetével való kapcsolattartásában,
- veszélyhelyzet kialakulásának megelőzése, veszélyhelyzet elhárítása,
- más szociális ellátásokhoz jutás segítése.

A leggyakrabban igényelt szolgáltatások: bevásárlás, gyógyszer kiváltás, gyógyszerek adagolása, vérnyomásmérés és vércukorszint ellenőrzés, fürdetés, ágyazás, ágyneműcsere, takarítás, etetés, csekkek feladása, egyéb ügyintézés, orvoshoz szállítás, kísérés.

A házi segítségnyújtást 2015-ben **265 fő** vette igénybe, a gyógytornát **507 alkalommal** igényelték. Az egyes szociális és gyermekvédelmi törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény alapján a házi segítségnyújtásban részesülő ellátottak gondozási szükségleteinek felülvizsgálatát 2015. december 03-án kezdték és a törvényben megadott időpontig befejezték a munkatársak annak érdekében, hogy 2016-tól életbe lépő jogszabályváltozásoknak megfelelően megtörténjen a felkészülés.

Gondozó Ház

A Gondozó Ház az újjalotai Nyugdíjsház épületében található, ahol három lakrészben végzik a gondozási feladatokat. Az átmeneti otthonban olyan 18. életévüket betöltött kerületi lakosok elhelyezése biztosítható, akik önmagukról átmenetileg nem képesek gondoskodni. Az ellátásnak feltétele, hogy az igénylő részben önálló legyen, ne igényeljen állandó egészségügyi ellátást, mivel ennek feltételei nem adottak. Ez az átmeneti ellátási forma egy évig vehető igénybe, de indokolt esetben további egy évvel meghosszabbítható. Az elmúlt év folyamán összesen **18 fő** vette igénybe az átmeneti otthoni szolgáltatást, közülük 6 fő került ki a gondozásból a következő okok miatt: 1 fő saját otthonába távozott, 4 fő véglegesen idősek otthonába költözött, 1 fő nyugdíjsházba költözött. 2015-ben 23 fő érdeklődött közepes és súlyos demens hozzátartozója elhelyezésének lehetőségéről. Sajnos a jelenlegi intézményi, környezeti adottságok miatt a Gondozó Ház nem tudja fogadni a demenciával élő időseket. Ez a helyzet akkor változik meg jelentősen, amikor megvalósul a volt ÉPK területén tervezett átmeneti idősotthon kialakítása a 3-as épületben.

Idősek Klubja

A nappali ellátást nyújtó intézmények elsősorban a saját otthonukban élők részére biztosítanak lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, étkezésre, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére. Ez a gondozási forma elsősorban azoknak való, akik megőrizték járó- és tájékozódó képességüket, el tudnak járni a klubba és onnan haza. Az idősek klubjának látogatása az ellátottak számára fontos napi programot jelent, segít az elszigetelődés megelőzésében, lehetőséget nyújt társas kapcsolatok kialakítására. Nyílt napokat is szerveztek a klubok különböző szabadidős programok lehetőségével pl. csontkovács, jóga bemutató, életmód tanácsok, ping-pong bajnokság. 2015-ben a nappali ellátásban részesülők létszáma **281 fő** volt (2014-ben 294 fő), ebből **24 fő** étkezett a klubokban. Tavalay megfigyelhető volt, hogy a klubok által nyújtott különböző szolgáltatásokat (gyógytorna, tánc, jóga, klubnapok) a klubtagok nagy létszámban vették igénybe. Nagyon jól kihasználták a klubtagsági kártyát, ami átjárhatóságot biztosít klubjaink között. Rendszeresen jártak közösen nyaralni, buszkirándulásra. A kerületi kiemelt rendezvényeken igen magas létszámban jelentek meg a Klubok tagjai és szívesen vettek részt minden programon.

Elkezdődött a Kontyfa utcai Idősek Klubjának felkészítése arra, hogy az épület bővítésével 12 fő enyhe demens nappali elhelyezését lehessen megoldani középtávon. 2015 decemberben a rendkívüli Képviselő-testületi ülésen a koncepcióterv és a felújításra meghatározott összeg elfogadásra került.

Házi gyermekfelügyelet

2006 óta a Területi Gondozás biztosítja a házi gyermekfelügyeletet. A gondozó a család otthonában nyújt segítséget a gyerekfelügyeletben és a gyerekek körüli teendők ellátásában. 2015. év folyamán **3 főt, 1 családot** láttak el, ahol hármass ikrek ellátásában kértek segítséget.

Egyéb szakmai tevékenység

- **Környezettanulmányok** készítése. 2015-ben **31 alkalommal** készítettek a munkatársak környezettanulmányt az ápolási díjak elbírálása, felülvizsgálata során a Népjóléti és Intézményfelügyeleti Főosztály felkérésére.

A munkatársak több kerületi program, rendezvény megszervezésében, lebonyolításában közreműködtek:

- **Idősbarát Vállalkozások** c. programról informálták a kerületi vállalkozókat, lakosokat, hogy minél többen vehessék igénybe a 60+ „Levendula” kedvezménykártya által biztosított lehetőségeket.
- **„Levendula” az Aktív időskor Egyeteme** c. előadássorozatot népszerűsítették a klubtagok körében. 2015. évben 8 előadás valósult meg, pl. áldozatvédelem témakörben.
- **„Ültess Levendulát! Fogadj örökbe egy Levendula padot!”**
A generációk összetartozásának erősítése keretében a fiatalok és idősek levendulát ültettek az idősek által gyakran látogatott helyeken. A program az ESZA típusú tevékenységeken belül valósult meg, több módosítással, pl. hirdetőtábla felszerelése, kerti bútorok beszerzése, fotóinstalláció készítése is bekerült a megvalósított feladat közé, továbbá egy áldozatvédelmi filmben néhány klubtag szereplést is vállalt.
- Részvétel a **„Föld Napja”** Fővárosi Önkormányzat által szervezett nagyszabású rendezvényen, melyhez a XV. kerület is csatlakozott. A XV. kerület csapata jelent meg a legnagyobb létszámmal.
- **„Sportolj Nagyi! Kihívás Napja”**
Részvétel a májusban megtartott sporteseményen, melynek helyszínül a REAC Sportpálya szolgált. Részvevők létszáma 140 fő volt.
- **Pannonhalmi kirándulás a Levendula ünnepen**
Júniusban került sor az utazásra, melyen a klubtagok mellett néhány idősekkel foglalkozó civil szervezet tagjai is részt vettek.
- **Buszkirándulás: Léva, Sahi, Vác**
A szeptemberi változatos program tartalma: múzeumlátogatás, séta a várban, ebéd Sahiban, városnézés és múzeumlátogatás Vácott.
- **„Az öregedő elme” - a demencia korai felismerése és kezelése** című konferencia októberben került megrendezésre az egészségügyi és szociális területen dolgozó szakemberek részére az Újpalotai Közösségi Házban és a Szociális Városközpontban, francia és magyar előadók által készített prezentációkkal. A konferencia akkreditált volt így a résztvevők kreditpontot kaptak érte.
- **„Levendula nap” – alternatív gyógymódok**
Mivel az egészség megőrzése kiemelt téma az időseknél, így novemberben a Levendula napot - a testi és lelki harmónia megteremtése különböző módszerekkel - a Csokonai Művelődési Házban nagy érdeklődés kísérte.
- **„Nagyi receptje”** - süteménysütő verseny
Decemberben került megrendezésre nyugdíjas csapatok részvételével. A program célja - a szórakozás és kóstolás mellett - „Levendula Nagyi” karácsonyi receptjeinek egy internetes szakácskönyvbe gyűjtése - <http://levendula.eszixv.hu/> - volt, mely egyben egy sorozat első kötete is.

- **„Generációk együttélése régen és ma” - fotópályázat**
Vegyes csapatok indultak régi fotókkal, bemutatták hogyan éltek régen a családok, kiegészítve a mai együttéléstről készült képekkel. Ez „Az én nagyim” c. selfie fotópályázattá alakult át.
- **„Egy klub - egy iskola”**
A középiskolások kötelező 50 órás közösségi szolgálatának teljesítésében 4 diák vett részt.
- **Idősügyi Tanács**
A munkatársak részt vettek az Idősügyi Tanács ülésein.
- Az **Életképek** kerületi újságban megjelenő **60+ mellékletben** tavaly is rendszeresen jelentek meg információk a Területi Gondozás tevékenységéről.
- Az **ESZI honlapján** folyamatosan elérhetőek a Területi Gondozás szolgáltatásairól az információk és egyéb hasznos tanácsok az idősekkel való foglalkozáshoz.

Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona

Az **Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona** 2015-ben a 254 munkanapból **249 munkanapon** nyújtott folyamatos ellátást, **2418 órában**. A szolgáltatás ellátta tanácsadási és mentori feladatát a hozzáforduló fogyatékkal élők és családjaik tekintetében. A nappali ellátás mellett, **Szociális foglalkoztatás** keretében, **24 főt** foglalkoztattak. Fejlesztő-felkészítő foglalkoztatásban vett részt átlagosan 4 fő, munka-rehabilitációban 20 fő.

Az egység kihasználtsága:

A nappali ellátást naponta igénybevevők száma alapján megállapítható, hogy az ÉNO **kihasználtsága 79%-os** volt 2015-ben. Az igénybe vevők egészségi állapotából, valamint szociális helyzetéből adódóan nem érhető el magasabb kihasználtság. A hiányzások általában az egyéb családi programok miatt adódnak, ez azt jelzi, hogy erős a családi kohézió. Az egészségi állapot megőrzése a családnak és az intézménynek közös érdeke. A prevenció érdekében végzett munka, a szűrővizsgálatokon való részvétel megszervezése, az egészségügyi ellátásokhoz való hozzáférés segítése, az üzemorvosi jelenlét eredményezi, hogy a betegségből adódó hiányzások száma elenyésző, csupán néhány százalék.

Ellátotti létszám:

A nappali ellátásban **36 fő** részesült. Az ellátási évben 1 fő intézményi jogviszonya szűnt meg. Az igénybe vevők **átlag életkora 36 év**. Az ellátási igényüket jelzőkről várólista készült, a **várakozók száma** 2015. december 31-én **13 fő** volt. Az alternatív szolgáltatást - a **Befogadó csoportot** - **5 fő** vette igénybe az év során, közülük 4 fő folyamatosan.

A dolgozók mentálhigiénés egészségének megőrzése, szakmai képzések:

A magas színvonalú szakmai munka érdekében kiemelkedően fontos a munkatársak fizikai, mentális és lelki egészségének megőrzése. A fogyatékkal élők nappali ellátása multidiszciplináris megközelítést igényel, ennek érdekében havonta **team üléseket** tartottak. Több **szakmai konferencián** is képviseltette magát az ÉNO, elsősorban az intézményen belüli szociális foglalkoztatás tervezett átalakítása és támogatott lakhatás témakörben.

Nyilvántartási és jogszabályi kötelezettségek:

A munkatársak az elmúlt évben is naprakészen vezették a nappali ellátás és az intézményen belüli Szociális foglalkoztatás kötelezően vezetendő dokumentációját. A szakmai team felülvizsgálta és aktualizálta a Szakmai Programot és a Szociális foglalkoztatás Szakmai Programját. Kidolgozásra kerültek az egyéni gondozási tervek és az egyéni foglalkoztatási tervek. Szükség esetén frissítették a megállapodásokat, munkaszerződéseket. Adatokat szolgáltatott az ESZI és a fenntartó, valamint a központi nyilvántartási rendszer, a KENYSZI számára. Gyógypedagógiai fejlesztéseket biztosítottak egyéni és kiscsoportos formában. A

törvényi előírás szerinti feladatok ellátása mellett működtették a Befogadó csoportot. Teljesítették a Munkatervükben rögzített feladatokat. Szocioterápiás csoportjukban fejlesztési lehetőséget biztosítottak klienseik számára, személyre szabottan, fizikai, pszichés és mentális állapotuknak megfelelően, valamint az arra alkalmasakat, felkészítették a munkavállalásra.

Főbb szakmai programok:

Szabadidős, művészeti és sport programok

- Bekapcsolódtak a **Magyar Speciális Olimpiai Szövetség** munkájába, az év során 2 alkalommal szerepeltek a szövetség által szervezett labdarúgó tornán, havonta **sportnapot** szerveztek.
- A kerületi **Bowling-bajnokságon** csapattal és egyéni versenyzőkkel indultak.
- Népszerűsítették a **kerékpáros közlekedést**.
- Februárban a Csomópont tehetséggondozó program fiataljaival közösen ünnepelték a **farsangot**.
- **„Special (ART)”** III. Fővárosi Speciális Kulturális Fesztivál lebonyolítása, a Csokonai Kulturális és Sportközpont közreműködésével, a helyi önkormányzat és civilszervezetek támogatásával. A speciális kulturális fesztivál elsősorban a sérült alkotók számára biztosít bemutatkozási lehetőséget, valamint érzékenyebbé teszi a társadalmi környezetet a befogadásra.
- Tavasszal Bernecebarátiban, **tematikus tánc tábor** keretében, elkészítették a táncsoportok éves koreográfiáit.
- Májusban Kecskeméten a **„Tiszta Hang” zenei fesztiválon** szerepeltek.
- **„Táncol a kerület”** rendezvényen szerepeltek.
- A Figura Táncsoport fellépett a **Csík zenekarral Kiskörén**.
- **A művészet mindenkié** címmel, Nyíregyházán került megrendezésre az országos kulturális fesztivál, ahol 3 művészeti csoportjuk lépett fel.
- **Erzsébet tábor** keretében 10 fiatal tanulhatott néptáncot Fonyódligeten.
- **Rekreációs** lehetőséget biztosítottak a **Cserkeszőlői gyógyfürdőben**.
- Filmes műhelyük tagjai **filmszemlén** és műhelymunkán vettek részt Zsirán.
- Szeptemberben **egyhetes integrációs táborban** ismerkedtek meg Győr és környékének látnivalóival.
- Sikeresen szerepeltek a **Homokszobrász Fesztiválon**, Zsirán.
- Táncsoportjaink felléptek a **Spirálház átadásán**.
- **Túratábort** szerveztek Telkibányára.
- Az ÉNO-ba járók családtagjaival **Adventi délutánon** készültek az ünnepekre.

Egyéb szakmai tevékenység

- A **„Fővárosi Nappali Ellátások konferenciája”** szervezésébe bekapcsolódtak és táncsoportjuk szerepelt a kulturális programon.
- A **közösségi szolgálat, önkéntes munka** terepintézményeként együttműködtek a Bethlen Gábor Szakközépiskolával. Az iskola diákjaival közös Mikulás ünnepséget tartottak.
- A családi összetartozást és a nappali ellátással való együttműködés erősítését szolgálta a **Családi Nap** rendezvény.
- Az Újpalotai Családsegítő Szolgálat munkatársainak bevonásával **mentálhigiénés csoportfoglalkozásokat** biztosítottak az ÉNO kliensei és azok családtagjai számára, valamint önvédelmi és szexedukációs tréninget tartottak.
- A szülők önszerveződő mozgalmait támogatják. Havonta egy alkalommal működik a **Szülő klub**. Félévente hívják össze a **szülői értekezletet**, igény szerint fogadó órát tartanak, segítik a hivatali ügyintézkést, klienseik gondnokaival napi kapcsolatban

vannak. A szülőkkel való kapcsolattartás során az **egyéni esetkezelés módszerét** alkalmazzák.

- Rendszeres kapcsolatot tartanak az **érdekvédelmi szervezetekkel** és a kerületi társintézményekkel.

Együttműködés a civil szervezetekkel és az egyházal

- Bekapcsolódtak a **Magyar Speciális Művészeti Műhely Egyesület** esélyegyenlőségi programsorozatába. Együttműködtek szakmai képzések, kulturális és szabadidős programok lebonyolítása során.
- A **Magyar Speciális Mozgóképek Egyesület** tagjaként részt vettek és pályáztak az Első Magyar Speciális Filmszemlén.
- A **Boldog Salkaházi Sára Plébániával** és a XV. kerületi Önkormányzat támogatásával, fogyatékkal élő művészek közreműködésével, **Adventi koncertet** szerveztek a kerület lakói számára.

Hatékonyaság növelése:

- A kliensek egyedi igényeinek előtérbe helyezése érdekében: Folyamatosan figyelemmel kísérik a **komplex rehabilitációs vizsgálat** iránti igényeket és a foglalkoztatási alkalmassági vizsgálat iránti igényeket, azokat előkészítik és mentorálják az NRSZH felé. **Segítik a rokkant ellátás igénybevételére történő átállást** a rokkantsági járadék helyett. Működtetik a Befogadó csoportot. Civil kapcsolatok révén bővítették a kliensek választási lehetőségeit képességeik fejlesztésére. Segítették azon szolgáltatásokhoz való hozzáférést, mely a kliensek jövőkép tervezését segíthette.
- Társadalmi kirekesztődés megelőzése: Programjaik során törekedtek a többségi társadalmi részvétel megteremtésére, prioritást kapott az integrált programok szervezése. Több helyen tartottak érzékenyítő előadást, tréninget. Biztosították a sajtónyilvánosságot.

Szociális foglalkoztatás:

- Az intézményen belüli Szociális foglalkoztatás, munka-rehabilitáció és fejlesztő-felkészítés formájában valósult meg. 2015-ben **20.976 feladatmutatóra** kaptak az NRSZH-től pályázati finanszírozást, ami **15.606.144,- Ft támogatást** jelentett a foglalkoztatás számára. A ténylegesen teljesített feladatmutatójuk: **21.232** volt. A bevételek visszaforgatása mellett, a túlteljesített feladatmutató ellenére is, elég volt a támogatás a foglalkoztatás összes kiadásának fedezésére. A Szociális foglalkoztatás keretében átlagosan **24 fő** középfokban értelmi fogyatékos személy számára biztosítottak munkát, napi 4 órában. A szociális foglalkoztatás során előállított termékekből származó **éves bevétel 897.950,- Ft** volt. Az összeg teljes egészében a Szociális foglalkoztatás céljára fordítódott vissza, nyersanyagra és kis értékű tárgyi eszköz vásárlására.

Együttműködések a foglalkoztatás és az értékesítés tekintetében: Evangélikus Egyház, Palota-15 Nonprofit Kft., Dózsa György Gimnázium és Táncművészeti Szakközépiskola, László Gyula Gimnázium és Általános Iskola, Bethlen Gábor Közlekedési és Közgazdasági Szakközépiskola, Újpalotai Vásárcsarnok.

Kapcsolat a képző intézményekkel:

2015-ben is terepintézménye maradtak az ELTE BGGYTF karának, valamint a szociális munkás és a szociális ápoló-gondozó szakképzéseknek **6 fő** hallgató teljesítette náluk összefüggő szakmai gyakorlatát. Közösségi szolgálatát **8 fő** középiskolás töltötte az ÉNO-ban.

Egyéb pályázati lehetőségek:

A **Zsókavár utcai város-rehabilitációs projekt III.** ütemében, felnőttképzési anyagot dolgoztak ki, „**Felnőttkorú értelmi fogyatékosokkal élők nappali ellátása**” címmel, amit szakmai nap és workshop keretében mutattak be az érdeklődő szakembereknek, hozzátartozóknak és kerületi lakosoknak. XV. kerületi Önkormányzat által kiírt pályázaton elnyert támogatást az **Adventi koncert** megvalósítása során használták fel. Az ÉNO munkatársai folyamatosan figyelemmel kísérik és segítik klienseik pályázati lehetőségeit. A pályázatok elkészítéséhez és beadásához segítséget nyújtottak, így az Erzsébet program keretében **több család** nyaralhatott sérült gyermekével, valamint **10 fő a fonyódligeti tábor** tematikus tánc táborában tanulhatott és pihenhetett. Felhívták a XV. kerületi Önkormányzat által kiírt pályázatokra is az igénybe vevők hozzátartozóinak figyelmét, pl. a **hevederzár programra** is volt sikeres pályázó a családok közül.

Fejlesztő Gondozó Központ

A **Fejlesztő Gondozó Központ** súlyosan, halmozottan sérült gyermekek és fiatal felnőttek, illetve felnőttek **nappali ellátását** biztosítja, mint szociális alapszolgáltatást. Továbbá a Száraznád Általános Iskola, Szakiskola, Speciális Szakiskola és Fejlesztő Nevelés - Oktatást Végző Iskola számára telephelyként helyet ad a **fejlesztő nevelés-oktatási feladat** ellátására. Korcsoportok szerinti bontásban, három tanköteles korúak csoportja és három felnőtt csoport működik a FENO-ban.

Ellátotti létszám, kihasználtság:

2015-ben 36 férőhelyen **36 fő** ellátását végezte az intézmény, 255 munkanapból **245 napon** nyújtott szolgáltatást, az éves forgalom **6368 alkalom** volt összesen. Az ellátási évben intézményi jogviszony létesült 1 fővel, intézményi jogviszonya megszűnt 3 főnek. Az ellátottak **átlag életkora 27 év**. Az ellátási igényüket jelzők alapján összeállított **várólista** 2015. december 31-én **4 fő**. Fogyatékosok nappali ellátásában és **fejlesztő nevelés-oktatásban** résztvevők (6-23 éves korig) **17 fő**. Fogyatékosok **nappali ellátásában** részt vevők (23-kortól) **19 fő**.

Fejlesztő Gondozó Központ Igénybe vevők lakóhely szerinti megoszlása (fő) 2015. év	
Település neve	Igénybe vevők száma
Csörög	1
Dunakeszi	1
Órbottyán	1
Göd	1
Bp. IV. kerület	3
Bp. VII. kerület	1
Bp. X. kerület	1
Bp. XIII. kerület	2
Bp. XIV. kerület	3
Bp. XV. kerület	18
Bp. XIX. kerület	1
Bp. XVI. kerület	3
Összesen	36

10. táblázat, forrás: FENO, 2016

Az intézmény folyamatosan kapcsolatot tartott a gyermekek, fiatalok, felnőttek lakóhely szerinti illetékes önkormányzatokkal annak érdekében, hogy bővüljön azok köre, akik esetében ellátási szerződést köt a XV. kerületi Önkormányzat a férőhelyek biztosítására és a költségek megosztására. Jelenleg a fővárosi kerületek közül a IV., XIII., XIX. kerülettel van

együttműködési megállapodás és előkészítés alatt van Göd helyi önkormányzatával az ellátási szerződés megkötése. Kapcsolattartás formái:

- beszámolók küldése az illetékes önkormányzatok felé az intézmény munkájáról és az adott ellátott fejlesztő neveléséről,
- meghívás az intézmény programjaira, nyílt napjára,
- személyes kapcsolattartás a szülőkkel, egyeztetés a hivatali ügyintézőkkel.

Oktatási feladatellátás, pedagógiai szakmai tevékenység

Az intézményben továbbra is három intézményhez tartozó kollégák dolgoztak együtt (Szárznád Általános Iskola, Szakiskola, Speciális Szakiskola és Fejlesztő Nevelés - Oktatást Végző Iskola (7 fő), Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat XV. kerületi Tagintézménye (1 fő)). Az Iskola szakember ellátottsága az év első felében folyamatosan változott, gyakran cserélődtek a feladathoz rendelt szakemberek. A folyamatos alkalmazkodás, újratervezés, beosztás módosítások, a munkaköri leírások hiánya feszültséget teremtett a csoporton belül dolgozó gyógypedagógusok és gyógypedagógiai asszisztensek között. Erről folyamatosan egyeztettek a Szárznád Iskola igazgatójával, szükség esetén, közös team megbeszéléseken keresték a problémák megoldásának lehetőségét. A második félévben - köszönhetően az új szakember gárdának - a szakmai munka zökkenőmentesen haladt, a munkaköri leírások elkészültek. Ennek mentén a 2015/16-os tanév kezdését nem akadályozták szakmamódszertani hiányosságok. Az év második felére a KLIK-es intézményekkel nehezebbé vált a kapcsolattartás, információhiány miatt.

A tanköteles csoportok tanulóinak mozgásfejlesztése továbbra sem volt megoldott, ennek hiányát a nappali ellátásban dolgozó szakemberek próbálták enyhíteni. Ez nem tekinthető jogilag és módszertanilag sem megfelelő helyzetnek. Váratlan szituációban vezetői döntést továbbra is a FENO egységvezetője tud hozni az oktatási időszakban is, de előrelépést jelent, hogy ez a tény bekerült a KLIK által munkáltatott kollégák munkaköri leírásába.

Nappali ellátás szakmai tevékenysége

A három felnőtt csoportban a foglalkozások menetét az életkori sajátosságokhoz, az egyéni képességekhez igazodva tervezték és valósították meg. Az ellátottak előrehaladott életkorával jelentkező megváltozó képesség, készség struktúrához alkalmazkodó gondozási, nevelési eljárásokat, módszereket, programokat tovább fejlesztették, mint kísérleti módszereket használtak, annak érdekében, hogy minél több tapasztalathoz juthassanak a jövőt illetően.

- Csoportok napirendjének, helyszükségletének igény szerinti módosítása.
- A szabadlevegőn tartózkodás idejének növelése.
- Gondozási tevékenységek hangsúlyozása.
- Jövőkép tervezés a szülők aktív bevonásával.
- Tapasztalatszerző intézménylátogatások szakemberek részére.

A 2015-ös évben megtörtént a tankötelezett és a felnőttkorú igénybe vevők által használt csoportszobák cseréje. A változtatást indokoltá tette, hogy három gyerek teljesítette képzési kötelezettségét, így megnövekedett a felnőtt csoportok létszáma, nagyobb helyre lett szükségük. A 2015-ös évben már meglévő terápiáikhoz szükséges tárgyi és szakmamódszertani feltételek bővítése zajlott. Kialakítottak egy terápiás folyosót (fények, tapintás, hangok), illetve az egyik fejlesztő szobára kerültek rolók, elősegítve a fényterápia hatékonyabb alkalmazását. Lehetőség nyílt további fejlesztőeszközök, továbbá speciális állapottal összefüggő eszközök beszerzésére (rögzítő pántok, hevederek), illetve pályázati úton egy elektromos betegemelő lift beszerzésére, melyek nagymértékben megkönnyítik az ellátottak gondozását.

A kerti munkálatok terápiás lehetőségeinek kihasználásához kialakításra került egy a csoportok számára elérhető eszközpark.

Az udvari hinta cseréje elkezdődött, új gumi aljzat, illetve új állvány került telepítésre a Gondoskodás Gyermekünkért Alapítvány segítségével.

Nagy hangsúlyt fektettek a szülők minél szélesebb körű megsegítésére (szakorvosi szűrővizsgálatok bővítése, ellátottal kapcsolatos ügyintézés segítése, szülőklub kísérése). Folyamatosan segítséget nyújtottak az ellátottakkal kapcsolatos jövőkép tervezéséhez, amiben az intézménynek - mint sok család számára egyetlen segítő kapcsolatnak - részt kell vállalnia. A szülősegítő foglalkozások során a szülőcsoporton belül kialakult „aktív mag” képessé vált az önszerveződésre. Számos program, pl. Családi nap, Családi karácsony került megvalósításra a szülőcsoport, az általuk képviselt Gondoskodás Gyermekünkért Alapítvány és a FENO összefogásában.

A szakmai programban meghatározott feladatok hatékonyabb végrehajtása érdekében, az előző év pozitív tapasztalatait felhasználva 2015-ben is hatékonyan alkalmazták a „mini” projektben végzendő team munkát, pl. pályázatírás, kisbuszos kirándulások szervezése, terápiák fejlesztése. Mindenki kipróbálhatta magát valami másban, mint amit napi szinten csinál, de mégis szorosan kapcsolódva saját munkájához. A közös cél mentén szerveződő munkacsoportok pozitív hatással voltak a munkatársak egymással való kommunikációjára, a csoportkohézióra. Szakmai színvonal növelése érdekében folyamatosan hospitáltak a kollégák egymás foglalkozásain, tevékenységeinél. A szakemberek csoporthoz rendelését rugalmassá tették, forgórendszerben minden terápiás munkatárs részt tudott venni minden csoport életében. Így árnyaltabb képet kaptak az ellátottokról. A felmerülő igényeknek megfelelően team munka során foglalkoztak az intézményt elhagyó ellátottak kérdéskörével.

Az őszi folyamán több intézménybe is ellátogattak, kifejezetten tapasztalatszerzés céljából, (tevékenységek, munkaszervezés, kreatív ötletek, stb.), amik arra inspirálták a kollégákat, hogy ötleteiket bátran elmondják, megvalósítsák.

A társadalmi integráció erősítése fontos helyet foglal el az intézmény Szakmai Programjában. Kiscsoportos buszos kirándulásokkal próbálták elérni a tágabb társadalmi környezetet. (Pólus Center, Hajógyári sziget). Szükség van olyan programokra, melyeknek célja a fogyatékos személyek elfogadtatása, megismertetése. Ezek a szemléletváltó programok segítenek abban, hogy az emberek megtanulják, megtapasztalják, hogyan kell közelíteni a fogyatékosokhoz, az ép emberek pedig tapasztalatot szerezhetnek arról, milyen a fogyatékos személyek „világa”.

Az évszakokhoz, hagyományokhoz kötődően szervezték meg szabadidős és egyéb programjaikat:

Január: pótszilveszteri buli

Február: farsang, nyílt nap

Március: Március 15-i ünnep, FENO születésnap, Húsvét

Április: Föld napja, Húsvét, Tavaszi kirándulás, Szakorvosi vizsgálatok (ortopéd, fogászati) Élménynap

Május: egészségnap, Anyák napi ünnepség, Gyermeknap, Májusfaállítás, szervezetfejlesztés

Június: élménynap, tábor Bogácson, szülői értekezlet

Szeptember: Bowling-bajnokság, szülői értekezlet

Október: egész napos kirándulás, szülői értekezlet

November: „Fordított nap”, „Mesék napja”

December: szakorvosi vizsgálatok (ortopéd, fogászati), Mikulás ünnepség, fellépés a Boldog Salkaházi Sára Templomban szervezett Adventi koncerten, Karácsonyi ünnepség

Egyéb szakmai tevékenység

- **Munkatársak mentálhigiénés megsegítése:** A magas szakmai színvonalú munka érdekében fontos a munkatársak fizikai, mentális és lelki egészségének megőrzése. Az iskolai ágazatban egész évben folyamatosan töltődtek fel az üres álláshelyek, ami rugalmasságot igényelt minden dolgozótól, hiszen nem ismerték egymást. A kommunikációs nehézségeket a **havi teameken**, a heti megbeszéléseken való részvétellel, illetve **belső továbbképzéssel** kezelték. Az ellátás szakmai színvonalának megőrzése, fejlesztése érdekében Gödön tartottak kétnapos **szervezetfejlesztést**.

- **Pályázatok:** A pályázati kiírásokat folyamatosan nyomon követték és számos esetben sikeresen pályáztak. A kerületi, civilszervezetek számára kiírt pályázat keretén belül támogatást nyertek a **Gondoskodás Gyermekünkért Alapítvánnyal** partnerségben **nyári táborra**. Szintén a Gondoskodás Gyermekünkért Alapítvánnyal partnerségben nyertek támogatást **Szülősegítő szolgáltatások** támogatására, melynek keretében egy tematikusan felépített szülősegítő csoportos tréning második részének megvalósítása indult el az őszi folyamán. A **Zsókvár utcai város-rehabilitációs projekt III. ütem** ESZA típusú tevékenységeinek keretében volt lehetőség kifejezetten szülők és családok rekreációs feltöltődésére a „**Helyi szövetségek a családokért**” c. program részeként. A **Victoria a Gyermekekért Egészségvédelmi Közhasznú Alapítvány** jóvoltából 1 db új **elektromos betegemelőt** nyert az intézmény.
- **Együttműködés, kapcsolattartás:** Az ESZI egységeivel együttműködve, a helyi **jelzőrendszer** hatékonyan együttműködött az ellátottak érdekében. Folyamatosan tartották a kapcsolatot az **ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Karával**, a hallgatók számára folyamatos gyakorlati terepet biztosítottak. Részben összefüggő, részben heti bontásban **29 fő gyógypedagógus hallgató** teljesítette gyakorlatát a FENO-ban.
- **Továbbképzés:** Az intézmény dolgozói számára folyamatosan biztosított volt a **szakmai fórumokon, konferenciákon** való részvétel, az összes kolléga részt vett kreditpontos képzésen. A dolgozók nagy számban, szívesen voltak jelen, főként a kerületben zajló előadásokon, rendezvényeken:
- *„Támogatott döntéshozatalhoz szükséges szakmai kompetenciák fejlesztő tréningje”* - ÉFOÉSZ (7 fő)
- *„Az autizmus spektrum zavarral élő gyermekek - az autizmus szempontú infokommunikációs akadálymentesítés alapelvei”* - Kézen fogva Alapítvány (2 fő)
- *„Rett szindróma tüneteinek felismerése, kezelése, fejlesztési lehetőségek”* - Magyar Rett Szindróma Alapítvány (2 fő)
- *„Beszéljünk az abúzusról”* konferencia - FSZK (1 fő)
- Interaktív nyílt nap - Száraznád Iskola XV. ker.(5 fő)
- *„Hálózatfejlesztés a szegénység- mélyszegénység kezelése érdekében”* - ÚCSSZ
- *„Levendula 60+ Az aktív időskor szabadegyeteme”* és rendezvényei - Területi Gondozás
- *„Gyógyászati segédeszközök a mozgás rehabilitációban”* - Mozdásjavító Ált. Isk.
- *„Együttgondolkodó nap”* - MUFTI
- Zeneterápia - BMC (4 fő)
- *„Az életvitelt segítő eszközök elméleti és gyakorlati ismereteinek jelentősége a szociális szakember munkájában”* - NRSZH Atkár (22 fő)
- Szakmai nap - ÉTA (2 fő)
- FIÓKA Gyermek- és Ifjúságjóléti Központ - Éves tanácskozás,
- Rekreációs tréning szociális területen dolgozók számára - ÉTA (5 fő)
- *„Gyógytea”* - gyakorlati szakmai műhely - ELTE-BGGYK
- Intézménylátogatások - Kaposvár, Budapest, Martonvásár, Pécs (18 fő)

FIÓKA Gyermek- és Ifjúságléti Központ

A Központ tevékenységének célja elsődlegesen a gyermekek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése. A szakemberek a veszélyeztetettség megelőzése, és a már kialakult veszélyeztetettség enyhítése, illetve megszüntetése érdekében végzik a mindennapi munkát. Kiemelt feladat a családból ideiglenes hatállyal kiemelt, vagy nevelésbe vett gyermek családba történő visszahelyezésének elősegítése, valamint átmeneti vagy tartós nevelésből kikerült gyermek, vagy fiatal felnőtt utógondozásának biztosítása, illetve annak elősegítése.

FIÓKA Gyermek- és Ifjúságléti Központ főbb forgalmi adatai I.			
Tevékenység típusa	2013. év	2014. év	2015. év
Levelezés - érkezett / küldött (db)	3642 / 2992	3660 / 2939	4658 / 3659
Egyéni esetkezelésben résztvevő gyerekek létszáma (fő)	1376	1192	1077
Esetkonferencia (alkalom)	21	28	43
Szakközözi megbeszélés (alkalom)	14	11	10
Családgondozás, alapellátásban résztvevő gyerekek száma (fő)	1101	1011	947
Védelembe vétel (fő)	78	77	68
Szakellátásban nevelkedő gyermekek támogatása (fő)	192	90	54
Utógondozás (fő)	5	14	8

II. táblázat, forrás: FIÓKA, 2016

A FIÓKA munkájának legjelentősebb eleme 2015-ben is az **egyéni esetkezelés** volt, vagyis az intézményt önként felkereső, vagy a jelzőrendszer, illetve a hatóságok által jelzett gondokkal küszködő gyerekek családjával való foglalkozás. A gondozott gyerekszám (**1077**) valamelyest csökkent az előző évihez képest. A gondozott családok száma 571 volt. Változatlanul jellemző, hogy sokproblémás, nehezen segíthető gondokkal küzdő gyerekek és családjuk kerülnek a FIÓKA-ba, akikkel vagy nagyon nehézkes az együttműködés, vagy szinte reménytelen helyzetűek, ezért nehezen támogathatók.

A FIÓKA munkatársai 2015-ben **4658** levelet kaptak és **3659** levelet írtak az egyes gyerekek érdekében, illetve ügyében. 2015-ben **43 esetben** tartottak úgynevezett **esetkonferenciát** (melyekben 38 család, illetve 65 gyerek volt érintett). A FIÓKA-val együttműködő jelzőrendszeri tagokkal, illetve csoportokkal időről időre úgynevezett **szakközözi megbeszélésen** találkoznak, hogy valamely problémacsoportról szakmai megbeszélést folytassanak. Ilyen megbeszélésre 2015-ben **10 alkalommal** került sor. Az egyes gyerekek érdekében a szociális munkások rendszeresen jártak óvodákba, iskolákba tárgyalásokra, esetkonzultációkra, a hatóságok által összehívott tárgyalásokra. A kerület gyerekekkel foglalkozó szakembereivel, illetve a gyerekek ügyében kompetens döntéshozókkal évente egyszer, az ún. „**Éves tanácskozáson**” áttekintik a kerület gyermekvédelmi helyzetét, megbeszélnek az elmúlt év során felmerült problémákat.

A FIÓKA 2015. évi munkáját jelentősen megnehezítette, hogy a 2014 őszén megkezdődött „elvándorlás” az 2015. év első felében sajnos tovább folytatódott. További 2, többdiplomás, tapasztalt családgondozó távozott az intézményből, hogy az ágazaton belül kínálózó magasabb anyagi juttatások miatt máshol vállaljon munkát. Emiatt folyamatos szakemberhiánnyal küzdöttek, a megüresedett álláshelyekre kevesen jelentkeztek, ami súlyos terheket rótt a maradókra. A szakemberek elhivatottságát jelzi, hogy erejükön felül igyekeztek helyt állni annak érdekében, hogy a szolgáltatásokat igénybe vevő gyerekek és családjuk ellátásukban ne szenvedjenek hiányt.

Családgondozás

Az alapellátás keretén belül nyújtottak segítséget azoknak a családoknak, gyermekeknek, akik a Központ szolgáltatásait önként vették igénybe. 2015-ben **947 gyermeket** és családjukat gondozták **alapellátásban**. Ennek keretében felvilágosítást, tanácsot adtak az igénybe vehető – gyermekekkel kapcsolatos – ellátásokról, támogatásokról, szabadidős programokról. A segítő kapcsolatban terápiás jellegű segítséget kínáltak nehézségeik megoldásában, illetve tanácsot adtak konkrét problémáikban. Szükség szerinti rendszerességgel otthonukban látogatták meg a családokat, összesen **1999** alkalommal. Közreműködtek az átmeneti gondozás, pl. gyermekek, ill. családok átmeneti otthona igénybevételében. Kirendelt családgondozás keretében, hatósági végzés alapján nyújtottak segítséget azon családok számára, amelyek az önkéntes együttműködés keretében nem tudták, vagy nem akarták a gyermekeiket veszélyeztető gondjaikat megoldani. 2015-ben **védelembé vétel** keretein belül **68** gyermeket gondoztak a családgondozók. A gyámhivatali eljárások során munkatársaik részt vettek a hatóság által összehívott tárgyalásokon, és a családokkal közösen egyéni gondozási-nevelési tervet készítettek, melynek segítségével konkrét feladatok és határidők kitűzésével tették hatékonyabbá a közös munkát. Folyamatosan együttműködtek a gyermekeket ellátó egészségügyi, oktatási, nevelési intézményekkel. Szüleiktől **kiemelve, szakellátásban** nevelkedő **54 gyermek** ügyében 36 családnak nyújtottak segítséget annak érdekében, hogy a gyermek(ek) visszafogadására alkalmassá és képessé váljanak. Ennek során ún. hazagondozási tervet készítettek, melyben kijelölték az elérni kívánt célokat, az azok elérését segítő feladatokat, melyek teljesítésében segítettek klienseiket, majd félévenként értékelték az elvégzett munkát. Az utógondozás keretén belül 4 családból **8 gyerekek** nyújtottak támogatást. Ők családjukba visszakerült gyermekek, akik a visszailleszkedéshez kaptak segítséget. Jól látható a tendencia, miszerint egyre kevesebb gyermeknek van szüksége arra, hogy szüleitől távol, a szakellátás keretein belül nevelkedjen.

Kapcsolat a családok, illetve a gyerekek átmeneti otthonaival

A családok átmeneti otthonába a szülő(k) kérésére kerülhetnek be családok. Azokban az esetekben, amikor egy felvétel előtt álló családdal már kapcsolatban áll a FIOKA, akkor a helyzetükről, életkörülményeikről tájékoztatást tud nyújtani az intézmény a fogadó szervezet számára. A legnagyobb számban a kerületben lévő **Szociális és Rehabilitációs Alapítvány** fogadja a XV. kerületi családokat. 2015-ben több más szervezet is biztosított elhelyezést kerületünkben élő családok részére:

- o BMSZKI Átmeneti Szálló és Szobabérlők Háza,
- o BMSZKI Anya - Gyermekek Krízis Szállója,
- o BMSZKI Rákosszeg park-i Családok Átmeneti Otthona,
- o Erdőkertes,
- o S.O.S. Krízis Alapítvány,
- o Menedékház,
- o Magyar Máltai Szeretetszolgálat Szatmár utcai Családok Átmeneti Otthona.

A gyermekek átmeneti otthona a szülők kérésére azokat a gyerekeket fogadja, akiknek családjában átmeneti nehézségek adódnak, s egy átmeneti időszakra a család nem tudja vállalni a gyerek(ek) ellátását, ennek hiányában ezek a gyerekek felügyelet nélkül maradnának. A XV. kerületnek együttműködési megállapodása van a IV. kerületben levő **„Aranyhíd” Gyermekek Átmeneti Otthonával**, amely így szükség esetén fogadja azokat a gyerekeket, akiknek ilyen ellátás igénybevételére van szükségük. A 2015-ös évben **22 gyerek** került az „Aranyhíd”-ba. Ez az ellátási forma a legtöbb esetben a szülők életvezetési problémái, lakhatási nehézségei (elégtelen lakhatási körülmények, hajléktalanná válás) miatt vált szükségessé.

Speciális szolgáltatások

FIÓKA Gyermek- és Ifjúságléti Központ főbb forgalmi adatai II.			
Szolgáltatás neve	2013. év	2014. év	2015. év
Készenléti szolgálat (alkalom)	126	356	365
Kapcsolattartási ügyelet (fő)	78	267	147
Kórházi szociális munka (fő)	28	13	18
Pszichológiai tanácsadás (alkalom)	477	987	897
Jogi tanácsadás (alkalom)	202	219	230
Fejlesztés (alkalom)	1844	1903	1487

12. táblázat, forrás: CSGYK, 2016

- A *készenléti szolgálat* keretében 2015-ben **365 alkalommal** végeztek szakmai tevékenységet.
- A *kapcsolattartási ügyelet* keretében **23** személy **147 alkalommal** vette igénybe a **kapcsolattartási ügyelet** szolgáltatásait.
- A *kórházi szociális munka* keretében **18 gyermek** ügyében dolgoztak együtt **kórházzal**.
- Az *utcai és lakótelepi szociális munka* tekintetében évek óta szabadidős programokat biztosítanak a kallódó gyerekek részére, hogy minél kevesebb időt töltsenek az utcán tartalmatlanul. A tanévhez kötődő péntek délutáni klubokon kívül a nyári hónapokban ugyanezt a célt szolgálják a „nyári kószálások”.

Gyereklklub

A FIÓKA rendszeresen működtette a nyitott, bárki által látogatható gyereklklubot. A tanév alatt a klubok pénteken délutánonként, előre megtervezett program szerint másfél órás időtartamban zajlottak. 2015-ben összesen **165 gyerek** jelent meg és vett részt a programokon.

Nyári kószálások

2015 nyarán is megszervezték a nyári szabadidős programot, a „nyári kószálások”-at, melyen idén **72 gyermek** vett részt. Cél volt a program nyújtotta élményen felül, a szociális kompetenciák fejlesztése: hozzászoktatni a gyerekeket a közlekedéshez, egymás tiszteletben tartásához, hogy hogyan kell egy programot kiválasztani, előkészíteni, utána feldolgozni. A kirándulásokat a FIÓKA munkatársai szervezték és bonyolították, a gyerekek részvétele természetesen ingyenes volt. A megvalósult programokat a klubos gyerekek igényei, kívánságai alapján állították össze. A nyarat egy tematikus játszóházzal indították a Kolozsvár utcai épület hatalmas kertjében, ahol sport-, kézműves és zeneművészeti programok váltották egymást. A heti kirándulások során eljutottak Nőtincésre, a gödöllői Grassalkovich kastélyba és Gödre, ahol sárkányhajóban evezhettek. A legjobbak részt vehettek a jutalomprogramon, az Elevenpark játszóházban. A kószálások során a gyerekek bőséges uzsonnát kaptak. Szomorú tapasztalat, hogy évről évre egyre éhesebben érkeznek reggelente a gyerekek.

Egyéb szakmai szolgáltatások (tanácsadások)

A gyerekekkel (és családjaikkal) való szociális segítő munka kiegészítője a pszichológiai segítségnyújtás, a jogi tanácsadás, illetve a fejlesztés.

A pszichológusok tevékenysége

A pszichológusok tanácsadást, rövid terápiát, konzultációs beszélgetéseket folytatnak gyerekekkel, szüleikkel külön-külön, vagy együtt. A terápiás titok megtartása mellett a pszichológusok folyamatosan konzultálnak az érintett családokkal foglalkozó szociális munkásokkal. 2015-ben 134 gyermek és családtagja vett igénybe pszichológiai segítséget, őket összesen **897 alkalommal** fogadták a pszichológusok.

Jogász tevékenysége

Jogi tanácsadás keretében többféle jogi tevékenység zajlik az intézményben. A jogász egyrészt a szociális munkásokat segíti jogi tanáccsal a kliensek ügyeinek vitelében, valamint a családok tagjai személyesen is konzultálhatnak vele. 2014-ben jogi tanácsadásban **230 alkalommal** találkozott klienssel. Ezáltal 63 gyermek családja részesült ebben a speciális szolgáltatásban.

Fejlesztő pedagógiai tanácsadók tevékenysége

2015-ben **1487** alkalommal foglalkoztak **fejlesztésre** szoruló gyerekekkel a fejlesztő pedagógiai tanácsadók. A gyerekek a legtöbb segítséget napi tanulási problémáik megoldásához igénylik, de a fejlesztést többnyire az alapoktól kell kezdeni. Az esetek többségében a tanulási alpműveletek (olvasás, helyesírás, számolás) nagyon hiányosak. Tovább nehezíti a haladást a szegényes szókincs. Ezek a halmozott problémák abból adódnak, hogy a gyerekek sokszor már az órákon nem értik a hallottakat és az otthoni információszerzés is nehezített. A fejlesztőpedagógusok munkája sok magántanuló számára az utolsó esélyt jelenti arra, hogy tanulmányai ne szakadjanak meg. Az év során két alkalommal, a tananyaghoz kapcsolódó tematikus kirándulásra vittek magántanuló gyermekeket, hogy a tanulás élményeit gazdagíthassák így.

Munkatársak képzése

A szociális segítő munka végzéséhez feltétlenül szükség van képzésekre, szupervízióra, illetve szervezetfejlesztésre. 2015-ben is fokozott figyelmet fordítottak a munkatársak szakmai tudásának és ismereteinek bővítésére, illetve az aktuális változások és elvárások szerinti fejlesztésre. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény változásainak hatályba lépése ezt különösen indokoltá tették. Szakmai konferenciákon, tanfolyamokon és tanácskozásokon elsősorban a törvény által előírt kötelezően teljesítendő kreditpontos képzéseken volt alkalmuk részt venni. Az év során sajnos sok olyan esettel találkoztak a családgondozók, amelyekben gyermek sérelmére követtek el bűncselekményt. Ezek az ügyek rendkívüli odafigyelést, tapintatot és precizitást igényelnek, mindamelllett súlyosan megterhelik a segítő szakemberek lelkét. Ezért az Eszter Alapítvány egyik pszichológus munkatársát kérték fel, hogy két alkalommal vezessen feldolgozó beszélgetést a team tagjai számára.

Szupervízió

A szupervízió, mint szakmai fejlődést célzó beavatkozás szintén a munkatársak képzésének körébe tartozik, bár formáját tekintve eltérő keretekkel rendelkezik a hagyományos oktatáshoz képest. A szociális munkás és a kliens kapcsolatával foglalkozik, a szakmai kontroll egyik legfőbb eszköze, és védelmet jelent a szociális munkások burn-outjával szemben. Segíti a szakembert, hogy jobban megértse a klienst és az interakciók dinamikáját.

Terepgyakorlatok

2015-ben **6 fő** felsőoktatásból érkező hallgatót fogadtak hosszabb-rövidebb időtartamú terepgyakorlatra. Több egyetemi hallgató kereste fel az intézményt, hogy betekintést nyerjen a gyerekjóléti központnál végzett tevékenységbe. **15 fő** felsőfokú OKJ-s tanulót is fogadtak, akik egy egész fél napot töltöttek a központban.

Integráció

A 2015. évi CCXXIII. törvény módosításainak megfelelően elő kellett készíteni az Újpalotai Családsegítő Szolgálattal való összevonást. A két szakmai egység munkatársai az év második felétől folyamatosan tartottak egyeztető megbeszéléseket, hogy zökkenőmentes legyen a szolgáltatásokat igénybe vevők ellátása a változások ellenére. A közös team-értekezleteken feldolgozták a jogszabályváltozások által érintett Szakmai Programot, összehangolták az integrálás alá tartozó egységek nyitvatartási és ügyeleti rendjét, a szolgáltatások biztosításának szabályait, az adminisztráció változásainak jogszabályi hátterét.

Újpalotai Családsegítő Szolgálat

Tevékenységének fő célja, hogy a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítséget igénylő személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtson szolgáltatásokat. Az Újpalotai Családsegítő Szolgálatban 2015-ben **1497 fő, 8025 alkalommal** vette igénybe a különböző szolgáltatásokat, tanácsadásokat. Az **új igénybe vevők** létszáma **798 fő** volt. A korosztályi megoszlását vizsgálva elmondható, hogy a **családgondozás** fókuszában továbbra is az aktívkorú lakosság áll. A családokat aktuális problémáik megoldásához sok esetben elegendő volt a megfelelő információkkal segíteni, illetve a szükséges ügyintézésben segítségükre lenni. Az **egyéni esetkezelések** során, az élethelyzet javítása érdekében szinte minden megállapodásnak része volt a sok problémára fókuszáló komplex esetmenedzselés, vagy a kerületben működő más segítő szervezetekkel való együttműködés. Az előző évekhez hasonlóan, a kerületben kialakított **jelzőrendszer működtetése** a lakossággal, az oktatási és segítő intézményekkel is folyamatos együttműködést igényelt. Lezárult a Zsókavár utcai akcióterület III. ütemű fejlesztése keretében lebonyolított ESZA típusú tevékenységek megvalósítása.

Újpalotai Családsegítő Szolgálat főbb forgalmi adatai			
Szolgáltatás, tanácsadás típusa	2013. év	2014. év	2015. év
Igénybe vevők éves forgalma (alkalom)	12180	10415	8025
Új igénybe vevők száma (fő)	998	679	798
Fénymásolás, adományosztás (alkalom)	815	769	1803
Ruhabörze (fő)	180	312	329
Csoportokkal végzett szociális munka, pár- és családkonzultáció (fő)	687	962	1322
Pszichológiai tanácsadás (alkalom)	418	519	504
Jogi tanácsadás (fő)	659	521	226
Álláskereső Klub (alkalom)	4429	2223	1084
Adósságkezelési tanácsadás (alkalom)	1851	1990	1610

13. táblázat, forrás: CSGYK, 2016

Az egyéni esetkezelés mellett továbbra is a szakmai munka jelentős része volt a **csoportokkal végzett szociális munka**, 2015-ben **1322 fővel** dolgoztak csoportban:

- Kamasz klub,
- Készségfejlesztés a társintézmények munkatársainak,
- Mentálhigiénés csoport az ÉNO-t igénybe vevők számára,
- Fogyatékkal élő családtagot eltartó, sajátos nevelési igényű gyermeket nevelő szülők csoportja,
- Tartós munkanélküliek számára felkészítő tréning,
- Csoportos álláskereső tájékoztató,
- Álláskereső tréning,
- Tea Ház,
- Ruhabörze,
- Napsugár klub,
- Háztartás klub,
- Számítógépes készségfejlesztés,
- Kanga Klub,
- Közösségépítő nyári tábor,
- Családi konfliktuskezelő, stresszoldó tréning,
- Húsvéti, Karácsonyi kézművesnapok.

Szolgáltatások

A különböző szolgáltatásokat, pl. *fénymásolás, adományosztás* **1803 alkalommal** igényelték. A *Ruhabörzét* **329 fő** vette igénybe.

Speciális tanácsadások

A *Jogi tanácsadást* az év folyamán **226 fő** kereste fel. A *Mentálhigiénés tanácsadást* igénylőknél tovább erősödött, hogy elsősorban párkapcsolati problémákkal vették igénybe a szolgáltatást. A *Pár- és családkonzultáció* a teljes kapacitás kihasználással működött. A konzultáció a családi kapcsolatokban interakciók, kommunikáció révén igyekszik változást létrehozni, az élmények átélésének és feldolgozásának módjában, a magatartásban. A *Pszichológiai, és életvezetési tanácsadást* igénybe vevők **504 alkalommal** (86 fő, 8 pár) keresték fel az intézményt. Kiemelkedő problémátípusoknak számítanak a familiáris, kapcsolati konfliktusok, az ezeket kísérő krízisek, életvezetési nehézségek, problémák, illetve az identitás krízis, valamint néhány pszichiátriai kórkép. *Mediáció* **27 alkalommal, 17 fővel** zajlott. *Álláskereső Klub* 2015-ben **255 napon** működött, **1084 alkalommal** vették igénybe. *Álláskereső tréninget* illetve *álláskeresési tájékoztatót* szerveztek megváltozott munkaképességű személyek részére. **138 fő** vett részt a tréningeken, foglalkozásokon.

Háztartási adósságkezelés

Adósságkezelési tanácsadásért **1610 alkalommal** keresték fel a **családok**, illetve **egyének** a Családsegítőt. A **Hálózat Alapítványhoz** benyújtott támogatási kérelem **133** volt. Az **adósságkezelési szolgáltatás** keretében **43 kérelmet** továbbítottak adósságcsökkentő támogatás igénybevételére. A tanácsadás elsődleges célja, hogy a lakhatási költségekkel hátralékba kerülők:

- o fizetőképessége helyreállhasson,
- o díjtartozása jelentős mértékben csökkenhessen,
- o életvezetési gondjaik megoldásához segítséget kapjanak.

Egyéni esetkezelés során az adósságkezelési tanácsadást végző szociális munkás megismerve az érintett háztartás működését, az eladósodás okait, az ügyféllel együtt adósságrendezési tervet készít. Sok esetben, ez a közösen kimunkált terv lesz az alapja az együttműködési megállapodásnak, amely a két fél által aláírt dokumentum. *Támogatásokhoz való hozzáférés* elősegítése, és az ezekhez kapcsolódó ügyintézéskor sokan vannak, akik nehezen tájékozódnak kedvezményeikről, pl. védendő fogyasztói státuszról vagy bizonyos jogosultságok feltételeiről. Az adósságkezelési tanácsadás részeként begyűjtjenek minden olyan tájékoztatót, űrlapot, kérelmet, amelyek aktuálisan kapcsolódnak a lakásfenntartás kérdésköréhez. Segítenek az értelmezésben, a kérelmek kitöltésében.

Egyéb szakmai tevékenység

A kollégák szakmai tudásának, készségeinek és képességeinek szinten tartása, bővítése céljából minden héten **team-konzultációt** tartottak. Az aktuális esetek kapcsán különböző nézőpontból megvilágítva ugyanaz a segítőmunka sok esetben az érintett szociális munkás helyzetét, lehetőségeit megkönnyítve új lehetőséggel bővíthet. A szakmai munka színvonalának megőrzése, fejlesztése érdekében számos **továbbképzésen és konferencián** vettek részt. Bekapcsolódtak a közép- és felsőfokú szakképzésben résztvevő - szociális asszisztens, szociális munka, szociálpedagógus, szociálpolitika szakos - hallgatók **gyakorlati képzésébe**. Az ESZA típusú tevékenységeken belül a *KMOP-5.1./B-12-k-2012-0002 számú projekt - szociális célú város-rehabilitáció témában*, „*Hálózatfejlesztés a szegénység - mélyszegénység kezelése érdekében*” címmel valósult meg az előadás sorozat. Az Újpalotai Családsegítő Szolgálat a közvetlen társintézmények, valamint a kerületi közintézmények munkatársait vonta be. A **hálózatfejlesztés** keretén belül alapvetően a szegénység problémakörét járták körül a különböző intézmények szolgáltatási profiljainak tükrében. Előadók: Csókay László, Reiszné Naszádi Magdolna, Péterfi Ferenc, Dr. Sólyom Olympia. Az előadásokat műhelymunka, együttgondolkodás zárta.

Az intézmény ügyfelei részére, egész évben biztosították az **ellátottjogi képviselővel** való kapcsolatfelvétel elérhetőségét. A **pályázati lehetőségek** során részben önállóan, részben konzorciumi partnerként vettek részt különböző projektek megvalósításában. Az intézmény **nyilvánossággal való kapcsolata** során bemutatták az intézmény munkáját a helyi médiában, valamint saját honlapjukon.

Munkanélküli Fiatalok Tanácsadó Irodája (MUFTI)

A Munkanélküli Fiatalok Tanácsadó Irodájának alapvető célja a 16-25 év közötti hátrányos helyzetű, alacsony iskolai végzettségű, munkanélküli fiatalok munkanélküliséggel kapcsolatos problémáinak megelőzése, feltárása és kezelése. A 2015. év adatai alapján a MUFTI-t **135 fő** fiatal kereste fel, ebből **58 fő** volt az új jelentkező, aki először járt az irodában. A szolgáltatások éves forgalma **4393 alkalom** volt. A lakóhely szerinti megoszlást tekintve, egyértelműen megállapítható, hogy a MUFTI szolgáltatásait a XV. kerületben élő fiatalok (69%) használják legnagyobb mértékben. A korábbi évekhez hasonlóan, legnagyobb számban az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező fiatalok keresték fel az irodát.

MUFTI-t igénybe vevők iskolai végzettség szerinti megoszlása (fő), 2015. év	
Általános iskola nyolc osztályánál kevesebb	6
Általános iskola nyolc osztálya	66
Szaktanácsadó iskola, szakiskola	32
Szakközépiskola	7
Gimnázium	11
Érettségire épülő befejezett OKJ iskola	10
Felsőfokú iskola (főiskola, egyetem)	3
Összesen	135

14. táblázat, forrás: MUFTI, 2016

A fiatalok életkorát tekintve a 18-25 év közötti, nem tanuló, nem dolgozó fiatalok használták legnagyobb százalékban a szolgáltatásokat. Az ügyfélszolgálat heti öt napon keresztül működött.

MUFTI főbb forgalmi adatai			
Szolgáltatás, tanácsadás típusa	2013. év	2014. év	2015. év
Jogi tanácsadás (alkalom)	209	290	222
Ifjúsági Klub (alkalom)	224	753	405
Álláskereső Klub (fő)	175	213	135
Kerületi Állásbörze (fő)	267	404	182
Képzési Börze (fő)	208	211	115

15. táblázat, forrás: MUFTI, 2016

Tanácsadások és szociális munka csoportokkal

A **Jogi tanácsadást** **20 fő** kereste fel **222** alkalommal. A **Pszichológiai és pályaeorientációs tanácsadás** során a hozott problémák között szerepelt pályaválasztási nehézség, lakhatási, megélhetési probléma, párkapcsolati probléma, családi konfliktus, droghasználat, kamaszkori krízis. Az iroda szolgáltatásai közé tartozott az **Ifjúsági Klub, szabadidős programok** működtetése. A filmklubon, gasztro-filmklubon, társasjáték klubon, legény, leány klubokon, a szabadidős programokon és a kézműves foglalkozásokon megjelentek forgalma **405 alkalom** volt. A foglalkozások célja egyrészt, hogy alternatívát és közösséget kínáljon a résztvevők számára szabadidejük hasznos eltöltéséhez, másrészt, egy olyan csapat kialakítása, aminek tagjai aktívan bekapcsolódnak a jövőbeni önkéntes munkába. Áprilisban került megszervezésre a **Diák munka Börze**, melyen **48 diák** érdeklődött a lehetőségek iránt. Az **Álláskereső Klub** hetente 5 alkalommal működött, **135 fő 2822 alkalommal** vette igénybe. Az **Álláskereső Klub** abban segíti fiatalokat, hogy az álláskeresési technikákat gyakorolhassák, illetve a klub segítségével a lehető legrövidebb időn belül megtalálják a számukra megfelelő munkahelyet.

Azoknak célszerű igénybe vennie, akik munkát akarnak vállalni, valamint állás céljuk tisztázott és reális, de nem rendelkeznek az állás kereséshez szükséges ismeretekkel, gyakorlattal. Az állás keresési tanácsadás segítségével fejleszthető az önismeret, megismerhetők a pályázat-, és önéletrajzírás fortélyai, az állásinformációk beszerzésének lehetőségei, az állás megszerzésének és megtartásának módjai. A fiatalok használhatják állás keresési céllal az iroda infrastruktúráját (telefon, internet, fénymásoló, fax, nyomtató). A **Kerületi Állásbörze** célja, a kerületben élők számára lehetőséget teremteni a munkáltatókkal való személyes találkozásra és kapcsolatfelvételre; a munkáltatók számára pedig egy közös tér létrehozása, ahol a kerület lakosságával megismertethetik állásajánlataikat. A júniusi Állásbörzén **182 fő** vett részt. Novemberben „**Na, mi a pálya?**” címmel továbbtanulási és képzési börtét rendezték meg. A rendezvényen színes kínálatot vonultattak fel a kiállítók. A BFKH Munkaügyi Központ pályaorientációs programmal várta a továbbtanulni szándékozó fiatalokat. A rendezvény iránt nagy volt az érdeklődés a kerületi intézmények részéről, a program **115 fő** érdeklődőt vonzott. Tavaly is két alkalommal került megrendezésre az **Együttgondolkodó nap**. Februárban a Budapest Főváros Kormányhivatala Igazságügyi Szolgálat Bűnmegelőzési és Jótételező Osztály (BJO) pártfogója volt az együttgondolkodó partner. Azt gondolták át, hogy a MUFTI milyen módon és mely szolgáltatásokkal kapcsolódhat a pártfogói terv és az egyéni gondozási-nevelési tervben kitűzendő célok eléréséhez a pártfogoltak - különösen a fiatalok - esetében. A következő alkalom decemberben került megszervezésre „*Ifjúsági hajléktalanság problémája*” címmel, a megbeszélés során még szorosabba fűzték a MUFTI és a résztvevő szervezetek közötti együttműködést és a közös ügyfelekkel kapcsolatos konkrét dolgokat, teendőket tekintették át. A **Középiskolai munka, közösségi szolgálat** kapcsán együttműködés jött létre a Pesti Barnabás Élelmiszeripari Szakképző, László Gyula Gimnázium és Általános Iskola és a MUFTI között. Összesen **5 fő** fiatal végzett közösségi szolgálatot.

Egyéb szakmai tevékenység

Külső helyszíneken zajló rendezvényeken vettek részt, amelyeknek profíljá az **ifjúsági munkához**, az ifjúsági munkanélküliség kezeléséhez kapcsolódik. **Szakmai gyakorlati terepként** főiskolások, egyetemisták számára egyéni és csoportos formában nyújtottak szolgáltatásokról, a szakmai munkáról ismereteket **17 fő** számára.

Nappali Melegedő és Utcái Gondozó Szolgálat

A szociális szolgáltatásokról szóló 7/2005. (IV.4.) önkormányzat helyi rendelet alapján a krízishelyzetben lévőknek legfeljebb öt napig, napi egyszeri **tartós élelmiszert** tudnak adni a Nappali Melegedőben az Újpalotai Családsegítő Szolgálat egységvezetőjének javaslata alapján. A **Nappali Melegedő** szolgáltatásait **319 fő 8828 alkalommal** vette igénybe. Rendszeresen kapcsolatot tartottak a kerületi és a fővárosi hajléktalan ellátó szervezetekkel, intézményekkel. Részt vettek rendszeresen fővárosi megbeszéléseken, pl. "Tízek Tanácsa", Téli krízis megbeszélés, Menhely team.

Nappali Melegedő forgalmi adatai					
Évszám	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
Igénybe vevők forgalma (alkalom)	16039	15796	14061	15620	8828

16. táblázat, forrás: Nappali Melegedő, 2016

A *Szociális Mosoda* folyamatosan működött, amely a XV. kerületben életvitelszerűen élő hajléktalanok, és pillanatnyi helyzetükből rászoruló családok részére biztosít mosási lehetőséget. Két mosó-szárítógép áll az ügyfelek rendelkezésére.

Szociális Mosoda forgalmi adatai			
Megnevezés	2013. év	2014. év	2015. év
Igénybe vevők száma (fő)	250	162	170
Igénybe vevők forgalma (alkalom)	616	1012	1028

17. táblázat, forrás: Nappali Melegedő, 2016

Utcai szociális munka

A 2015. évben az utcán élő gondozott hajléktalanok száma a december 31-i állapot szerint **54 fő** volt, az egész év során **107 fő** részesült ellátásban. Az utcai életmód felszámolásával kapcsolatban **22 fő** esetében nyújtottak segítséget. Az ügyfelek 89%-a aktív korú. A kliensek nemenkénti megoszlása, **16 nő** és **38 férfi**. Az aktívkorúak közül a férfiak száma a legmagasabb. Az előző évi adatokhoz hasonlóan továbbra is az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők vannak többen. A férfiak több mint a fele, a nők 94%-a 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezik. A nyolc osztályt illetve a nyolc osztálynál kevesebb végzettséggel rendelkező kliensek nagy részének csupán az alkalmi munkák illetve a közmunka programok jelentenek bevételi forrást. Az utcai szociális munka során folyamatosan változó kliens létszámmal dolgoztak. Míg a tavaszi illetve nyári hónapokban több klienst sikerült valamilyen intézményes elhelyezés segítségével kigondozni, illetve több kliens költözött el vagy vállalt vidéken munkát, addig a téli hónapokban az alkalmi munkák és az idényjellegű munkák befejeztével újra visszakérültek az ellátórendszerbe. Az utcán élő hajléktalanokat a 2015-ös év során összesen **3006 alkalommal** látták el. A Nappali Melegedőben és az utcán végzett szociális munka hatékonyabb és professzionális ellátását továbbra is elősegíti a korábban pályázaton elnyert **Suzuki SX4** típusú személygépjármű használata.

Budapest, 2016. március 7.

Gráczer Irina
igazgató

Egyesített Szociális Intézmény
1152 Budapest, Széchenyi tér 10.
www.eszixv.hu

Területi Gondozás
Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona
Fejlesztő Gondozó Központ
Család-és Gyermekjóléti Központ

2014-2018
Szakmai Program

**2016. évi
Munkaterve és ütemezése**

Az **Egyesített Szociális Intézmény** Szakmai Programjának 2016. évi Munkaterve tartalmilag és ütemezésében mutatja meg, hogy az idei évben milyen szakmai tevékenység megvalósítása történik az ESZI egységeiben. Az ESZI önálló költségvetési szerv, Szakmai Programjának része a Szervezeti és Működési Szabályzat, mely tartalmazza az intézmény adatait, szervezeti felépítését, a vezetők és alkalmazottak feladatait és jogkörét, az intézmény működési szabályait. Az integrált intézmény egységei:

- Területi Gondozás,
- Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona (ÉNO),
- Fejlesztő Gondozó Központ (FENO),
- Család- és Gyermekjóléti Központ.

Az ESZI 2016. évi főbb fejlesztési területei
ESZI Központ infrastrukturális fejlesztése, átköltöztetése az Árendás köz 4-6. szám alá
GMK-val való együttműködés fejlesztése
Tudástár kialakítását végző munkacsoport létrehozása
Felnőttképzési programok kidolgozásának folytatása
Teljesítményértékelés fejlesztése
ÉNO infrastrukturális fejlesztése
A szociális foglalkoztatás átszervezése, a fejlesztő foglalkoztatás kialakítása
Területi Gondozás: a demens személyek nappali ellátása, házi segítségnyújtás megújítása
Kontyfa utcai épület felújítása, átépítése
Család- és Gyermekjóléti Központ: tanácsadások, utcai ifjúságsegítő munka, prevenciós programok, a Nappali Melegedő és Utcai Gondozó Szolgálat infrastrukturális fejlesztése
Civil szervezetekkel való együttműködés fejlesztése, hálózatépítés

I. sz. táblázat

A szervezeti egységek által nyújtott ellátások átjárhatóak, a párhuzamos ellátás elkerülése érdekében az egységek együttműködnek, folyamatosan párbeszédet folytatnak egymással. A 2016. évi tevékenység fókuszába kerül az Újpalotai Családsegítő Szolgálat és a FIÓKA Gyermek- és Ifjúsájióléti Központ összevonásából létrejött Család- és Gyermekjóléti Központ szolgáltatásainak fejlesztése, az új szakmai működés megismertetése a kerületi lakosokkal és a helyi szakemberekkel. Az idei év legnagyobb feladata a Spirálházban létrejött **Szociális Városközpont** működésének stabilizálása, tartalomfejlesztése. Továbbra is tart az ESZI intézményfejlesztési folyamata, az érintett telephelyek szolgáltatásfejlesztése, bővítése, átköltöztetése. A **Spirálház** központi elhelyezkedését kihasználva kerülnek megtervezésre a szakmai programok úgy, hogy a lehetőségek folyamatos bővítésével és maximális kihasználásával minél többen és minél többször vegyék igénybe a meghirdetett szolgáltatásokat, az érdeklődők nagy számban vegyenek részt a szakmai rendezvényeken. A Spirálházban megrendezésre kerülő programok megvalósításánál szoros együttműködés valósul meg a **helyi vagy fővárosi civil szervezetekkel**. A civil szervezeteknek lehetőségük van saját rendezvényeik számára bérbe venni a Spirálház helyiségeit. Erre egyre nagyobb igény mutatkozik. A programok megszervezésénél fókuszba kerül, hogy a családvédelem területén megfelelő hangsúlyt kapjon a **prevenciós tevékenység**, valamint az **aktív közösségfejlesztés** is, olyan programok támogatása, amelyek feltérképezik, előhívják a helyi közösségekben meglévő erőforrásokat, tudásokat, felerősítik ezek közösségépítő hatását. Ebben fontos szerepet kaphat pl. az önkéntesség, az állampolgári tudatosság erősítése, a generációk közötti hidak építése, közösségi terek kialakítása. Elkezdődik az **óvodai és iskolai szociális munka** kerületi szervezeti és szakmai kereteinek kidolgozása. A megvalósítandó programok köre folyamatosan bővül, rugalmasan alkalmazkodva az év során felmerülő igényekhez. A programok időpontjának optimális kiválasztásakor figyelembe kell venni,

hogy mikor van lehetőség a legnagyobb létszámban elérni az adott rendezvény célcsoportját. Vannak programok, amelyek kifejezetten a késő délutáni, illetve esti időpontokban lesznek meghirdetve. A Pajtás Étterem, mint **rendezvényterem** alkalmas nagyobb létszámú hétfégi események, rendezvények befogadására is. Ezekben az esetekben a GMK és a Csokonai Kulturális és Sportközpont biztosítani tudja az igényeknek megfelelő személyi, technikai feltételeket.

Ütemterv SZOCIÁLIS VÁROSKÖZPONT (SPIRÁLHÁZ)	
<i>Főbb szakmai programok, rendezvények</i> <i>(ennek a listának az aktualizálása folyamatos)</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
„Kiállok érted!” Interaktív színházi előadás a Spirálban	január
Gyereklklub, prevenció program	február
„Alzheimer Café”, „Evez a siker felé” c. program, prevenció program, közösségfejlesztés, önvédelmi program és szexedukációs tréning, szakmaközi megbeszélés	március
„Alzheimer Café”, önvédelmi program és szexedukációs tréning, művészeti - szakmai kiállítás, szakmaközi megbeszélés	április
„Alzheimer Café”, „Interprofesszionális szemléletű demens ellátás alternatívái” - szakmai továbbképzés, önvédelmi program és szexedukációs tréning, művészeti - szakmai kiállítás, szakmaközi megbeszélés	május
prevenció programok, közösségfejlesztés, önvédelmi program és szexedukációs tréning, szakmaközi megbeszélés	június
szünidei programok, szakmaközi megbeszélés	július
prevenció programok, szakmaközi megbeszélés	augusztus
„Alzheimer Café”, prevenció programok, kerületi demens stratégia kidolgozó munkacsoport létrehozása, önvédelmi program és szexedukációs tréning, Re-Hab-Café, szakmaközi megbeszélés	szeptember
„Alzheimer Café” prevenció programok, önvédelmi program és szexedukációs tréning, művészeti - szakmai kiállítás, Re-Hab-Café, szakmaközi megbeszélés	október
„Alzheimer Café” prevenció programok, Adventi programok, önvédelmi program és szexedukációs tréning, Re-Hab-Café, szakmaközi megbeszélés	november
Ünnepi programok, önvédelmi program és szexedukációs tréning, Re-Hab-Café, szakmaközi megbeszélés	december
Pajtás Étterem (4. sz. táblázat)	folyamatos
Újpalotai Család- és Gyermekjóléti Központ (7. sz. táblázat)	folyamatos
Praktikus Életmód Iroda <ul style="list-style-type: none"> • Információs Pont • Egészségmegőrzést elősegítő, egészségtudatos programok, sportnapok (baba-mama torna, jóga, relaxációs/felfrissítő technikák) • „Kamasz-panasz” serdülők és/vagy szülők kötetlen beszélgetős csoportja • „A Biblia aktualitása a hétköznapokban” - beszélgető kör • Előadások önkéntesek és civil szervezetek bevonásával • Önségítő, prevenció (és támogató) csoportok • „Praktikák a háztartásban” - ötletbörze • Számítógépes készségfejlesztés 	folyamatos
Munkanélküli Fiatalok Tanácsadó Irodája (9. sz. táblázat)	folyamatos

2. sz. táblázat

Területi Gondozás

Idősek Klubja

Feladata az idősek nappali ellátása keretében a szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes időskorúak gondozása, az állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító, közösségi szolgáltatások megszervezése. A közös cél, mely az idősek szellemi-fizikai, egyéni képességeinek formában tartásában, leépülésének késleltetésében nyilvánul meg.

A biztosított szolgáltatások formái

Fizikai ellátás: létfontosságú személyi szükségletek kielégítése, illetve meleg étel biztosítása igény esetén.

Mentális gondozás: a lelki állapotuknak megfelelő gondozás, segítségnyújtás a környezettel való kapcsolattartásban, krízishelyzetek kialakulásának megelőzése és az izoláció elkerülése érdekében preventív munka.

Egészségügyi ellátás: felvilágosító előadások szervezése, tanácsadás az egészséges életmódról, gyógytorna lehetőségének biztosítása.

Foglalkoztatás: a testi-lelki egészség fenntartása, valamint a mentális megbetegedések kialakulásának megelőzése.

Szabadidős programok szervezése: az ellátást igénybe vevők részére sajtótermék, könyvek, kártya- és társasjáték illetve tömegkommunikációs eszközök biztosítása, és rendezvények szervezése.

Állandó programok		
Program neve	Időpont	Helyszín
Énekkar	Hétfő 10 óra	Arany J. u.
Gyógytorna	Hétfő, péntek 11 óra Kedd 10 óra	Klebsberg K. u. Kontyfa u.
Gerinctorna	Kedd 10.30 óra Szerda 10.30 óra	Kontyfa u. Arany J. u.
Jóga	Kedd 10 óra Szerda 10.30 óra Csütörtök 10 óra	Arany J. u. Kontyfa u. Klebsberg K. u.
Társastánc	Kedd 13 óra Szerda 14 óra Péntek 9.30 óra	Arany J. u. Arany J. u. Kontyfa u.
Kártyaparti	Kedd, csütörtök 13 óra Csütörtök, péntek 9 óra	Arany J. u. Kontyfa u.
Kreatív csoportfoglalkozás	Csütörtök 13.30 óra	Arany J. u.
Klubnap	Hétfő délután Szerda délelőtt Csütörtök délután	Kontyfa u. Arany J. u. Klebsberg K. u.

3. sz. táblázat

Állandó havi klub programok

- Összevont névnapok és születésnapok ünneplése
- Fodrász, pedikűrös
- Termék bemutatók
- Vetélkedők a klubok részvételével
- Kirándulások
- Egészségügyi előadások
- Diabetikus és életmód klub
- „Nagyi napközije” szünidei programok nagyszülőknek és unokáknak

Az intézmény működéséről a település lakosai részére széleskörű tájékoztatást nyújtanak:

- szórólapok, információs anyagok,
- házi orvosok, szociális szolgáltatást végzők tájékoztatása,
- honlapon való tájékoztatás,
- a helyi médiában való megjelenés.

Házi segítségnyújtás

- az ellátást igénybe vevővel segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása,
- az orvos előírása szerinti alapvető gondozási, ápolási feladatok ellátása,
- segítségnyújtás a higiénia megtartásában,
- közreműködés az ellátást igénybe vevő háztartásának vitelében (bevásárlás, takarítás, gyógyszer feliratás, kiváltás),
- segítségnyújtás az ellátást igénybe vevőnek a környezetével való kapcsolattartásban,
- segítségnyújtás az ellátást igénybe vevőt érintő veszélyhelyzet kialakulásának megelőzésében, a kialakult veszélyhelyzet elhárításában,
- az ellátást igénybe vevő segítése a számukra szükséges szociális ellátásokhoz való hozzájutásban,
- részvétel az egyéni és csoportos szabadidős, foglalkoztató és rehabilitációs programok szervezésében,
- szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítése.

A gondozónők minden olyan gondozási tevékenységet ellátnak, amire egy háztartásban szükség van. A kórházban tartózkodókat rendszeresen látogatják. Lehetőség van a délutáni és a hétvégi időpontokban is a gondozás igénybe vételére. A családtagok részére nyílt napokat szerveznek, így közvetlen kapcsolat alakul ki a gondozottak hozzátartozóival is. Az egyes szociális és gyermekvédelmi törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény hatályba lépése alapján a házi segítségnyújtás során 2016-tól a szociális segítség és a személyi gondozás körébe tartozó tevékenységek elválnak egymástól. Ez hatékonyabb és az igénylő szükséglete alapján célzottabb szolgáltatásnyújtást tesz lehetővé, annak érdekében, hogy az igénybe vevők minél tovább az otthonukban maradhassanak.

Házi gyermekfelügyelet

A szolgáltatást a Család- és Gyermekjóléti Központ jelzése, javaslata alapján lehet igénybe venni. Az idei évben előkészítés alatt van ennek a feladatnak más szolgáltatónak (pl. Egyesített Bölcsődék) való átadása.

Étkeztetés

A szociálisan rászorultaknak a napi egyszeri meleg étkezést biztosítja. Van, aki elviszi az ebédet a Szociális Konyháról és van, akinek házhoz szállítják, valamint egyes esetekben van lehetőség helyben étkezésre is (pl. Pajtás étterem). Az étkeztetés hétvégén is igénybe vehető, valamint a cukor- és epebeteg diétás étkezését is tudják biztosítani. Étkeztetésben azok is részesülhetnek, akik a Család- és Gyermekjóléti Központ vezetőjének írásbeli javaslata szerint önmaguk illetve eltartottjuk napi egyszeri meleg étkezéséről tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek gondoskodni. Ezt a szolgáltatást a javaslatot tevő igazolása alapján 12 hónapon belül két hónapig lehet igénybe venni, mely időtartam legfeljebb két alkalommal további két hónappal meghosszabbítható.

Közösségi étkeztetés

A Pajtás étteremben kedvezményes térítés ellenében közösségi étkezést (napi egyszeri ebédet) lehet igényelni a XV. kerületi lakosok számára. Az étterem minden hétköznap 11 órától 15 óráig tart nyitva. Két menüből lehet választani, amit helyben is el lehet fogyasztani vagy az ingyen biztosított dobozokban el is lehet vinni. Lehetőség van minden hétfőn és kedden előre befizetni a napi, heti, vagy havi menüre.

Gondozó Ház

Az átmeneti elhelyezést nyújtó időskorúak gondozóháza 12 férőhelyes, gondoskodik az önmaguk ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes személyekről:

- napi háromszori étkezés,
- szükség szerint ruházattal, textíliával való ellátás,
- mentális gondozás,
- egészségügyi ellátás,
- lakhatás,
- fizikai, mentális segítségnyújtás,
- segítséget nyújt a társas és családi kapcsolatainak ápolásában,
- törekszik a részben meglévő képességek szinten tartására.

Az átmeneti elhelyezést nyújtó idősök gondozóházának mindent meg kell tennie az ellátást igénybe vevő testi-lelki aktivitása fenntartásának, megőrzésének érdekében. Az aktivitást segítő tevékenységeket - az ellátást igénybe vevők közreműködésével - a mentálhigiénés munkatárs előre megtervezi és a megvalósítás folyamatosságát, rendszerességét biztosítja. A bentlakásos életformához való alkalmazkodás elősegítése, az igénybe vevők mentális segítése, támogatása, foglalkoztatása az intézmény minden munkatársának a feladata.

Egyéb szakmai tevékenység

- **„Generációk farsangja”** - a klubtagok és a kerületi civil szervezetek részvételével.
- Résztvevők toborzása a **„Levendula” az Aktív időskor Egyeteme** c. kerületi programra.
- Folytatja munkáját az **Idősügyi Tanács**, melynek tagjai az ESZI munkatársai is.
- **„Egy klub - egy iskola”** programban közös akciókat, programokat készítenek elő az idősök klubjaiban, melynek keretében lehetőség van a középiskolások kötelező 50 órás közösségi szolgálatának megszervezésére az idősellátás területén.
- **„Levendula nap” - alternatív gyógymódok** bemutatása.
- **„Levendula szüret”** - kirándulás Tihanyba.
- **„Alzheimer café”** - győri mintára, a Szociális Városközpontban.
- **„Interprofesszionális szemléletű demens ellátás alternatívái”** – szakmai továbbképzés.
- **Szakmai tanulmányút** – Strasbourg Geriátria Központ, demens ellátó intézmények meglátogatása.
- Kerületi **demens stratégia** kidolgozó munkacsoport létrehozása.
- **Csapatépítés** - intézménylátogatás.
- **„Nagyi szakácskönyve”** e-book honlapon - Nyugdíjasok köréből gyűjtik a recepteket.

Szállítási feladatok ellátása:

A Területi Gondozás feladatainak ellátása során a Suzuki Wagon R személygépkocsit az étkezés kivételével, minden más szolgáltatásnál használják pl. idősök számára bevásárlás, orvoshoz kísérés. Az Opel Movano kisbuszt elsősorban mozgásukban korlátozott és kerekesszékekkel közlekedő gondozottak vagy csoportok szállítása során veszik igénybe.

Ütemterv TERÜLETI GONDOZÁS	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Idősek Klubja	
Pótszilveszter, életmód klub	január
Farsang, vetélkedő, diabetikus és életmód klub, Valentin nap, „Generációk farsangja”	február
Nőnap, vetélkedő, egészségnap, diabetikus és életmód klub, „Alzheimer café”	március
Húsvéti készülődés, tavaszi népszokások, népi játékok felelevenítése, locsoló bál, „Alzheimer café”, Szakmai tanulmányút	április
Anyák napja, egészségnap, nyaralás Bogács, diabetikus és életmód klub, vetélkedő, buszkirándulás (1 nap), „Alzheimer café”, Szakmai továbbképzés	május
Egészségnap, bográcskozás, diabetikus és életmód klub, vetélkedő, szabadtéri foglalkozások, „Levendula szüret” – kirándulás Tihanyba (2x1 nap), Csapatépítés (1napos)	június
Vetélkedő, „A Nagyi napközije” szünidei programok, üdülés, szabadtéri program	július
„A Nagyi napközije” című program folytatása, nyaralás Cserkeszlő, fitt nap, nagyi-unoka vetélkedő, kerti parti	augusztus
Vetélkedő, egészségnap, ping-pong bajnokság, diabetikus és életmód klub, „Alzheimer café”, Kerületi demens stratégia kidolgozó munkacsoport létrehozása	szeptember
Szüreti multság, diabetikus és életmód klub, darts bajnokság, vetélkedő, „Alzheimer café”, Csapatépítés (1 napos)	október
Ping-pong vándorkupa bajnokság, buszkirándulás (1 nap), darts bajnokság, diabetikus és életmód klub, Márton napi népszokások, „Alzheimer café”, vetélkedő, „Levendula nap”- alternatív gyógy módok bemutatása	november
Adventi készülődés, Mikulás, Karácsonyi ünnepek, „Nagyi szakácskönyve”	december
Házi segítségnyújtás	folyamatos
Házi gyermekfelügyelet	igény szerint
Étkeztetés	folyamatos
Gondozó Ház	folyamatos

4. sz. táblázat

Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona

Az ÉNO alaptevékenysége a nappali ellátás. A helyi rendeletben meghatározott feltételekkel, a Házi rendben szabályozottak szerint, nappali ellátást, napi kétszeri étkezést, foglalkoztatást nyújt, a XV. kerületben élő középsúlyos értelmileg akadályozott személyek részére. Az intézmény illetékes azon középsúlyos értelmileg akadályozott személyek napközbeni ellátásának biztosítására, akiknek felvételét önmaga és törvényes képviselőjük kérte és a jogszabályi feltételeknek megfelelnek. Az engedélyezett létszám 32 fő, intézményi jogviszonnyal rendelkezik 36 fő. A Befogadó csoport létszáma változó, maximum 5 fő. Ebben a csoportban a nyári iskolai szünet idején, alkalmanként gyerekek is megjelenhetnek igénybe vevőként. Megoldást kínálnak a családok problémáira:

- biztonságos felügyelet,
- napközbeni étkeztetés,
- képességek szinten tartása és fejlesztése, mérése,
- foglalkoztatás,
- egyénre szabott foglalkoztatás, differenciált egyéni bánásmód,
- egészségügyi és fizikai állapotot megőrző szolgáltatások igénybevétele,
- érdekvédelmi fórum,
- hivatalos ügyintézés segítése,
- tanácsadás.

Klienseik igényeire építve, egyéni gondozási, valamint foglalkoztatási tervet készítenek. A tervek személyre szabottan határozzák meg az ellátásban részesülő állapotának megfelelő gondozási, fejlesztési feladatokat és módszereket. Az igénybe vevő és törvényes képviselőjének egyetértésével szakmai team vizsgálja felül és írja meg, aktualizálja az egyéni igényekre szabott terveket.

Az év elején, éves feladatmutató ismeretében átszervezésre kerül az intézményen belüli Szociális foglalkoztatás a létszám és a munkaidő tekintetében, a foglalkoztatási tervek szerint. Elindítják az új intézményi jogviszonnyal rendelkező ellátottaik, szociális foglalkoztatási alkalmassági vizsgálatát az NRSZH bevonásával.

Strukturált intézményi foglalkoztatási modell:

A.) Szocioterápiás foglalkozások

- Munkaterápia
- Terápiás és készségfejlesztő foglalkozás

B.) Intézményen belüli Szociális foglalkoztatás

- Munka-rehabilitációs foglalkoztatás
- Fejlesztő-felkészítő foglalkoztatás

Az idei év elején aktualizálják a dokumentációt, szakmai programokat. A jogszabályváltozásokat figyelemmel kísérik. A KENYSZI naprakész pontos vezetése folyamatos feladat a működtetés során.

Szabadidős programjaik, szolgáltatásaik és rendezvényeik:

- Adventi délután
- Adventi koncert
- Családi nap
- Fotó- és filmklub
- Farsang
- Fodrász
- Főzés, háztartási ismeretek
- Gyógytorna
- Kerékpározás

- Kirándulások
- Mediáció (szülők számára)
- Mikulás
- Nyaralás
- Nyílt klubfoglalkozás
- Nyílt nap
- Pedikűr
- Sportnap
- Svéd masszáz
- Szülőklub
- Tánc terápia
- Terápiás lovaglás
- Terápiás úszásoktatás
- Tematikus és rekreációs táborok

Mentális fejlesztés:

Gyógypedagógiai fejlesztés egyéni és kiscsoportos formában, az egyéni fejlesztési tervben meghatározottan.

A napi foglalkozások rendje:

A foglalkoztatás, a fejlesztések, a szabadidős tevékenységek tervezése éves szinten, hónapokra lebontva történik. A heti tervek hónap elején készülnek, a napi tevékenység lebontása hétfőnként történik, kliens és ellátás specifikusan.

Pszichoterápiás csoport:

Ellátottaik pszichés egészségének megőrzése, pszichiátriai betegségek kialakulásának prevenciója. Kiscsoportos terápia, „zsilipelő funkcióval” bír, az ellátás és az otthon között.

Szocioterápiás csoport:

A csoport fejlesztésének fő célja az önkiszolgáló képesség javítása és a munkavégző képesség kialakítása.

Szállítási feladatok ellátása:

Az ÉNO feladatainak ellátása során a Suzuki Wagon R személygépkocsit a Szociális foglalkoztatás során használják az alapanyagok beszerzésére, a kész termékek kiállításokra, vásárookra történő eljuttatásában. Az Opel Movano kisbuszt elsősorban mozgásukban korlátozott és kerekesszékekkel közlekedő gondozottak vagy csoportok szállítása során veszik igénybe.

Ütemterv ÉRTELMI FOGYATÉKOSOK NAPKÖZI OTTHONA	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Egyéni foglalkoztatási és gondozási tervek aktualizálása, Sport nap, Pótszilveszter, Színházlátogatás, Szakmai team	január
Farsang, Mediációs csoport indítása, Sport nap, Operaház látogatás, Nemzeti Színház - János Vitéz, Múzeumpedagógiai foglalkozás - farsangi szokások, Színház, Nyílt nap, Egyéni fejlesztési és foglalkoztatási tervek egyeztetése, Szülőértekezletek, Szakmai team	február
Szülő klub, Mediáció, Tehetséggondozó Tánc tábor - Tata, Sport nap, Önvédelmi program és szexedukációs tréning, Színház, Rekreációs tábor - Cserkeszőlő, Koncert, Színház, Szakmai team	március
Mediáció, Sport nap, Zsirai filmnapok, Esélyegyenlőségi Napok és műhelymunka, Integrált Színházi és Táncfesztivál, Kirándulás, Tehetséggondozó képzés, Túra, Focikupa, Önvédelmi program és szexedukációs tréning, Anyák napi fellépés az idősek klubjában, Szakmai team	április
Mediáció, Önvédelmi program és szexedukációs tréning, Special (ART) Fővárosi Kulturális Fesztivál, Tehetséggondozó képzés, Sport nap, Színház, Regionális Kulturális találkozó, Túra, Foci bajnokságok 3 helyszínen (Pilismarót, Diósjenő, Budapest) Szakmai nap és műhelymunka, Szakmai team	május
Szülő klub, Mediáció, Önvédelmi program és szexedukációs tréning, Sport nap, Családi nap, Filmfesztivál, Táncol a kerület, Tehetséggondozó képzés zárása, Tematikus Tánc tábor, Országos Kulturális Fesztivál, Országos Ipar- és Képzőművészeti kiállítás, Túra, Szakmai team	június
Strand, Sport nap, Hajókirándulás, Túra, Zöld Tábor, Szakmai team, Szakmai műhely	július
Strand, Sport nap, Erzsébet tábor Fonyódligeten, Táncsoport fellépései: fesztiválokon, rendezvényeken, néptánc-találkozókon, Szakmai team	augusztus
Nyílt klubfoglalkozás, Re-Hab-Café, Szülő klub, Mediáció, Önvédelmi program és szexedukációs tréning, Integrációs tábor, Bowling bajnokság, Sport nap, Színház, Zsirai őszi napok, Homokszobrász Fesztivál, Szakmai team, Szakmai műhely	szeptember
Re-Hab-Café, Mediáció, Önvédelmi program és szexedukációs tréning, Sport nap, Túra Tábor, Kirándulás, Színház, Magyar Speciális Független Filmszemle, Film klub, Nyílt nap, Szakmai team, Szervezetfejlesztés	október
Re-Hab-Café, Mediáció, Önvédelmi program és szexedukációs tréning, Százszorszép Kulturális Fesztivál, Film klub, Szociális munka napja, Sport nap, Színház, Szakmai team, Csoportos szupervízió, Szakmai műhely	november
Re-Hab-Café, Szülő klub, Mediáció, Film klub, Színház, Mikulás ünnepség, Adventi délután, Adventi városnézés, Adventi koncert, Szakmai team	december
Szociális foglalkoztatás	folyamatos
Befogadó csoport	folyamatos

5. sz. táblázat

Fejlesztő Gondozó Központ

A 2016-os év folyamán a FENO épületét két ágazat (köznevelés, szociális) veszi egyszerre igénybe, ami napi szintű szervezési és szakmai iránymutatási feladatokat igényel. A két ágazat törvényességi kereteit igyekeznek betartani, a napi szintű munkát, az egyes programok szervezését, kivitelezését a fent említett szempontok alapvetően befolyásolják.

Az ágazatok közötti gördülékeny, hatékony együttműködés érdekében a folyamatos egyeztetés, szakmai konzultáció, kapcsolattartás elengedhetetlen ebben az évben is.

A Fejlesztő Gondozó Központ alaptevékenysége a súlyosan és halmozottan sérült személyek nappali ellátása. A különböző szakterület szakemberei, - gyógypedagógus, pedagógus, konduktor, szakorvos - munkájukat egymással összehangoltan végzik. Így az intézménybe járó sérült gyerekek, fiatalok megsegítése harmonikus légkörben, komplex módon történik. A munkatársak a családok mindennapos életének megkönnyítése érdekében, folyamatosan rendelkezésre állnak a hivatalos ügyek intézésében, szakirányú szolgáltatások felkutatásában, vagy az aktuálisan felmerülő egyéb, előre nem látható nehézségek, problémák megoldásában.

Főbb szakmai tevékenység

- A családban már kialakított szokások, jelzések, megszerzett képességek, készségek, elsajátított tudásanyag feltérképezése és a nappali intézményi létben való lehetőség szerinti beépítése és fejlesztése.
- Olyan környezet biztosítása, amely a gondozottak testi, értelmi és szociális képességeit segíti kibontakoztatni, megnyugtató és biztonságos.
- A kommunikáció egyénenként változó lehetőségeinek feltérképezése, a gondozottak állandó ösztönzése a számukra lehetséges önkifejezési módok tudatos alkalmazására, gyakorlására.
- A szociális készségek, társas kapcsolatok, elemi magatartásformák megismertetése, énkép, önismeret kialakulásának elősegítése.
- Szoros kapcsolattartás a szülőkkel az ellátottak eredményes fejlesztése, a szülő-gyerek kapcsolat segítése érdekében, a szülők szakmai segítése, tehermentesítése.
- Az ellátás során leghatékonyabban alkalmazható eljárások, módszerek nyomon követése és beépítése az egyéni fejlesztő programokba.
- Segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása.
- Közösségi, kulturális és a szabadidős programokon való egyenjogú részvétel elősegítése, ezáltal a társadalmi integráció elősegítése.
- Információs hálózat működtetése.
- Érdekképviseleti szervezetekkel való kapcsolattartás.
- Szakmai konferenciákon való részvétel.
- Az ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Karának terepintézménye.

A szakmai tevékenység formái

Egyéni foglalkozások, amelyek alapja a team munkában elkészített, szülőkkel egyeztetett, egyéni fejlesztési terv. A fejlesztő programok elkészítésénél a legfontosabb szempont változatlanul a mindennapos tevékenységekben való önállóság fejlesztése.

Csoportos foglalkozások a fejlesztési területek szerint:

Szocializáció: társas kapcsolatok fejlesztése, önkiszolgálás fejlesztése, érzelmi fejlesztés, esztétikai nevelés.

Megismerő funkciók: érzékelés, észlelés fejlesztése, kognitív funkciók fejlesztése.

Kommunikáció, beszéd: beszédfejlesztés, alternatív és augmentatív kommunikáció, gesztusnyelv alkalmazása az egyéni igényeknek megfelelően, beszédmozgás fejlesztése.

Mozgás: nagymozgás fejlesztése, finommozgás fejlesztése.

Munkatevékenység: mint közösségért végzett munka.

Fejlesztő gondozás tevékenységei során az etetés, tisztázás, gyógyszerelés, pihenés és foglalkozás közben megfelelő pozicionálás minden gondozottnál, az éppen aktuális egyéni szükségletek maximális figyelembevételével.

Szabadidős programok, rendezvények, ünnepek szervezése: pótszilveszter, farsang, Március 15.-i ünnepség, az intézmény születésnapja, Föld napja, Anyák napja, Gyermeknap, Húsvét, Májusfaállítás, intézményen kívüli kiscsoportos szabadidős tevékenységek, séták, bevásárlás, ősszel és tavasszal a szülőkkel közösen egész napos kirándulások, Bowling-bajnokság, Mikulás, Karácsonyfa állítás, Karácsony, nyaralás Bogácson, Csikipók Bohóc társulat fellépései.

Új terápiák, rendezvények beemelése: az ellátottak állapotához alkalmazkodó, igény szerint felmerülő terápiák, szolgáltatások, rendezvények megszervezése, lebonyolítása pl. bentlakásos intézmények látogatásának megszervezése szülőkkel, állatasszisztált terápia, színes kotta módszer alkalmazása, országos kulturális rendezvény szervezése, a társadalmi integráció elősegítése érdekében kisbuszos kirándulások szervezése, szülő klub facilitálása.

Szakorvosi vizsgálat szervezése az ellátottak részére: ortopéd szakorvosi vizsgálat, fogászati szűrővizsgálat, bőrgyógyászati szűrővizsgálat, speciális gyógyászati segédeszközökkel kapcsolatos tevékenységek megszervezése, egészségnap keretében zajló szűrővizsgálat.

Terápiás eljárások alkalmazása

Mozgásos jellegű terápiák: egyéni és csoportos mozgásfejlesztés, szenzoros integrációs terápia elemei, gyógytestnevelés elemei, hidroterápia elemei. A halmozottan fogyatékos, mozgáskorlátozott személyek egyéni mozgásfejlesztése komplex rehabilitációs feladatrendszer. A sérült területek halmozódása miatt a mozgásfejlesztés nem csak a motoriumra terjed ki, hanem az érzékszervek fejlesztésének területeit is magában foglalja, valamint a mindennapos tevékenységekhez szükséges mozgásformákat is.

Gyógypedagógiai jellegű terápiák: kognitív területek fejlesztése, bazális terápia, beszédfejlesztés, etetés (evés) terápia, alternatív és augmentatív kommunikáció, látásfejlesztés, hallásfejlesztés, zeneterápia elemei.

Egyéb állandó foglalkozások, terápiák: játék stimuláció, zenés foglalkozások, snouzelon, báb- mesefoglalkozások, tömegsport (bowling, boccia), kreatív műhelyfoglalkozások.

Szállítási feladatok ellátása:

A FENO feladatainak ellátása során, egyes rendezvények lebonyolításához használja a Suzuki Wagon R személygépkocsit. Az Opel Movano kisbuszt elsősorban mozgásukban korlátozott és kerekesszékekkel közlekedő gondozottak vagy csoportok szállítása során veszik igénybe.

Ütemterv FEJLESZTŐ GONDOZÓ KÖZPONT	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Pótszilveszter, Közös team, szakember team, gondozottak félévi jellemzésének leadása, II. félévi foglalkozási tervek leadása	január
Szakember team, Farsang, nagy team, Nyílt napok	február
Szakember team, 1848. március 15.-i megemlékezés, FENO 25. születésnapjának ünneplése, közös team, Húsvét	március
Föld napja, szakember team, Tavaszi kirándulás - nagycsoport, Tavaszi kirándulás - kicsocsoport, fogászati szűrővizsgálat, közös team	április
Anyák napja, Májusfa állítás, Gyermeknap, szervezetfejlesztés, szakember team, közös team, bőrgyógyászati szűrővizsgálat	május
Élménynap, nyári programtervezet és dokumentációk leadása, szakember team, Nyári tábor - nagycsoport, Nyári tábor - kicsocsoport, közös team, szülői értekezlet, ortopéd szakorvosi vizsgálat	június
Ügyeleti rend szervezése, ügyeleti programok felelőseinek kijelölése, ügyeleti programok folyamatos lebonyolítása	július
Ügyeleti programok folyamatos lebonyolítása	augusztus
Közös team, beszoktatás, szakember team, Bowling Vándorkupa Bajnokság, foglalkozási tervek, órarend leadása, egyéni fejlesztési tervek leadása, őszi egész napos kirándulás tervezetének leadása	szeptember
Szakember team, szülői értekezlet, Őszi kirándulás, közös team,	október
Mesék napja, szakember team, „Fordított nap”, közös team, fogászati szűrővizsgálat	november
Mikulás ünnepség, Ortopéd szakorvosi vizsgálat, szakember team, Karácsonyfa állítás, Karácsonyi ünnepség, Közös team	december

6. sz. táblázat

Család- és Gyermekjóléti Központ

A Család- és Gyermekjóléti Központ munkáját az 1993. évi III. törvény valamint az 1997. évi XXXI. törvény és rendeletei határozzák meg. A 2016. január 1-jén létrejött új intézményegység integráltan magában foglalja és biztosítja a klasszikus családsegítés és a gyermekjóléti alapellátás minden elemét, valamint a hajléktalan személyek ellátását. Az új intézményben négy, jól elkülöníthető szakmai csoport működik.

2016-ban kiemelt feladat az új, integrált intézmény bemutatása a kerület lakossága és intézményhálózata felé. Ennek érdekében szakmai megbeszéléseket tartanak a jelzőrendszer tagjai számára, rendszeres megjelenést terveznek a nyomtatott és elektronikus sajtóban, valamint szórólapokkal és plakátokkal szeretnék felhívni a figyelmet a különböző telephelyeken elérhető szolgáltatásokra.

Újpalotai Család- és Gyermekjóléti Központ

A családsegítés terén a szociális, mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújt szolgáltatásokat. A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését.

A családok, gyermekek és segítségre szoruló személyek védelme érdekében veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszert működtetnek. A jegyző, a járási hivatal, továbbá az egészségügyi szolgáltatók, a személyes gondoskodást nyújtók, a köznevelési intézmények, a rendőrség, az ügyészség, a bíróság, a pártfogó felügyelői szolgálat, a jogi segítségnyújtói szolgálat jelzi, az egyesületek, az alapítványok, a vallási közösségek és a magánszemélyek jelezhetik, ha segítségre szoruló családról, személyről szereznek tudomást. Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet.

Szakmai tevékenység

Elsődleges feladat segítséget nyújtani az önként segítséget kérő, vagy más által jelzett gondokkal küszködő egyedülálló személyeknek, gyermektelen pároknak, gyerekes családoknak gondjaik megoldásában. Ennek legfontosabb elemei: az egyéni esetkezelés, a tanácsadás, a csoportokkal végzett szociális segítő munka valamint a prevenció.

Az egyéni esetkezelés során elsőként a családsegítő munkatárs kerül kapcsolatba az igénybevevővel. Meghallgatja az ügyfél kérését, felméri a szükségleteit, gondozási tervet készít, melyet ismertet a klienssel. Amennyiben szükségesnek véli, tanácsadó munkatársakat von be a gondozási folyamatba és koordinálja azok tevékenységét. Ügyfél (felnőtt vagy gyermek) közvetlenül nem veheti igénybe a tanácsadók szolgáltatásait, hanem ahhoz minden esetben a családsegítő (vagy esetmenedzser) munkatárs szervezésében juthatnak el. Ők esetgazdaként felveszik az igénybe vevő adatait, elvégzik a szükséges adminisztrációt, koordinálják a tanácsadók munkáját. A tanácsadókkal a szükséges mértékig folyamatosan konzultálnak az esetről.

Az egyéni esetkezelést kiegészítő szolgáltatások

Tanácsadások

- jogi tanácsadás
- háztartási adósságkezelési tanácsadás
- pszichológiai tanácsadás
- fejlesztő pedagógiai tanácsadás
- életvezetési tanácsadás

- mentálhigiénés tanácsadás
- pár- és családkonzultáció
- mediáció
- munkahelyi grafológia

Gyermek és ifjúsági programok

- nyitott gyerekklub
- kamasz klub
- fiatalok intenzív közösségépítő nyári tábora
- korrepetálás általános és középiskolai tanulóknak
- kézműves napok: Húsvét, Karácsony

Szociális munka csoportokkal

- megváltozott munkaképességűek munkaerő-piaci reintegrációra való felkészítése
- tartós munkanélküliek munkaerő-piaci felkészítő csoportja
- „Álláskereső Klub” a munkát keresők számára
- csoportos álláskeresési tájékoztató
- pályaorientációs konzultáció
- családi konfliktuskezelő, stresszoldó tréning
- „Enyém a testem” - önvédelmi program és szexedukációs tréning az ÉNO igénybe vevői számára
- fogyatékkal élő családtagot eltartó, sajátos nevelési igényű gyermeket nevelő szülők csoportja
- „Szülők akadémiaja”, párkapcsolati szerepek tudatosítása, gyermeknevelési készségek fejlesztése
- esetfeldolgozó csoportfoglalkozás a társintézmények szakembereinek
- „Napsugár Klub” az elszigetelten élő, tartósan munkanélküliek számára
- együttműködés az Újpalotai Közösségi Házzal – „Kanga Klub”

Egyéb szakmai tevékenység

- szakmai konferenciák szervezése
- szakmai műhelymunka
- szervezetfejlesztés
- szupervízió
- nemzetközi kapcsolatok
- ellátottjogi feladatok
- önkéntesek foglalkoztatása
- egyetemisták, főiskolások terepgyakorlatának vezetése
- közösségi szolgálat koordinálása
- szakmai továbbképzések

Probléma-orientált tevékenységek és szolgáltatások

Szociális munka tartós munkanélküliekkel

A tartós munkanélküli személy *munkaerő-piaci helyzetének feltárása*, szociális és mentális állapotának vizsgálata, azaz a munkára való alkalmasság vizsgálata során feltérképezik:

- a családi körülmények,
- a lakáskörülmények,
- az alapvető fizikális szükségletek,
- az anyagi helyzet,
- az iskolai végzettség, szakképesítés,
- az egészségi állapot,
- a tartós munkanélküli lét által okozott életvezetési problémák,

- a munkavégzés iránti motiváltság,
- a tényleges munkavégzési képesség,
- a személyiségzavar meglétének, valamint
- a szenvedélybetegségekre vagy fogyatékosagra utaló tünetek jellemzőit.

A tartós munkanélküli klienssel való kapcsolattartás része az egyénre szabott fejlesztési program kidolgozása. A rendszeres értékelések során lehetőség van a programtípus megváltoztatására az ügyfél élethelyzetéhez alkalmazkodva. Segítséget nyújtanak a társult problémák kezeléséhez, valamint a szükségletekhez igazodó, más szolgáltatások igénybevételéhez.

Háztartási adósságkezelés

Az eladósodott egyének, családok hozzájuthatnak minden olyan információhoz, egyénre szabott segítséghez, amely által képessé válhatnak lakhatásuk biztonságos megtartására.

- Információnyújtás
- Egyéni esetkezelés, adósságkezelési szolgáltatás
- Támogatásokhoz való hozzáférés elősegítése és az ezekhez kapcsolódó ügyintézés
- Szolgáltatókkal való kapcsolattartás

Prevenációs szolgáltatások

A **Praktikus Életmód Iroda** célközönsége olyan családok és egyének csoportja, akik még nem tartoznak közvetlenül a szociálisan veszélyeztetettek közé és a Praktikus Életmód Iroda új szolgáltatásainak igénybevételével elérhető, hogy megtartsák (esetleg javítsák) jelenlegi élethelyzetüket, életkörülményeiket. A Praktikus Életmód Iroda szolgáltatásainak alapvető célja az életminőség javítása, fenntartása a szociális munka eszközeivel, valamint a mentálhigiénés szemléletből adódóan olyan, az életvitelt alapvetően befolyásoló módszerekkel, eszközökkel, melyek alkalmasak arra, hogy a jelenlegi szociális problémák enyhítésén túl megakadályozzák a problémák átörökítését.

- Információs Pont
- Egészségmegőrzést elősegítő, egészségtudatos programok, sportnapok (baba-mama torna, jóga, relaxációs/felfrissítő technikák)
- „Kamasz-panasz” serdülők és/vagy szülők kötetlen beszélgetős csoportja
- „A Biblia aktualitása a hétköznapiakban” – beszélgető kör
- Előadások önkéntesek és civil szervezetek bevonásával
- Önsegítő, prevenációs (és támogató) csoportok
- „Praktikák a háztartásban” - ötletbörze
- Számítógépes készségfejlesztés

Szállítási feladatok ellátása:

A Család- és Gyermejkölési Központ feladatainak ellátásakor, pl. kisebb adományok kiszállításához használja a Suzuki Wagon R személygépkocsit. Az Opel Movano kisbuszt a kerekesszékekkel közlekedő gyerekek, felnőttek - esetenként előforduló - szállításakor veszik igénybe. Az utcai szociális munka során a Suzuki SX4 típusú személygépjárművet használják a munkatársak.

Ütemterv ÚJPALOTAI CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI KÖZPONT	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Családgondozás - egyéni esetkezelés	folyamatos
Jogi tanácsadás	hetente 1 alkalom
Pszichológiai tanácsadás	folyamatos
Életvezetési tanácsadás	folyamatos
Mentálhigiénés tanácsadás	folyamatos
Pár- és családkonzultáció	folyamatos
Mediáció	folyamatos
Munkahelyi grafológia	igény szerint
Fiatalok intenzív közösségépítő tábora	évente 1 alkalommal, 5 nap, 4 éjszaka
Kamasz klub	havonta 1 alkalom
Családi konfliktuskezelő, stresszoldó tréning	évente 1 alkalom/2 nap
„Enyém a testem” - önvédelmi program és szexedukációs tréning az ÉNO igénybe vevői számára	folyamatos
Fogyatékkal élő családtagot eltartó, sajátos nevelési igényű gyermeket nevelő szülők csoportja	kéthavonta 1 alkalom
„Szülők akadémiaja” párkapcsolati szerepek tudatosítása, gyermeknevelési készségek fejlesztése	évente 2 alkalom
Esetfeldolgozó csoport a társintézmények szakembereinek	félévente 3 alkalom
Együttgondolkodó nap	évente 2 alkalom
Korrepetálás általános és középiskolai tanulóknak	igény szerint
Kanga Klub	hetente 1 alkalom
„Napsugár” klub	havonta 1 alkalom
„A Biblia aktualitása a hétköznapiakban”	igény szerint
Kézműves napok (Húsvét, Karácsony)	évente 2 alkalom
„Praktikák a háztartásban”	negyedévente 1 alkalom
Számítógépes készségfejlesztés	folyamatos
Szervezetfejlesztés	évente 1 alkalom
Szupervízió	egyéni szupervíziós szerződés szerint
Szakmai továbbképzések	igény szerint
Egyetemisták, főiskolások terepgyakorlatának vezetése	folyamatos
PR, reklámtevékenység, szóróanyagok készítése	folyamatos
Munkavállalást segítő szolgáltatások	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Egyéni konzultáció, pályaorientációs konzultáció	igény szerint
Álláskereső tréning	félévente 1 alkalom
Álláskereső klub	hetente 4 alkalom
Csoportos álláskeresési tájékoztató	hetente 1 alkalom
XV. kerületi Állásbörze	évente 1 alkalom
Tartós munkanélküliek számára csoportmunka	negyedévente 1 alkalom
Megváltozott munkaképességűek reintegrációjára való felkészítés	évente 2 alkalom
Pszichológiai tanácsadás	igény szerint
Háztartási adósságkezelés	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Tanácsadás-szolgáltatások	folyamatos
- szolgáltatókkal történő kapcsolattartás	folyamatos
- információnyújtás	folyamatos
Egyéni esetkezelés	folyamatos
Eladósodott háztartásoknak tájékoztató	negyedévente 1 alkalom
Szakmai műhelymunka	félévente 1 alkalom
Kapcsolattartás a szolgáltatókkal	folyamatos

7. sz. táblázat

FIÓKA Család- és Gyermekjóléti Központ

A FIÓKA Család- és Gyermekjóléti Központ munkáját az 1997. évi XXXI. törvény és a hozzá tartozó rendeletek szabályozzák. Elsődleges feladatuk a gyermekvédelmi hatósági intézkedések során szociális segítő munkát végezni és koordinálni a veszélyeztetett kiskorú gyermeket nevelő családok működését. Ennek legfontosabb elemei: az egyéni esetkezelés, a tanácsadás, a csoportokkal végzett szociális segítő munka valamint a prevenció.

Szakmai tevékenység

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó feladataik: kezdeményezni a gyermek védelembe vételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét. Javaslatot készíteni a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére. Együttműködni a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnismétlés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását. A családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében szociális segítőmunkát koordinálni és végezni - az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához. Utógondozást végezni a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez. Védelembe vett gyermek esetében elkészíteni a gondozási-nevelési tervet, szociális segítő munkát koordinálni és végezni, illetve a gyámhatóság felkérésére, a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet készíteni.

Az egyéni esetkezelés során az esetmenedzser szociális segítő munkát végez, és amennyiben szükségesnek véli, tanácsadó munkatársakat von be a gondozási folyamatba és koordinálja azok tevékenységét. A gyermekvédelmi hatósági eljárásokban érintett családok igénybe vehetik mindazokat a tanácsadásokat és szolgáltatásokat, melyeket az Újpalotai Család- és Gyermekjóléti Központ biztosít. Ezek koordinálása is az esetért felelő esetmenedzser feladata.

Az egyéni esetkezelést kiegészítő, speciális szolgáltatások

- Utcai és lakótelepi szociális munka
- Kapcsolattartási ügyelet, mediáció
- Gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálat
- Tanácsadások:
 - jogi tanácsadás
 - pszichológiai tanácsadás
 - fejlesztő pedagógiai tanácsadás
 - pár- és családkonzultáció
 - mediáció

Utcai és lakótelepi szociális munka

Az utcai és lakótelepi szociális munkát a Munkanélküli F fiatalok Tanácsadó Irodájának munkatársai végzik. Először feltérképezik a kerület frekventált területeit, felméri a meglévő szükségleteket és megtervezik az elvégzendő feladatokat. Kiemelt figyelmet szentelnek a kerületben lévő bevásárló központnak és a lakótelepen található találkozási népszerű pontoknak.

Kapcsolattartási ügyelet, mediáció

Szolgáltatásuk célja, hogy a gyermekek a gyermekelhelyezés, ill. szakellátásba kerülés után is kapcsolatban maradjanak szüleikkel, nagyszüleikkel, testvéreikkel. Mediátori (közvetítői) segítséget, semleges helyet, a gyermek számára természetes környezetet (játékokkal berendezett szobát) és szakemberek segítségét biztosítják ehhez. A szülők a gyámhivatal és/vagy a bíróság révén kerülhetnek az intézményhez. A gyámhivatal vagy a bíróság által elrendelt ellenőrzött kapcsolattartást egy kamerával és mikrofonokkal felszerelt helyiségben biztosítják, ahol a kapcsolattartásra jogosult zavartalanul találkozhat a gyermekkel, miközben a szakember egy másik helyiségben, monitoron és hangszórókon keresztül tart felügyeletet.

Gyermekvédelmi jelzőrendszeri, készenléti szolgálat

A gyerekeket érintő krízis-ügyekben jelzőrendszeri, készenléti szolgáltatást látnak el. Ennek keretében a Központ telefonszáma (+36-1-410-0001) éjjel-nappal hívható. Az intézmény zárva tartási idejében a vezetékes vonal egy mobiltelefon készülékre van átirányítva, amit minden hétköznap és hétvégén egy-egy szociális munkás tart magánál. Krízishelyzet esetén intézkedik vagy megszervezi az ellátást, enyhébb esetekben pedig információt fogad és nyújt. A jelzőrendszeri koordinátor figyelemmel kíséri a településen élő családok, gyermekek, személyek életkörülményeit, szociális helyzetét, gyermekjóléti és szociális ellátások, szolgáltatások iránti szükségletét, gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét.

Egyéb szakmai tevékenység

- szakmai konferenciák szervezése
- szakmai műhelymunka a gyermekvédelmi jelzőrendszer részvételével
- jelzőrendszeri koordináció és tanácsadás
- szervezetfejlesztés
- szupervízió
- önkéntesek foglalkoztatása
- egyetemisták, főiskolások terepgyakorlatának vezetése
- szakmai továbbképzések

Ütemterv	
FIÓKA GYERMEK- és IFJÚSÁGJÓLÉTI KÖZPONT	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Gyerekes családokkal végzett szociális munka	folyamatos
Fejlesztés gyermekeknek	folyamatos
Pszichológiai tanácsadás	folyamatos
Jogi tanácsadás	hetente 1 alkalom
Speciális szolgáltatások	folyamatos
Nyitott klubok	a tanévben, havonta 1 alkalom
Önvédelmi tanfolyam	a tanévben, hetente 1 alkalom
Nyári gyerekprogram	a tanítási szünetben, hetente 1 alkalom
Szakmaközi megbeszélés a jelzőrendszer tagjaival	havonta 1-1 alkalom a bölcsődei/iskolai/óvodai gyermekvédelemmel foglalkozó szakembereknek, félévente 1 alkalom a védőnőkkel/ gyermekorvosokkal
Tematikus, ismeretterjesztő kiadvány elkészítése	negyedévente 1 alkalom
Szakmai továbbképzések	igény szerint
Éves tanácskozás	2016. február 23.
Szervezetfejlesztés	évente 1 alkalom, 2 nap

8. sz. táblázat

Munkanélküli Fiatalok Tanácsadó Irodája

A MUFTI-hoz fordulók zöme az iskoláit abbahagyó, már nem tanuló és stabil munkahelyet sem találó, állástalan 16-25 éves fiatal. Az Irodát a kerület, a környék sajátosságaiból adódóan főként halmozottan hátrányos helyzetű fiatalok keresik fel. Az információs és tanácsadó szolgálat nem csak tájékoztatást ad, hanem személyesebb kapcsolatot is igyekszik teremteni a fiatalokkal.

A központ speciális szolgáltatásai közül az utcai és lakótelepi szociális munkát a MUFTI munkatársai végzik.

Az Iroda szolgáltatásai, szakmai munkája

- információs és tanácsadó szolgálat
 - Álláskeresés segítése, állasközvetítés - Kerületi Állásbörze
 - Ifjúsági álláskereső klub
- pszichológiai, pályaorientációs tanácsadás
- elhelyezkedési esélyt növelő képzések szervezése
- ifjúsági álláskereső tréning
- csoportos munkáltatói tájékoztatók
- középiskolai prevenciós munka - „Kerületi Képzési Börze”
- nyári tábor
- MUFTI klubok:
 - film klub
 - gasztro-kultúr programok
 - társasjáték klub
 - háztartásvezetési ismeretek klub
 - leány/legény klub
 - kézműves foglalkozások
- felkereső ifjúsági információs munka

Egyéb szakmai tevékenység

- „Együttgondolkodó nap” - ifjúsági területen dolgozók szakmai fóruma
- egyetemisták, főiskolások terepgyakorlatának vezetése
- közösségi szolgálatot teljesítők fogadása
- szervezetfejlesztés
- szupervízió
- önkéntesek foglalkoztatása
- szakmai továbbképzések
- MUFTI 25. születésnapja

Az Utcai Gondozó Szolgálat célja az utcán (átjárókban, erdőkben, parkokban) élő hajléktalan személyekkel való kapcsolatfelvétel, majd a kapcsolattartás során a túlélés, a helyzetjavítás elősegítése, ideális esetben az ellátó helyek, intézmények bevonásával.

Szociális Mosoda működtetése

A lakótelepen élő hajléktalanok, valamint a súlyos háztartási adóssággal küzdő családok támogatására Szociális Mosoda működik. Az igénybe vevőknek heti 30 órában van lehetőségük ruhák, lakástextíliák tisztán tartásához használni a Szociális Mosodát.

Szolgáltatások:

- tájékoztatás, információnyújtás
- tisztálkodási, fürdési lehetőségek, téli krízis időszakban étkezés biztosítása
- segítő kapcsolat
- szociális ügyintézés
- helyzetfelmérés, felderítő munka
- beavatkozás krízishelyzetben – krízisintervenció
- érdekvényesítés segítése
- klubok
- kreatív foglalkozások
- ünnepek közös megtartása: Karácsony, Húsvét, Szilveszter alkalmával

Egyéb szakmai tevékenység

- kapcsolattartás más szervezetekkel
- egyetemisták, főiskolások terepgyakorlatának vezetése
- közösségi szolgálatot teljesítők fogadása
- szervezetfejlesztés
- szupervízió
- önkéntesek foglalkoztatása
- szakmai továbbképzések

Ütemterv	
NAPPALI MELEGEDŐ és UTCAI GONDOZÓ SZOLGÁLAT	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Nappali Melegedő üzemeltetése	folyamatos
Krízisétkelés biztosítása	folyamatos
Hétfévi téli krízis nyitva tartás	november 01.-március 31.
Szociális Mosoda	folyamatos
Utcai szociális munka	folyamatos
Filmklub	kéthetente 1 alkalom
Kreatív klub	negyedévente 1 alkalom
Rejtvény klub	kéthetente 1 alkalom
Olvasókör	kéthetente 1 alkalom
Zeneklub	hetente 1 alkalom
Ünnepek közös megtartása	évente 3 alkalom
Közösségi programok a Nappali Melegedőben	havonta 2 alkalom
Adományosztás	igény szerint
Számítógépes készségfejlesztés	igény szerint
Szakmai továbbképzések	alkalmanként
Szociális Mosoda	folyamatos

10. sz. táblázat

Budapest, 2016. március 7.

Gráczter Irma
igazgató

Összefoglaló

a Budapest Főváros XV. kerületi Önkormányzat által fenntartott Egyesített Szociális Intézmény működésének 2015. évi törvényességi ellenőrzéséről

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban Szt.) szabályozza a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások típusait, azok szervezetét, a szociális ellátásokra való jogosultsági feltételeket, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit. A szociális szolgáltatásokat/ intézményeket a törvény és a hozzá kapcsolódó rendeletek előírásai alapján kell működtetni. Szociális szolgáltatás, intézmény csak működési engedély birtokában működhet, amelyet a jelenleg hatályos jogszabályok rendelkezése alapján a Budapest Főváros Kormányhivatala Szociális és Gyámhivatal ad ki, ha a szolgáltatás vagy az intézmény megfelel a jogszabályban előírt feltételeknek.

Az Szt. 92/B. §. (1) bekezdés b) valamint a d) pontja rendelkezése alapján a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény állami fenntartója az **önkormányzat, fenntartói jogkörben ellenőrzi az Egyesített Szociális Intézménye /1152 Budapest, Széchenyi tér 8-10/ (továbbiakban ESZI) működésének törvényességét, valamint ellenőrzi és évente egy alkalommal értékeli a szakmai munka eredményességét.**

A szociális szolgáltatások és szociális intézmények ellenőrzéseinek általános célja a szabályszerű működés biztosítása, a szociális szolgáltatást nyújtó működésének gyakorlata megfelel-e a működési engedélyben szereplő engedélyezett szolgáltatásoknak. A működési engedéllyel kapcsolatos rendelkezéseket **a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet** tartalmazza.

Az intézmény szakmai munkájának értékelése a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet (továbbiakban miniszteri rendelet) 13. § által megfogalmazottak, és a kapcsolódó egyéb külön, valamint az ágazati jogszabályokban foglaltakon alapul. Továbbra is legfőbb szempont a vonatkozó jogszabályok előírásainak betartása, a jogkövető magatartás erősítése, az ellátást igénylők jobbiztonsága. A jelentés a 2015. évi feladatellátás vizsgálatát tartalmazza.

Budapest Főváros XV. kerületi Önkormányzata (továbbiakban: Önkormányzat) a fenti feladat ellátására létrehozta Egyesített Szociális Intézményét, mely az Alapító Okirat szerint 1999. óta biztosítja a mindenkori hatályos jogszabályok alapján előírt szociális alap-, és szakosított ellátásokat. A szociális, gyermek és ifjúságvédelmi területen dolgozó szakemberek a kerületben élők (minden korosztály) számára szociális és egészségügyi, ill. speciális szolgáltatásokat nyújtanak, mindennapi életükben felmerülő problémáik megoldásában segítenek.

Az Önkormányzat által biztosított a Szt. 86. §-a szerint a személyes gondoskodás keretébe tartozó kötelező alábbi szociális alapszolgáltatásokat, a Szt. 85/B. § (1)-(2) bekezdésében leírt szabályozásnak megfelelően, a XV. Kerület fenntartásában az ESZI integrált szervezeti formában nyújtja, amely az egyesített intézmény Szervezeti és Működési Szabályzatában van rögzítve. Az ESZI központja és a különálló szervezeti egységek alkotják a szervezet egészét.

Szolgáltatások szervezeti egységeként:

1. Területi Gondozás

A Területi Gondozás keretein belül az Idősek Klubjaiban három telephelyen igénybe vehető **alapszolgáltatások**:

- étkeztetés (Szt. 62.§)
- házi segítségnyújtás (Szt.63.§)
- nappali ellátás (Szt. 65/F. §)
- házi gyermekfelügyelet biztosítása (Gyvt.)

Az ESZI a szociális alapszolgáltatásokon túl **szakosított ellátási formában** 12 férőhellyel átmeneti elhelyezést nyújtó intézményt *Időskorúak Gondozóházát* (Szt. 82.§) működteti, ellátja szakmai munkájának koordinálását és szakmai ellenőrzését.

2. Újpalotai Családsegítő Szolgálat (Szt. 64.§)

- családi működés megőrzését, erősítését szolgáló tevékenységek
- közösségfejlesztés, szabadidő hasznos eltöltését szolgáló szolgáltatások
- munkaerő-piaci beilleszkedést elősegítő tevékenységek
- re-szocializációs mentális támogatás
- hajléktalanok, szociális rászorulókat támogatása
- csoportokkal végzett szociális munka
- speciális tanácsadások (jogi, mentálhigiénés, pár- és családkonzultáció, mediáció, pszichológiai és életvezetési)
- egyéb szakmai tevékenység (kapcsolattartások, képzések, szupervízió)
- nappali melegedő és szociális mosoda működtetése
- utcai szociális munka, utcai ifjúsági szociális munka
- munkanélküli fiatalok tanácsadó irodája (pályaorientációs tanácsadás, ifjúsági álláskereső klub, tréning, középiskolai prevenciós munka) – gyakorlati terephelyként is funkcionál
- jelzőrendszer működtetése

3. Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona (ÉNO) felnőtt, értelmileg akadályozottak nappali ellátása

- étkeztetés (Szt. 65/F. § (4) bek.)
- nappali ellátás (Szt 65/F. §)
- gyógypedagógiai fejlesztés
- foglalkoztatás (szocioterápiás, szociális foglalkoztatás)
- egyéb szakmai tevékenységek
- foglalkoztatás külső foglalkoztatónál

(A szociális foglalkoztatás engedélyezéséről és a szociális foglalkoztatási támogatásról szóló 112/2006. (V.12.) Korm. rendelet 16/C.§ (5) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján történik az ellenőrzése.

4. Fejlesztő Gondozó Központ (FENO) súlyosan, halmozottan sérült fiatalok, felnőttek nappali ellátása - működési köre országos

- étkeztetés (Szt. 65/F. § (4) bek.)
- nappali ellátás (Szt. 65./F. §)
- fejlesztő nevelés-oktatás – helyben történik

Az intézmény 2013. január 1-jétől kizárólag önkormányzati feladatot lát el, a fejlesztő nevelés-oktatás feladat a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ számára átadásra került.

5. „Fióka” Gyermek - és Ifjúságjóléti Központ (Gyvt.)

A gyermekek érdekeit védő gyermekjóléti alapellátások, szakmai, módszertani feladatok ellátása, szakmaközi kapcsolattartás, esetkonferenciák, tanácskozás szervezése, folyamatos együttműködés a gyermekeket ellátó egészségügyi, nevelési-oktatási intézményekkel, családgondozás, jelzőrendszer működtetése.

Speciális szociális szolgáltatások:

- utcai és lakótelepi szociális munka
- kórházi szociális munka
- készenléti szolgálat,
- kapcsolattartási ügyelet
- egyéb szakmai szolgáltatások (pszichológus, jogász, fejlesztők tevékenysége)

A szociális alapszolgáltatás mellett az ESZI keretein belül **2015. december 31-ig** külön egységként, biztosította, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben (Gyvt.) szabályozott Gyermek-és Ifjúságjóléti Központ működését.

A XV. kerületi Önkormányzat, mint fenntartó az ESZI intézményeit, szolgáltatásait tekintve a hatályos ágazati jogszabályok által előírt, teljes körű ellátást biztosítja.

A szociális szolgáltatásokról szóló többször módosított 7/2005. (IV. 4.) ök. rendelet (továbbiakban önkormányzati rendelet) 11. § (1) bekezdés alapján az Egészségügyi Szociális és Esélyegyenlőségi Bizottság minden év március 31-ig egyebek mellett ellenőrzi az Önkormányzat fenntartásában lévő személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények működésének törvényességét.

Általános működési feltételek, az intézmény alapdokumentumai:

AZ ESZI általános működési feltételeként rendelkezik:

- *Alapító Okirattal* az Intézmény – egységes szerkezetbe foglalt Alapító Okiratát – a Budapest Főváros XV. kerület, képviselő-testülete a **180/2015. (III. 26.)** számú önkormányzati határozatával fogadta el.
- *az Egyesített Szociális Intézmény 2014-2018. évekre vonatkozó (módosított) Szakmai Programjának és annak IV. sz. mellékletét Szervezeti és Működési Szabályzatát (SZMSZ)* melyet az Önkormányzat Képviselő-testületének Egészségügyi, Szociális, és Esélyegyenlőségi Bizottsága az **ESZB 388/2015. (V. 26.)** számú határozatával hagyott jóvá, az Szt. 92/B. §.(1. bek. c.) pontja alapján.

Az ESZI rendelkezik az Szt. és a miniszteri rendelet által előírt működéshez szükséges alábbi szakmai dokumentumokkal:

- *Szakmai Program*, 2014-2018 terjedő időszakra jóváhagyva **ESZB 388/2015. (V. 26.) Munkatervben** határozza meg a feladatokat. A Szakmai Program, az SZMSZ és a *Házirend* egymással összhangban vannak. A 2015. évre jellemző folyamatos ágazati jogszabályi változások szükségessé tették e programok további aktualizálását, egységesítését.
- *Munkaügyi dokumentumok*, munkaköri leírások, működési nyilvántartások, továbbképzési terv az alapidokumentumokhoz igazodva szintén folyamatos átdolgozást igényelt.

Az ESZI központ és szervezeti egységei rendelkeznek az előírt és szükséges:

- *Szakhatósági és működési engedélyekkel*, a működési engedélyek határozatlan idejűek.
- *Szabályzatokkal*, a szervezet működéséhez, a szakmai tevékenység végzéséhez
- Szabályzatok: iratkezelési, gazdálkodási, számviteli, pénzkezelési, anyaggazdálkodási leltár és selejtezési, vagyonvédelmi, műszaki ellátási, munkavédelmi, tűzvédelmi, gépjármű használati

A fenti dokumentációt központilag kezelik, a telephelyeken folyó szakmai munkához szükséges szabályzatok másolata a telephelyeken működő intézményegységekben megtalálhatóak. Az ESZI a jogszabályi rendelkezésnek megfelelően az adott telephelyein többféle szolgáltatást nyújtó szolgáltató intézmények esetében telephelyenként külön-külön egy-egy működési engedéllyel rendelkezik. A telephelyek működési engedélyeinek befogadói és módosítási kérelmei az új telephely (Spirálház) átadásától, 2015. év október hónaptól, majd az ismételt jogszabályi változásokat követően (Családsegítő Szolgálat és a „Fióka” Gyermekek-és Ifjúságjóléti Központ egységek szakmai és szervezeti működésének változásai) november hónaptól folyamatban vannak.

Az Egyesített Szociális Intézmény a gazdasági, működtetési feladatait un. Munkamegosztási megállapodás keretein belül végzi, melyben partnere a Gazdasági Működtetési Központ (GMK).

Az Intézmény igazgatóját a Képviselő-testület nevezi ki, személyét érintő munkáltatói kérdésekben a polgármester dönt. Az SZMSZ-ben szabályozottak szerint az Intézményt az igazgató képviseli a munkáltatói jogokat, az ESZI dolgozói tekintetében az igazgató gyakorolja.

Az intézményvezető által elkészített Szakmai Programot állami fenntartású szolgáltatás esetében az Szt. 92/B. § (1) bekezdés c) pont alapján a fenntartó hagyja jóvá. A Szakmai Programnak kötelezően tartalmaznia kell a (a hivatkozott 1/2000. (I. 7.) SzCsM) miniszteri rendelet 5/A. § (1) bekezdése szerinti tartalmi elemeket és e szakasz (2) bekezdés szerinti mellékleteket.

A *munkaköri leírások* az ESZI igazgatója által kiadott minta alapján egységesítődtek, szakmai tartalommal, az adott munkakör szerinti részletes leírással, szakma-specifikus jelleggel az egységek vezetői által készíttetten az intézményvezetői jóváhagyást követően kaptak végleges formát. A munkaköri leírások egy-egy példánya a központban, illetve az egy-egy telephelyen működő szolgáltató intézmény esetében az ott dolgozó munkatársaké az adott telephelyek irattárában megtalálhatóak. A különböző dokumentumokban, munkaköri leírásokban használt munkaköri megnevezések a miniszteri rendelet melléklete szerinti megnevezésekkel megegyeznek.

A munkaköri leírások tartalmazzák az alapadatokon kívül,

- a munkakör betöltésének követelményeit
- a munkakör betöltőjének szakmai végzettségeit

- a függelmi viszonyokat, a helyettesítések, a kapcsolattartás rendjét,
- a közalkalmazottak általános, szakmai, munkakörével kapcsolatos,
- továbbképzésével kapcsolatos, valamint
- munka és tűzvédelemmel kapcsolatos feladatait,
- utasítást a munkaköri leírásban nem foglalt feladatok elvégzésére,
- egyeztetési kötelezettségeket, záró rendelkezéseket.

Az ESZI működésére vonatkozó engedélyek, szabályzatok

A Szt.-ben, illetve a Gyvt-ben meghatározott ellátások, szolgáltatások működési engedély alapján végezhetők. Az Szt. szerinti szociális szolgáltató intézmény, működési engedéllyel kapcsolatos rendelkezéseket **a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet** tartalmazza.

Figyelemmel a fentiekre, arra, hogy az Önkormányzat az ESZI keretein belül bentlakásos intézményt is működtet (Átmeneti ellátást nyújtó Időskorúak Gondozóháza) a működési engedélyek kiadására a jelenleg hatályos rendelkezés alapján Budapest Főváros Kormányhivatala Szociális és Gyámhivatala az illetékes hatóság.

Felügyeleti és más szervek által végzett szakmai ellenőrzések

Az intézmény egységvezetői az elmúlt évek jogszabályváltozásainak megfelelően folyamatosan megújult nyomtatványokkal végzik a szociális szolgáltatói tevékenységüket. Teljes körűen átdolgozták, aktualizálták az intézményben használt nyomtatványokat. Megállapítható, hogy az ESZI rendelkezik az 1/2000. (I. 7.) SzCsM miniszteri rendelet 5.§ rendelkezésének megfelelő alap- és szakmai dokumentumokkal. Az egyes dokumentumok érvényesek, hatályosak, a dokumentációt központilag kezelik. A telephelyeken folyó szakmai munkához szükséges szabályzatok másolata a telephelyeken működő egységekben megtalálhatóak, biztosított a megismerésük.

Februárban az NRSZH Szociális Főosztálya helyszíni ellenőrzést végzett a Klebelsberg Kunó utcai Házi Gondozó Szolgálat, Idősek Klubja telephelyen a Területi Gondozás által nyújtott házi segítségnyújtás szolgáltatás vonatkozásában. A hatósági ellenőrzés megállapította, hogy az ESZI működése megfelel a hatályos jogszabályoknak.

Szintén február hónapban a BFKH Munkavédelmi és Munkaügyi Szakigazgatási Szerv Munkaügyi Felügyelősége vizsgálatot tartott munkavállalói panaszbejelentés alapján. Felhívták a figyelmet arra, hogy a 2012. évi I. törvény (Mt.) 80. § (2) bekezdésében foglaltak szerint a munkaviszony felmondással történő megszüntetésekor legkésőbb az utolsó munkában töltött napon, egyébként legkésőbb a munkaviszony megszűnésétől számított ötödik munkanapon a munkavállaló részére ki kell fizetni a munkabérét, egyéb járandóságát, valamint ki kell adni a munkaviszonyra vonatkozó szabályban és egyéb jogszabályokban előírt igazolásokat.

Áprilisban a MÁK ellenőrizte a szociális foglalkoztatás és az utcai szociális munka feladatellátást. Az ellenőrzés célja a 2014. évben a támogatási, illetve finanszírozási szerződések alapján igénybevett támogatások elszámolásának szabályszerűsége, a közölt adatok valóságának és a felhasználás jogszerűségének vizsgálata volt. A hatósági ellenőrzés megállapította, hogy az ESZI működése megfelel a hatályos jogszabályoknak.

Május-június hónapokban Budapest, Főváros XV. kerületi Polgármesteri Hivatal Belső Ellenőrzési Osztálya tartott rendszerellenőrzést. Az ellenőrzött időszak 2013., 2014. év, 2015. év időarányos része, valamint a 2013. november és 2014. április havi bank- és pénztár bizonylatok voltak. A vizsgálat után készített intézkedés terv jóváhagyása augusztus 27-én megtörtént, az átfogó rendszervizsgálatról szóló ellenőrzési jelentés megtárgyalására tartó realizáló értekezletre 2015. szeptember 07-én került sor.

Ezt követően októberben a Népjóléti és Intézményfelügyeleti Főosztály intézményi referense ellenőrizte, hogy az intézményvezető a belső ellenőrzési jelentésben ismertetett hiányosságok kiküszöbölésére, jövőbeni elkerülésére milyen intézkedéseket tett. A helyszíni ellenőrzés megállapította, hogy a szükséges módosításokhoz intézkedési terv készült, melyet a fenntartó jóváhagyott. A végrehajtás az ütemtervnek megfelelően történt. A szolgáltatások nyilvántartására szolgáló informatikai rendszerek a Szocio-Net és a KENYSZI nyilvántartása megegyezik, a hatályos jogszabályi előírásoknak megfelelnek, a központi költségvetési támogatások elszámolásához hivatalos hiteles dokumentálást biztosítanak. A belső ellenőrzés által kifogásolt magas kockázatúnak ítélt egyéb belső nyilvántartás vezetése zavaró, használatuk szükségtelen.

November végén az Újpalotai Családsegítő Szolgálat és a MUFTI intézményegység ellenőrzése során kisebb adminisztrációs pontatlanságokat talált az ellenőrzés a személyi dossziék áttekintésénél. A feltárt hibák javítása megtörtént a családsegítői és a gyermekjóléti szolgáltatások nyilvántartásainak összehangolása során a megadott határidőn belül.

Jogszabályi változás motiválta decemberben a házi segítségnyújtás dokumentációinak ellenőrzését is. 2015. december 03-tól a gondozási szükségletvizsgálatokhoz az új értékelő lapot kellett használni, a változásokról szükséges volt az érintetteket időben értesíteni, megállapodás módosítás, nyilatkozattétel készítette elő a 2016. január hónaptól bekövetkező változások tevékenységadminisztrációját. Az ellenőrzés megállapította, hogy a szerteágazó feladatellátás ellenére összpontosított figyelemmel hajtották végre a Területi gondozás intézményegységben ezt a feladatot.

2015. december hónapban 16-18. közötti időszakban a BFKH Gyámügyi és Gyermekvédelmi Osztálya év végi ellenőrzést tartott. Az ellenőrzés célja az volt, hogy az ESZI-n belül működő „FIÓKA” Gyermek. és Ifjúságvédelmi Központ a jogszabályokban és a működési engedélyekben foglaltaknak megfelelően működik-e. Ennek az ellenőrzésnek a jegyzőkönyve még nem érkezett meg, lezárása folyamatban van.

Az ESZI és a szociális szolgáltatást nyújtó szervezeti egységek működésének személyi, tárgyi feltételei:

A működés személyi feltételei

Az ESZI **2015. évre** engedélyezett álláshelye változatlanul **150** álláshely. Ebből szakmai feladatellátásra **130,75** technikai feladatellátásra pedig **19,25** álláshely engedélyezett.

Az ESZI intézményeiben foglalkoztatott munkatársak aránya, szakképzettségüket tekintve megfelel az általános személyi feltételeket szabályozó *miniszeri rendelet 6. §-ban foglalt szakképesítési előírásoknak.*

A személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000. (VIII. 4.) SZCSM. rendelet 15. §-ban előírtak alapján elkészített a *képzési terv* alapján biztosítják a képzéseket. A jogszabályban a kötelezően előírt kreditpontok megszerzése érdekében ennek keretében vettek részt a munkatársak.

Az intézményben foglalkoztatott személy a feladatait az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzatában és a munkaköri leírásban foglaltak szerint végzi. A helyi juttatási szabályzat érdekegyeztető tárgyalásainak eredményeként elkészült az intézmény Kollektív Szerződése mely 2014. évben került bevezetésre.

Az intézményben foglalkoztatott személy, valamint közeli hozzátartozója a Ptk.685.§-ban foglaltak alapján az ellátásban részesülő személlyel tartási/életjáradéki szerződést az ellátás időtartama alatt, illetve annak megszűnésétől számított egy évig nem köthet. Ezt nyilatkozatban, vagy munkaköri leírásban rögzíteni szükséges, s természetesen minden foglalkoztatottnak benne van a személyi anyagában.

A működés tárgyi feltételei

Az ESZI szociális szolgáltatást nyújtó szervezeti egységek működésének tárgyi feltételei:

Budapest Főváros XV. kerületi Önkormányzat ESZI központja a kerület központi részén rákospalotai városrészben, telephelyei részben zöld övezetben családi házas lakókörnyezetben, részben a kerület újpalotai városrészének központjában lakóövezeti jellege szerint lakótelepi környezetben találhatóak. A telephelyek bejáratainál a homlokzatra rögzített táblákon olvashatóak az épületben működő intézmény szervezeti egységeinek elnevezései, az épületek részben/teljesen akadálymentesítettek. A telephelyek tömegközlekedési eszközökkel jól megközelíthetőek, tárgyi, műszaki, és egyéb felszereltségük a szakmai programokban kitűzött feladatok ellátását, sikeres programok szervezését teszik lehetővé.

Biztosított a dokumentációk adatvédelmi előírásoknak megfelelő zárható helyen történő tárolása.

A közösségi terek, a berendezési tárgyak, azok elhelyezése az ellátotti kör életkori sajátosságainak megfelelnek, fizikai, mentális és egészségi állapotuknak megfelelő környezetben növelik biztonságérzetüket. A közösségi együttlétre, pihenésre, az igénybevevők fogadására szükséges helyiségek és a foglalkoztatásokhoz szükséges csoportszobák biztosítottak. A rendelkezésre álló helyiségek mérete megfelelő, viszont a használatuk napi szervezési feladatok ellátását követeli meg a szolgáltatások zökkenőmentes igénybevétele érdekében a szociális szakemberektől.

A szállítási feladatokat az intézmény állományába tartozó hivatásos sofőr látja el egy Opel Morano 9 személy gépkocsival, amely alkalmas kerekes-székes személyek biztonságos szállítására.

A Suzuki WagonR típusú gépkocsi az idősek nappali szállításához, az ÉNO szociális foglalkoztatásához, a családsegítő szolgálat és a gyermek- és ifjúsággjóléti szolgálat kliensszállításához, kisebb ügyintézéshez nyújt hathatós segítséget. Az utcai szociális munkát a Suzuki SX4 személygépkocsival látják el az ügyeletben lévő munkatársak. A fenntartó biztosítja a szükséges karbantartást, az esetleges felújítási munkálatok elvégzését.

Komplex szolgáltatásfejlesztés - Szociális Városcsözpont

Budapest Főváros XV. ker. Rákospalota- Pestújhely- Újpalota Önkormányzata Integrált Városfejlesztési Stratégiájában a Zsókaút utcai szociális-városrehabilitációs akcióterület

kijelölésre került. A Képviselő-testület 2012. február 29-i ülésén tárgyalta a Spirálház „Szociális Városközpont” fejlesztési programjáról szóló előterjesztését. Az épület átalakításának alapját az a szakmai program képezte, melyet az **Egyesített Szociális Intézmény** igazgatója és az intézmény szociális szakemberei készítettek a szociális szolgáltatások kialakítására vonatkozó szakmai javaslataikkal.

Általános szempontként megfogalmazták azokat a szükséges alapokat amelyek az ügyfelek és az ügyfelekkel foglalkozó szakemberek közérzetéhez, valamint a korszerű szolgáltatásnyújtáshoz elengedhetetlenül szükségesek: - átláthatóság, a biztonságérzet, egyenlő esélyű hozzáférés, ide értve a közhasználatú épület megközelítését segítő közlekedést és a közterület akadálymentesítését, különös figyelemmel a társadalmi tudatformálásban *kulcsfontosságú* szerepet betöltő különböző fogyatékkal élő személyekre.

Szakmai program tartalmi elemei az akcióterületen élők szociális jellemzőit figyelembe véve, a lakóközösség igényeire és hiányaira építve a megfogalmazott főbb szempontok:

- az elérhető és megfizethető szolgáltatások mellett
- az érintettek részvétele a szolgáltatások nyújtásában,
- munkalehetőségek teremtése,
- a költséghatékonyság,
- az együtt elért közös sikerek által a közösségépítés.

I. Szociális-jóléti szolgáltatások funkciói

Pajtás-Retro étterem

A szociális étkeztetést is befogadó étterem és főzőkonyha lehetőséget biztosíthat olyan foglalkoztatásra ahol az érintettek részt vehetnek a szolgáltatás nyújtásában, (megváltozott munkaképességűek, enyhe értelmi fogyatékosok, tartósan munkanélküliek) alkalmazottak lehetnek.

Szociális mosoda- Varroda- Internet kávézó

A környezetvédelmet szolgáló energiatakarékos „nagyüzemi” gépek a rezsihátralékkal küzdő szolgáltatásokról lekapcsolt háztartásoknak és a háztartásokban élő különböző életkorú hátrányosságokkal küzdőknek nyújthat hathatós segítséget mindennapi életvitelük könnyítésében.

Az Adománybolt (magában a Spirálban) ez a kiadáscsökkentő technika az elszegényedő családok számára - a kölcsönös segítségnyújtás jegyében - a vizontszolgáltatás lehetőségeit és a civil szervezetekkel való jó munkakapcsolat kialakítását szolgálja. A fogyatékkal élők foglalkoztatására az adománybolt működtetésében és a Kávé/teaház üzemeltetése során szintén lehetőség nyílik.

II. Ügyfélelérő funkciók

Újpalotai Családsegítő Szolgálat és azon belül kirakati fronton a Praktikus Életmód Iroda

Önkéntesek, civil szervezetek bevonásával életmódsegítő szolgáltatások, tanácsadások képzések és előadások bevezetésével, önszegítő csoportok támogatásával hosszú távú befektetésként azokat a családokat is megszólíthatják, akik nincsenek krízisben, - érvényesítve a prevenció alapelvét - figyelemfelhívással az egészség megőrzésének fontosságára. Az egészségtudatosság a későbbi nemzedékek számára már természetessé válik.

Munkanélküli fiatalok Tanácsadó Irodája /MUFTI

Főbb szakmai tevékenységük a 16-25 év közötti fiatalok körében az információs tanácsadás, álláskeresés segítése, állásközvetítés, elhelyezkedési esélynövelő képzések szervezése, kerületi középiskolai prevenciós munka, jogsegélyszolgálat, jogi tanácsadás, pszichológiai, pályaorientációs tanácsadás, klubok, ifjúsági utcai szociális munka.

A szakmai működés minőségének javítása érdekében kidolgozott hatékonyságnövelő javaslatok és intézkedések illeszkednek a kerületi Szociális Szolgáltatástervezési koncepcióban megfogalmazott célkitűzésekhez, - figyelembe véve a Szociális térképben megjelölt sajátosságokat-, szorosan kapcsolódnak a Szociális Városközpont szakmai programjához. Általános cél a társadalmi kirekesztődés megelőzése, a differenciált kliens közeli egyéni szükségletekhez igazodó ellátások körének korszerűsítése, a naprakész információk gyors és pontos áramlása. Fontos a szakmai megújulás érdekében a nyújtott szolgáltatások minőségének monitorozása, az igénybevevők visszajelzéseinek kiértékelése, új igények felmérése, a szükségletfelmérés folyamatosságának megteremtése, a jó gyakorlatok átvétele/átadása, a kerületen túlmutató társadalmi kapcsolatok kiszélesítése. A szolgáltatási igény olyan rugalmas rendszerek felállítását teszi szükségessé, melyek újabb igényekhez alakíthatóak.

A XV. kerületben elérhető szociális alap- és szakellátások

A Budapest Főváros XV. kerületi Önkormányzat az Egyesített Szociális Intézmény (ESZI) szakmai egységein keresztül az Szt. 57. §. alapján szociális alapszolgáltatás keretébe tartozó ellátást, szolgáltatást.

Étkeztetés

Az Szt. 62. §-nak megfelelően az ESZI, az étkeztetést a rászorultak részére az Idősek Klubjain és az **új telephely a Pajtás étterem** szociális konyha szolgáltatásán keresztül biztosítja, ennek keretében főétkezőként napi egyszeri meleg ételt biztosítanak azoknak, akik azt tartósan, vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani. önmaguknak, illetve eltartottjaiknak.

Az étkezés igénybe vehető:

- helyben fogyasztással,
- elvitellel, illetve
- házhoz szállítva
- orvosi javaslatra indokoltan, diétás étkezés, ezen kívül lehetséges a menü kiválasztása.

Az igénybevétel jellemzői:

Az Idősek Klubjai ügyeleti beosztással az év két napját kivéve (december 24.- és január 1.) minden nap nyitva tartanak. Hétféjére (szombat, vasárnap) is étkezést kérők esetében az étkezést az ESZI az adott időpontban ügyeletes telephelyei útján biztosítja. Az Idősek Klubjaiban lévő tálaló konyhák rendelkeznek HACCP minősítéssel.

Az étkezésért fizetendő térítési díj az önkormányzati rendeletben meghatározottak szerint kerül megállapításra figyelembe véve az igénylő jövedelmi viszonyait

A főbb szabályokat a 29/1993. (II. 17.) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról - tartalmazza.

Házi segítségnyújtás

Az Szt. 63. § (2) bekezdésében felsorolt szolgáltatásokat a házi segítségnyújtás keretében az önálló életvitel fenntartása érdekében a szolgáltatást igénybe vevő személy részére saját lakókörnyezetében kell biztosítani. A miniszteri rendelet 25.§ (3) bekezdése a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott támogatásra jogosító gondozási tevékenységeket és résztvékenységeket határozza meg, melyeket az 5. sz. melléklet tartalmaz.

Gondozási tevékenységek

1. az ellátást igénybe vevővel segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása,
2. személyi higiénia megtartásában való közreműködés,
3. a lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködés,
4. a háztartási tevékenységben való közreműködés,
5. fizikai támogatás,
6. a házi orvos írásos rendelésén alapuló terápia követése,
7. szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítése.

Az igénybevétel jellemzői: A leginkább igényelt szolgáltatások (bevásárlás, gyógyszer felírás - kiváltás, gyógyszeradagolás, vérnyomásmérés, csekkek feladása, egyéb ügyintézkedések, gyógytorna. Igénybevétel 2015. évben átlagosan egy gondozónő igénytől függően 6-9 gondozottat látott el. Működési engedély 207 fő ellátására ad lehetőséget. Térítési díjat havonta utólag, az önkormányzati rendeletben szabályozottak szerint a jövedelmük figyelembe vételével fizetnek az ellátást igénybe vevők. A gondozási szükséglet vizsgálata és megállapítása intézményvezetői hatáskör.

A gondozónők, a gondozási feladatokat a gondozási szükségletet figyelembe véve, az elkészített egyéni gondozási tervben meghatározottak szerint látják el és a gondozási tevékenységre fordított időről naponta vezetik a gondozási naplót. A házi segítségnyújtásban részesülő személyekre vonatkozóan *egyéni gondozási tervet készítenek, amelyet a gondozást végző személy az ellátást igénybe vevő személlyel, illetve törvényes képviselőjével közösen készít el. A tervet illetve az elért eredményeket félévente átfogóan értékeli a gondozást végző és ennek figyelembevételével módosítja az egyéni gondozási tervet.* Az értékelő lapokból nyomon követhető az ellátottak állapotának alakulása.

Naponta tartanak esetmegbeszéléseket, illetve szükség szerint munkaértekezletet. A házi gondozó szolgálat betölti szerepét, hozzájárul ahhoz, hogy minél később kerüljenek ki a segítségre szoruló idős emberek megszokott környezetükből.

Fenntartói oldalról továbbra is szükséges mérlegelni a házi segítségnyújtás térítési díjának mértékét. Az idősök jövedelmi helyzete nem teszi lehetővé a gondozási szükségletüknek megfelelő gondozási idő igénylését, az új értékelő lap nehezíti a gondozásba vétel lehetőségét.

A gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályairól szóló 36/2007. (XII. 22.) SZMM rendelet újabb módosításai szintén nehezítik az ellátás igénybevételét.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás iránt érdeklődő XV. kerületi lakosoknak és hozzátartozóiknak információnyújtással segítünk, - megadjuk a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás koordinátori feladatait ellátó személy nevét és elérhetőségét.

Nappali ellátás (Idősek Klubja)

Az Idősek Klubja - az Szt. 65/F. szakasz (1) bekezdés a) pontjába tartozó - elsősorban a saját otthonukban élő, tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális, mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek részére napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint az ellátottak napközbeni étkeztetésére szolgál. Az Idősek Klubjaiban a napi nyitvatartási idő - igazodva a helyi igényekhez - 5 napos nyitvatartási rendben munkanapokon hétfőtől péntekig 8-16 között biztosít nappali ellátást, ez megfelel a miniszteri rendelet 76. § előírásainak. A hivatkozott miniszteri rendelet e szakasza alapján „A nappali ellátást nyújtó intézmények nyitvatartási idejét a helyi igényeknek megfelelően kell meghatározni, de az napi hat óránál kevesebb nem lehet.”

Az igénybevétel jellemzői: Az engedélyezett férőhelyek száma 185 fő, a klubtagság kb. 300 fő, melynek háttérében azok a helyi szakmai kezdeményezések és hivatali intézkedések állnak melyek segítségével további pozitív változások indulhatnak el e korosztály életében. Klubtagsági kártyájukkal szabadon látogathatják mindhárom klub rendezvényeit.

A nappali ellátás keretében nyújtott szolgáltatások hozzájárulnak az idős emberek napirendjének kialakításához, a közösségi élet, a társas kapcsolatok ápolásához ezzel, megakadályozva az elszigetelődésüket, javítva az életminőségüket. Az elmúlt években a „*Levendula 60+*” *kerületi idősügyi program* hatására a Területi Gondozás dinamikusan fejlődő intézményegységgé vált.

Nappali ellátás (ÉNO)

A felnőtt, értelmileg akadályozottak nappali ellátását, szociális foglalkoztatását biztosítja a kerületi ÉNO 32 fő engedélyezett férőhelyen. Gyógypedagógiai fejlesztés keretein belül feladataik a képességek szinten tartása és fejlesztése egyéni és kiscsoportos formában, a foglalkoztatás megszervezése, kapcsolattartás, tanácsadás az ellátottak családtagjaival. Kapcsolati háló építése közösségi programok szervezésével, szakmai terephely működtetésével, valamint egyesületi szerepvállalással az ellátottaik társadalmi integrációjának elősegítése.

A foglalkoztatási rehabilitáció-rehabilitáció célja a *külső foglalkoztatás*, a munkaerő-piaci integráció elérése. Az ÉNO szakmai munkájának jelentős részét az intézményen belüli foglalkoztatás és háttérének biztosítása, megszervezése, dokumentálása, valamint a folyamatos felügyelet biztosítása teszi ki. Sajátos arculattal rendelkező a nappali ellátás keretein túlmutató kézzelfogható eredményeket felmutató intézményegység az ÉNO. Művészeti tevékenységük közösségépítő szemléletformálás.

Fejlesztő Gondozó Központ (FENO)

A Fejlesztő Gondozó Központ 2015-ben is 36 férőhellyel működő nappali ellátást, szolgáltatásokat biztosított a súlyosan, halmozottan sérült fiatalok, felnőttek számára. Működési engedélyük országos szintű. Speciális ellátásuk bár a fogyatékosok nappali ellátásának keretein belül működik, nem hasonlítható össze az ÉNO ellátottainak gondozási szükségleteivel.

Folyamatosan változik a tanköteles ellátottak aránya. Funkcióját, felépítését, működési hagyományait illetően valóssá vált a profiltisztítás igénye, visszatérő, egyre inkább sürgető igénnyé vált a támogatott lakhatás megoldásának kérdése.

Az ellátásokért illetve szolgáltatásokért fizetendő térítési díjak:

A nappali ellátásért, a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásért, szolgáltatások igénybevételeért térítési díjat kell fizetni.

A fizetendő térítési díj mértéke az Szt. rendelkezései, valamint a részletes szabályokat tartalmazó végrehajtási rendelet, 29/1993. (II. 17.) Korm. rendelet szabályainak figyelembe vételével a 7/2005. (IV. 4.) ök. számú helyi önkormányzati rendeletben került meghatározásra. A szociális rászorultság vizsgálata az igénybevevők esetében megtörtént.

Gondozó Ház - Nyugdíjsház

Szakosított ellátás keretein belül átmeneti elhelyezést biztosít Budapest Főváros XV. kerület Önkormányzata **12 fő** számára **az Időskorúak Gondozóházában**.

Az Szt. 82. § Az idősök gondozóházába azok az időskorúak, valamint azok a 18. életévüket betöltött beteg személyek vehetők fel, akik önmagukról betegségük miatt vagy más okból otthonukban időlegesen nem képesek gondoskodni.

Az átmeneti elhelyezést nyújtó intézményi ellátásra legfeljebb egy évig kerülhet sor. A határidő elteltét megelőzően egy hónappal az intézmény vezetője megvizsgálja, hogy az ellátást igénybe vevő családi környezetébe visszahelyezhető-e, illetve ellátása személyes gondoskodás útján biztosítható-e.

A bentlakásos intézmény alapfeladatát meghaladó egyéb szolgáltatásokat is nyújthat. (fodrászat, pedikűr stb.) Ezeket a szolgáltatásokat intézményi jogviszonyban nem álló személy is igénybe veheti. A bentlakásos intézmény az ellátást igénybe vevő részére az Szt. 67. § (1) bekezdésében meghatározott teljes körű ellátást biztosítja. A bentlakásos intézményben folyó gondozási tevékenység alatt az intézmény szolgáltatását igénybe vevő személy részére nyújtott olyan fizikai, mentális és életvezetési segítséget kell érteni, amelynek során az igénybe vevő szociális, testi és szellemi állapotának megfelelő egyéni bánásmódban való részesítése keretében a hiányzó, vagy csak korlátozottan meglévő testi-szellemi funkcióinak helyreállítására és szinten tartására kerül sor.

Az igénybevétel jellemzői:

Az Időskorúak Gondozóházának életterét képezi az újpalotai Nyugdíjsház épületének három apartmanja, az igényesen kialakított udvar és a kiegészítő helyiségek (ebédlő, tálalókonyha, mosásra és tisztálkodásra alkalmas helyiségek, valamint egy több funkciót betöltő szoba (iroda, orvosi szoba, ügyeleti szoba, nővéri öltöző). A nap 24 órájában gondozási és alapápolási feladatokat lát el az itt dolgozó szakképzett személyzet. Az elhelyezési lehetőségek miatt házaspárokat, és demens időseket nem tudnak fogadni, speciális igényeket nem tudnak kielégíteni. 2015. évben az ellátást éves szinten 18 fő vette igénybe. A szakszerű ellátás mellett napi háromszori étkezést biztosítanak.

A **Nyugdíjsház** lakói is igénybe vehetnek étkeztetési szolgáltatást és házi segítségnyújtást az önkormányzati rendeletben szereplő térítési díjak megfizetésével. Házi segítségnyújtás esetén az előzetes gondozási szükséglet vizsgálata előfeltétel. Az ellátást a legközelebb lévő (Kontyfa u. 3. sz. alatti) területi ellátási kötelezettséggel bíró gondozási egység biztosítja számukra.

Újpalotai Családsegítő Szolgálat (UCSSZ)

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a

krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás, amely térítésmentesen és önkéntesen vehető igénybe.

Jellemzővé vált a komplex esetkezelés, esetmenedzselés. Az egyéni esetkezelés mellett a szakmai munka jelentős része a csoportokkal végzett szociális munka, tanácsadás, a támogatásokhoz való hozzáférés és az önálló ügyintézés elsajátításának segítése.

Igazi kuriózum a (MUFTI) a munkanélküli fiatalok álláskeresésének támogatása. Sikeresek és ismertek a kerületben szakmai programjaik. A fiatalok motiváltabbak az idősebb korosztályoknál, probléma inkább ott adódik ahol az idősebb családtag tartósan munkanélküli. Pszichiátriai és szenvedélybetegek esetében, a Humán Sztráda közösségi ellátásainak szociális munkatársaival együttműködve nyújtanak segítséget. A **Humán Sztráda Kht.** és a **„Félúton” Alapítvány** a pszichiátriai és szenvedélybetegek közösségi ellátását, valamint a pszichiátriai és szenvedélybetegek nappali és átmeneti ellátását folyamatosan biztosítja az ellátási szerződésben meghatározottak alapján. A családsegítő munkatársai a közösségi ellátások koordinátorával tudják realizálni szakmai egyeztetéseiket. Napi problémájuk a pszichiátriai betegek elhelyezése, legalább nappali ellátásának biztosítása. Társuló problémák még a megváltozott munkaképesség, a foglalkoztatási, elhelyezkedési és az ebből következő pénzügyi nehézségek.

Nappali melegedő és Utcai Gondozó Szolgálat

A Szociális Mosoda szolgáltatásai mellett számos új szolgáltatást és programot vezettek be a Nappali Melegedőben, együttműködési megállapodást írtak alá a Magyar Élelmiszerbank Egyesülettel. Az Utcai Gondozó Szolgálat által készített szociális térképen megjelölték a hajléktalanok által lakott területeket és a kerületben található hajléktalanok által is igénybe vehető szociális, egészségügyi, hatósági és önkormányzati intézményeket, valamint a téli teajarat helyszíneit. Segítenek az álláskeresésben, a szálláskeresésben, az iratok pótlásában, a szociális ellátásokhoz való hozzájutásban, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférésben.

Ügyfeleik 89%-a aktív korú, az előző évekhez hasonlóan magas az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező kliensek száma, mely nehezíti a sikeres munkaerő-piaci integrációjukat.

A krízishelyzetben lévőknek legalább öt napig tartós élelmiszert tudnak adni a családsegítő munkatársai. Hatékony és professzionális munkavégzésüket segíti a pályázaton nyert Suzuki SX4 típusú személyautó.

„FIÓKA” Gyermek –és Ifjúságvédelmi Központ

A Központ tevékenységének célja elsődlegesen a gyermek testi, lelki egészségének családban történő nevelésének elősegítése. A veszélyeztetettség megelőzése, és a már kialakult veszélyeztetettség enyhítése, ill. megszüntetése. Felelősségteljes feladat a családból ideiglenes hatállyal kiemelt, vagy átmeneti nevelésbe vett gyermek visszahelyezésének elősegítése, az átmeneti vagy tartós nevelésből kikerült gyermek, fiatal felnőtt utógondozása.

A „Fióka” családsegítői munkájának jelentős elemei:

- az egyéni esetkezelés
- a gyerekek családjaival való foglalkozás (az intézményt önként felkeresők, hatóság által jelzetten, vagy jelzőrendszeren keresztül jelzett problémákkal)
- a sokproblémás nehezen segíthető gondokkal küzdő gyerekek és családok, akikkel nehézkes az együttműködés

Minden évben visszatérő esemény az un. „**Éves konferencia**” amikor a jelzőrendszer tagjai ill. a kerületben működő gyerekekkel foglalkozó szakemberek tanácskoznak, a gyermekvédelmi tevékenységük során felmerülő szakmai kérdésekre, problémáikra közösen keresik a megoldásokat a helyi döntéshozókkal. Ezek a rendezvények kiemelten fontosak, minőséget, szakmai színvonalat képviselnek a kerület szociális szolgáltatásrendszerében és a hozzájuk kapcsolódó intézmények életében. Rendkívül fontos a munkatársak szakmai elkötelezettsége, amelyet kamatoztatnak családgondozói tevékenységük során.

Ellátási szerződések, együttműködések:

A Szociális és Rehabilitációs Alapítvány (SZÉRA) működését Budapest 15. kerületében 1997-ben kezdte meg önkormányzati intézményként. A kezdetektől gyermekvédelmi és hajléktalan ellátást egyaránt nyújtanak bentlakásos formában. Így Családok Átmeneti Otthonát (18 hónapos ellátási időtartammal) és hajléktalan férfiak rehabilitációs intézményét (36 hónap ellátási időtartammal) működtetnek. Szakmai programjaik hatékonyabb megvalósítása érdekében 2000-ben non-profit szervezetté alakultak és azóta is ebben a civil szervezeti formában végzik tevékenységüket. A több éves jó együttműködésnek köszönhetően Budapest 15. kerülete ellátási szerződést kötött Alapítványukkal.

Az „**Aranyhíd**” **Gyermekek Átmeneti Otthona** 2001. évtől a személyes gondoskodás körébe tartozó gyermekjóléti ellátások egyik formája keretében, a Gyermekvédelmi törvény alapján működik. A Hajnal utcai központban olyan kiskorú gyermekeket fogadnak a XV. kerületből, akiknek felügyelete, ellátása, gondozása hosszabb vagy rövidebb, de egy évnél nem hosszabb időszakban hozzátartozóik által nem megoldható. Az ellátási szerződés alapján azokat a gyerekeket fogadják, akiket előzetesen a „Fióka” családgondozói javasoltak felvételre. Ez az ellátási forma legtöbb esetben a szülők életvezetési problémái, lakhatási nehézségei miatt válik szükségessé.

Helyettes szülői feladatok ellátására 2004. évtől van ellátási szerződése a XV. kerületi Önkormányzatnak a XX. Kerület Önkormányzatával, a szerződés élő, gyakorlati megvalósításra még nem volt szükség.

Az országos nyilvántartási és jelentési rendszerek működése

A Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal (továbbiakban NRSZH) a Központi Elektronikus Nyilvántartási rendszer (továbbiakban KENYSZI) működésével létrehozta a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások/ellátások igénybevételeinek nyilvántartására szolgáló egységek elektronikus országos nyilvántartását.

A Szociális Ágazati Portálon található rendszerfelület (MÜKENG) adatbázisának kialakítása eredményeként a szolgáltatási nyilvántartások bejegyzéséhez szükséges adatszolgáltatás megtörtént, mely a Működési engedélyek módosítási kérelmeinek ügyintézését teszi lehetővé elektronikusan. Az új rendszerfelület a Szociális Regiszter és az Igénybevevői nyilvántartás (KENYSZI) rendszer alapjaira épül. Az elektronikus nyilvántartási rendszer létrehozásának fő célkitűzései az engedélyező hatóságok leterheltségének enyhítése, az eljárás gyorsítása, egységesítése.

2015. évi jogszabályváltozások, melyek befolyásolták az intézmény működését

- 165/2015. (VI.30.) Korm. rendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról szóló 257/2000. (XII.26.) Korm. rendelet módosításáról

- 1435/2015.(VI.30.) Korm. határozat a **szociális ágazatban dolgozók 2015. évi bérkiegészítéséhez** kapcsolódó költségvetési forrás biztosítása érdekében szükséges intézkedésekről
- **T/5052 Egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról (2015. június)**
Érinti a szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényt, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényt.
Főbb intézkedései: struktúraváltás, a költségvetési törvénnyel összefüggő módosítások és az ellenőrzési rendszer átalakítása.
Bővebben a legfontosabb változásokról:

Házi segítségnyújtás

2015. január 17-től hatályos végrehajtási rendeleti szintű módosítás érintette a gondozási tevékenységek körét, valamint a ponthatár módosításával a jogosultsági feltételeket.

2016. január 1-jétől a házi segítségnyújtás keretében két szolgáltatási altípus kerül megkülönböztetésre, **szociális segítség** (alacsony szintű szükséglet, mely nem kíván szakértelmet) és **személyi gondozás** („intenzív” szükséglet, gondozási ápolási kompetenciáknak megfelelő feladatok szociális és egészségügyi szakképesítés birtokában)

Az intézményvezetőnek (ez esetben az egységvezetőnek) felül kellett vizsgálnia a gondozási szükségletet, majd rögzíteni kellett a megállapított pontszámot és gondozási óraszámot az igénybevevői nyilvántartásban. Tévesen megállapított gondozási szükséglet esetén bírság szabható ki az ellenőrző szervek részéről. A megállapított gondozási szükségletet az ellenőrző szerv felülvizsgálhatja és módosíthatja.

Szociális segítség keretében biztosítani kell:

- a lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködést
- a háztartási tevékenységben való közreműködést
- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, elhárításában nyújtott segítséget
- szükség esetén a bentlakásos intézménybe költözés segítségét.

Személyi gondozás keretében biztosítani kell:

- az ellátást igénybe vevővel segítő kapcsolat kialakítását és fenntartását
- gondozási ápolási feladatok elvégzését.

Családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás integrációja

2015. január 1-jétől a családsegítés csak gyermekjóléti szolgáltatással egy szolgáltató keretében hozható létre. 2016. január 1-jétől családsegítés csak gyermekjóléti szolgáltatással integráltan működhet, család-és gyermekjóléti szolgálat vagy család-és gyermekjóléti központ keretében. A hatósági feladatokhoz kapcsolódó, gyermekek védelmére irányuló tevékenységek, valamint a speciális szolgáltatások biztosítása kötelezően a járasszékhelyek települési önkormányzataihoz kerül.

Család- és gyermekjóléti szolgálat feladatai:

- információnyújtás, jelzőrendszer működtetése, kríziskezelés, esetmenedzselés-koordináció,
- az ellátásokhoz való hozzájutás elősegítése
- természetbeni, pénzbeli ellátások nyújtásához való segítő szolgáltatás

- általános tanácsadások, családgondozás, egyéni és csoportos készségfejlesztés, közösségfejlesztés
- folyamatos kapcsolattartás és együttműködés

Család- és gyermekjóléti központ feladatai:

Hatósági tevékenységhez kapcsolódó feladatok

- javaslat hatósági intézkedésre
- feladatellátás gyámhatósági intézkedés alapján
- családgondozás a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében
- utógondozás

Speciális szolgáltatások

- kapcsolattartás elősegítése, kapcsolattartási ügyelet
- gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti ügyelet
- utcai, lakótelepi szociális munka
- kórházi szociális munka
- jogi tájékoztatásnyújtás
- pszichológiai tanácsadás
- családkonzultáció, családterápia, családi döntéshozó konferencia biztosítása
- szakmai támogatás nyújtása az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára
- szociális diagnózis készítése, szükségletfelmérés

Az ESZI szakmai tevékenysége értékelésének összefoglalása

- Az ellenőrzés során megállapításra került, hogy az ESZI Alapító Okirata, az SZMSZ, a Képviselő-testület, míg a Szakmai program az Egészségügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Bizottság által elfogadásra került, hatályos.
- Az ESZI telephelyei rendelkeznek a működéshez szükséges jogszabályokban előírt feltételekkel.
- Az intézményekben használt, az igénybevételről vezetett nyilvántartások, a jogszabályokban előírt mellékletek adattartalmának megfelelőek.
- A tárgyi feltételek általánosságban megfelelnek a jogszabályokban meghatározottaknak, az ellátottak egészségi állapotának, életkorának. Az ESZI munkatársai számára biztosítottak a feladat végzéshez szükséges eszközök.
- A személyi állomány szakképzettsége megfelel a jogszabályban előírtaknak.

Feladatellátás értékelése

- Az ellenőrzött időszakban az ESZI tevékenysége, megfelel a működési engedélyekben foglaltaknak, illetve a vonatkozó hivatkozott hatályos ágazati jogszabályok előírásainak.
- A Szakmai Programban a helyi igények és a fenntartó elvárásai alapján megfogalmazottak, a munkatervben történő lebontás alapján elvégzett feladatok során megvalósultak. Az előírt célok a különböző ellátási területeken teljesültek.
- Az Egyesített Szociális Intézmény, a Hivatalok érintett osztályaival, az egészségügyi intézmények szakdolgozóival, a szociális és gyermekvédelmi társintézményekkel, valamint a kerületi rendőrség illetékes munkatársaival együttműködve végzi munkáját.

Az ellenőrzés során tapasztaltak alapján az ellenőrzés megállapításai

- Az intézmények által nyújtott ellátások az egész kerületet átfedik.

- Az ESZI intézményegységeinél a működéshez előírt alapidokumentumok hatályosak, a jelenleg kiadott működési engedélyek érvényesek, határozatlan idejűek.
- Az ellátási formák a szakmai jogszabályban foglaltaknak megfelelnek.
- A használt nyomtatványok, valamint a vezetett nyilvántartások tartalma megfelel a jogszabályi előírásoknak, vezetésük egységes. A vezetett nyilvántartások rögzítik az elvégzett feladatokat.
- Az értékelési időszakban az intézmény tevékenysége megfelel a működési engedély, illetve a hivatkozott jogszabályok előírásainak.
- Az ESZI szakmai feladatainak ellátása megfelelő színvonalú, a dolgozók kreatívak, megújulásra képesek, szakmailag felkészültek, munkájukat elkötelezetten, hivatástudattal, empátiával végzik.

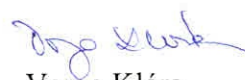
Összességében megállapítható, hogy az **Egyesített Szociális Intézmény** a helyi szociális ellátórendszerben alapvető szerepet tölt be, az általuk - a vonatkozó jogszabályok alapján - végzett munka biztosítja a szociális feladatok eredményes ellátását a szociális szolgáltatásokat igénybevevők meglégedésére.

Jövőre vonatkozó tervek, további feladatok

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, valamint egyes kapcsolódó törvények és Kormányrendeletek módosításai új feladatok elé állították az integrált intézmény intézményegységeit.

- Fokozott figyelmet kell fordítani a jogszabályok változásai miatt a szabályzatok időben történő aktualizálására, illetve a kötelezően előírt nyilvántartások formai tartalmi elemeinek megjelenítésére.
- Különösen figyelemmel kell lenni az ellátotti dokumentációk, a különböző ellátási formák igénybeviteléről vezetett kötelezően előírt megállapodások, nyilvántartások jogszabályban meghatározott tartalmi követelményeinek betartására.
- Fontos a jövőre vonatkozóan a pályázati rendszerben finanszírozott ellátások fenntarthatóságának, szükségességének megvizsgálása és elemzése, a Szociális Városközpont átadását követően a közösségi szolgáltatások, események sikerességének elősegítése.
- Szükséges felülvizsgálni az ellátási szerződések szakmai tartalmát, az átvállalt szolgáltatások helyi megvalósításának lehetőségeit (pszichiátriai és szenvedélybetegek, fogyatékkal élők és demens idősök nappali, átmeneti ellátása).
- Kiemelten fontos feladat a jó munkakapcsolat megőrzése az egészségügyi szolgáltatókkal, a fővárosban és az agglomerációban található állami, magán és egyházi bentlakásos intézmények fenntartóival, képviselőivel, a helyi civil szervezetekkel és más támogatókkal.

Budapest, 2016. március 10.

Varga Klára
intézményi referens